

Utopia
student 150 1 Tr mso

Infoavisa '93

Velkommen til
Universitetet i Tromsø!

Velkommen til UiTø

Det er ei glede å ynskja nye studentar velkomne til verdens nordligaste og landets nyaste, finaste om minste universitet. Vi ynskjer at de skal få ei god tid ved UiTø!

Universitetet i Tromsø har hatt stor vekst i tallet på studenter i den seinare tida. Frå 1989 har tallet på studenter auka frå 2700 til 5500.

Det auka studenttallet set heile universitetet, både lærarar og studentar, under eit sterkt press. UiTø har prioritert å vera eit åpent universitet. Kring 70% av studentane studerer ved åpne studier, medan 30% høyrer til ved profesjonsstudiane. Ca 75-80% av studentane kjem frå Nord-Norge. Vi har også ein god "kontingent" av studentar frå utviklingsland. Dei er ein rikdom for universitetet!

Universitetet i Tromsø arbeider for å utvikla eit heilskapleg læringsmiljø der god undervisning, studieorganisering, studentvelferd, sosialteneste og god studiefinansiering høyrer saman.

Universitetet i Tromsø vil prioritera god undervisning. Vi ynskjer å prøva ut alternative former for undervisning gjennom gruppeundervisning / kollokvier og problembasert

læring. Vi ynskjer at studentane skal vera aktive når det gjeld å evaluera undervisninga. Vi ynskjer å verdsetja og "belønna" den gode undervisning/undervisar. Fagområdet medisin har i fleire år hatt ein undervisningspris for årets beste lærar. Universitetsstyret har nyleg vedteke å etablera ein undervisningspris for beste undervisar ved heile UiTø. Denne prisen skal utdelast for første gong i haust. Dette er eit synleg teikn på at UiTø tek god undervisning på alvor.

Vi ynskjer at studentane skal vera aktive når det gjeld å skapa eit godt studentmiljø både sosialt og politisk. Vi legg vinn på godt samarbeid med studentane i alle saker.

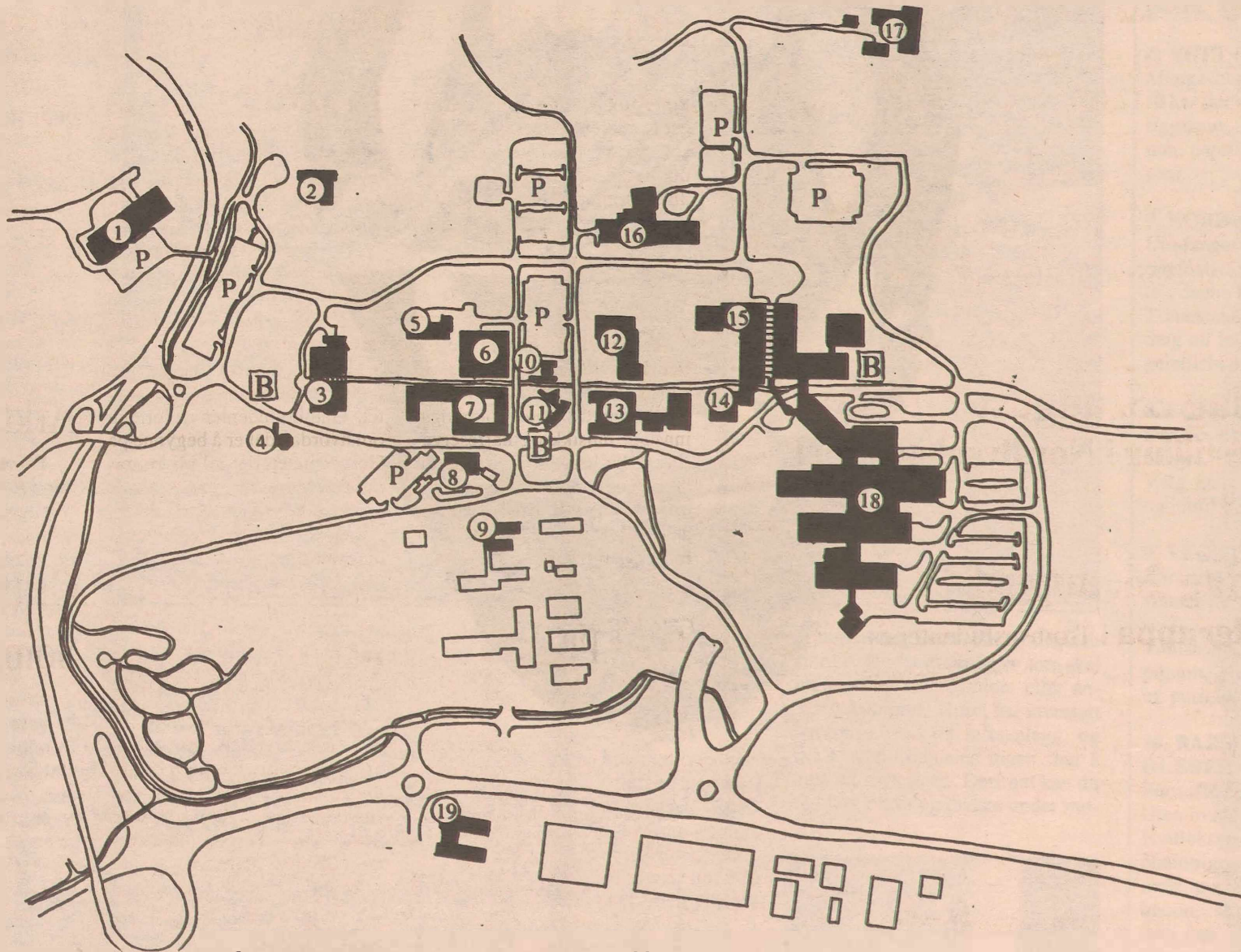
Det er viktig å tileigna seg kunnskap ved universitetet. Men det er like viktig å utvikla seg som menneske og medmenneske i studietida. Vi vonar de får gode, perspektivrike og positive år ved UiTø.

Velkommen til UiTø i jubileumsåret 1993!

Ole D. Mjøs
Ole D. Mjøs

UNIVERSITETSOMRÅDET I BREIVIKA

1. Gjennomgangsbygget
Institutt for biologi og geologi (IBG)
Norges Fiskerihøgskole (NFH)

2. Breivika barnehage

3. Hovedgården
Sentraladministrasjon
Akademisk Kvarter
Aud max

4. Nordlysplanetariet

5. Statsarkivet

6. Universitetsbiblioteket (UB)
Avdeling for juss, samfunnsfag og humaniora

7. Institutt for språk og litteratur (ISL)
Institutt for samfunnsvitenskap (ISV)

8. Institutt for rettsvitenskap (IRV)

9. AMI-senteret
Seksjon for historie

10. Avdeling for praktisk-pedagogisk utdanning (APPU)

11. Paviljong 1

12. Fiskeriforskning

13. Institutt for matematiske realfag (IMR)

14. Universitetsbiblioteket (UB)
Avdeling for realfag, medisin og helsefag

15. MH-bygget
Fagområdet medisin
Helsefaghøgskolen

16. Fiskerihøgskolen (innflyttingskjul 1994)

17. Avdeling for arktisk biologi

18. Regionssykehuset i Tromsø

19. Breivika senter
Studentsamskipnaden

B - Busstopp
P - Parkering

Informasjonsdagene 1993

PROGRAMMET

Program:

Torsdag 19. august

Fellesfrokost

Tid: 08.00

Sted: Kantina i Hovedgården

Fredag 20. august

Stort velkomstmøte

for nye og gamle studenter

Tid: 11.15 - 12.30

Sted: Lysgården i MH-bygget

Mandag 23. august

Fra elev til student

Tid: 09.00 til 12.00

Sted: Fokus kino

Tirsdag 24. august

Treff på Studenthuset

Tid: 20.00

Onsdag 25. august

Forestilling i Nordlysplanetariet

Tid: 19.30

Torsdag 26. august

Fjellgruppa i Tromsøstudentenes

idrettslag avholder første medlemsmøte.

Tid: 19.00

Sted: Kantina på Institutt for

biologi og geologi

Fredag 27. august

Fjelltur til Tromsdalstinden

Semesterstartfest

Sted: Aud.max,

Hovedgården (registreringslokalet)

Lørdag 28. august

Grilltur til Sommarøy

Avreise med buss fra Hovedgården

klokka 18.00

Fellesfrokost

Studentsamskipnaden åpner tidlig slik at alle kan innta frokost før dørene åpnes på den første registreringsdagen. Ta med matpakke, eller kjøp frokosten din i kantina.

Velkomstmøte

I lysgården på MH-bygget blir det nyttig informasjon, tale ved rektor og Studentutvalgets leder, muntre underholdningsinnslag, musikk og kaffeservering. Her kan du få vite det du trenger om informasjonsuka, om møtet på Fokus Kino på mandag - Fra Elev til Student. Kaffe og te er gratis.

Treff på Studenthuset

Studenthuset reklamerer med byens beste pizza. Her finnes møtelokaler, og det holdes konserter og andre arrangementer. "Huset" er et trivelig samlingssted for alle studenter.

Nye studenter

i Fokus

Hvilke problemer kan du møte som "rekrutt" i universitetssystemet? Hva kan lette overgangen fra det å være elev i videregående skole til å bli student? Hvordan kommer du best i gang med studiene og hvor kan du søke hjelp hvis du får problemer av sosial eller faglig karakter?

Dette er noen av tingene som tas opp under dette arrangementet. Gamle studenter vil fortelle om hvordan det er å begynne på Universitetet, det vil bli en miniforelesning om studieteknikk og du kan bli kjent med andre. I tillegg blir det lette underholdningsinnslag.

Semesterstartfest

Gamle og nye studenter ønskes velkommen til stor og festlig markering av starten på semesteret, i aud. max på Hovedgården. Tromsøbandet Lazy Sway vil spille. Student-samfunnet er arrangør.

Tromsdalstinden

Fjellgruppa i Tromsøstudentenes idrettslag inviterer til studieårets første fjelltur. Tromsdalstinden, eller bare Tinden, er det stolte fjellet som reiser seg bak Ishavskatedralen, innerst i Tromsdalen. Turen opp dit er populær forlystelse for tromsøfolk og studenter, med en flott utsikt. Nærmere informasjon får du på medlemsmøte 26. august.

Arktisk lys

På onsdag klokka halv åtte blir det gratis adgang til Nordlysplanetariets forestilling "Arktisk lys".

Grilltur til

Sommarøy

Sommarøy er ei idyllisk lita øy som ligger på yttersida av Kvaløya, den kjempestore øya vest for Tromsø. Ta med grillmat. Bussreisen ut til Sommarøy er gratis. Det er Tromsøstudentenes Idrettslag (TSI) som står bak arrangementet.

Registrering

Du kan registrere deg på en lettvin og grei måte i aud. max på Hovedgården (det rosa huset) fra torsdag 19. til tirsdag 24. august. Etter en runde i aud. max på en av disse dagene får du gjort unna det meste av papirarbeidet.

Her finnes nemlig alt på ett brett: Registrering, provisorisk postkontor, eksamensoppmelding og lånekasse. Aud. max har åpent fra 8.30 til 11.00 og fra 12.30 til 17.00 disse fire dagene.

Hvis du ikke får ordna all-

ting i løpet av denne tida, må du gå til studieekspedisjonen i 3. etasje på Hovedgården for registrering og eksamensoppmelding, og til Samskipnaden nede ved Breivika havn for å hente lånet. Det er postkontor på sykehuset.

Du kan ikke hente lånet før du har registrert deg. Du kan ikke registrere deg før du har betalt semesteravgifta. Semesteravgifta betales på postkontoret, blanketter kan hentes på studieekspedisjonen.

25 års utvikling

Fra Stortingsvedtaket i 1968 og frem til idag har Universitetet i Tromsø gjennomgått en stor utvikling, både når det gjelder tilholdssted, størrelse og organisering.

Fra provisoriske lokaler spredt rundt i byen og 400 studenter i 1972, har universitetet vokst til å bli en voksen utdanningsinstitusjon med 5500 studenter, egne hus i Breivika og en årlig bevilgning på 600 millioner kroner.

Universitet på Sørøya?

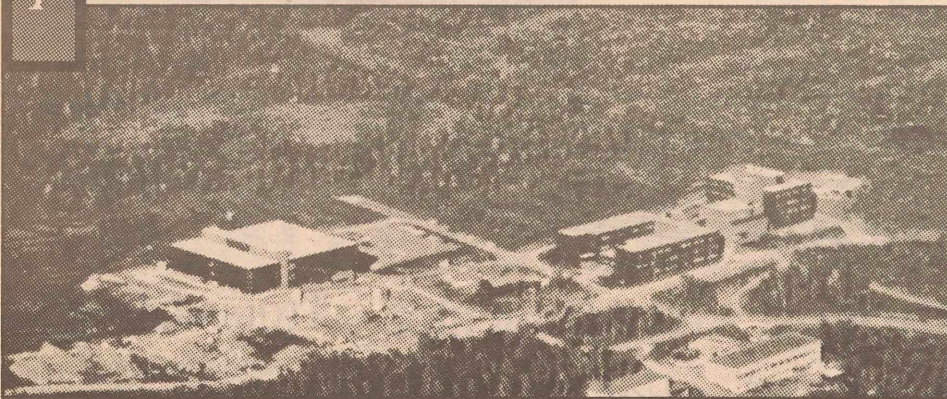
Da det var bestemt at Tromsø skulle få universitetet, oppstod spørsmålet om hvor i byen det skulle plasseres. Universitetet ville gjerne ligge i området ved folkeparken på Sør-Tromsøya, blant annet fordi Tromsø museum allerede var plassert der. Men kommunen ville helst ha Unive-

sitetet i Breivika. Tilslutt kom saken opp for Stortinget, der det ble vedtatt å bygge ut Breivika.

Rektor på Matservice

Men det tar lang tid å bygge et universitet. De første studentene begynte på universitetet i Tromsø i 1972, og mens Breivikautbygginga var under planlegging og tegning, var universitetet spredt over hele byen:

Rektor holdt til i Matservicebygget, samfunnsfagene bodde over Bennett reisebyrå (ved Roald Amundsen-parken) mens UB og språkfagene holdt til i nabobygget. Medisinutdanningen var på Teoribygget, like nedenfor det gamle sykehuset. På midten av 70-tallet hadde Universitetet i Tromsø 25 forskjellige adresser.

Breivika cirka 1980: IMR står ferdig, UB er under bygging.

Trinnvis flytting

Det første universitetsbygget i Breivika var Gjennomgangsbygget, som stod klart i '73. Dette var planlagt som et midlertidig tilholdssted for instituttene, før de flyttet inn i egne hus i Breivika - derav navnet Gjennomgangsbygget. Institutt for biologi og geologi, IBG, var de første som kom dit, og de har blitt der siden.

Deretter ble institutt for matematiske realfag (IMR) bygget i '78, så kom universitetsbiblioteket i '81, institutt for samfunnsfag (ISV) og institutt for språk og litteratur (ISL) i '84. Etterhvert kom også Statsarkivet og Fiskeriforskning, og i '89 var Hovedgården ferdig. Medisin og Helsefag (MH)-bygget stod klart i høsten '91, og i vår ble Avdeling for arktisk biologi åpnet.

Neste åpning på universitetet vil bli av nybygget til Norges Fiskerihøgskole, som skal bli ferdig til jul 1994.

Bygging til århundreskiftet

Det har altså vært en trinnvis flytting til Breivika, og vi kan regne med fortsatt bygging mange år fremover. MH-bygget trenger utvidelse, og institutt for museumsvirksomhet (IMV) skal flyttes fra Sørøya til Breivika. Det er også behov for undervisningsbygg for juss og samfunnsfag.

Studenteksplosjon

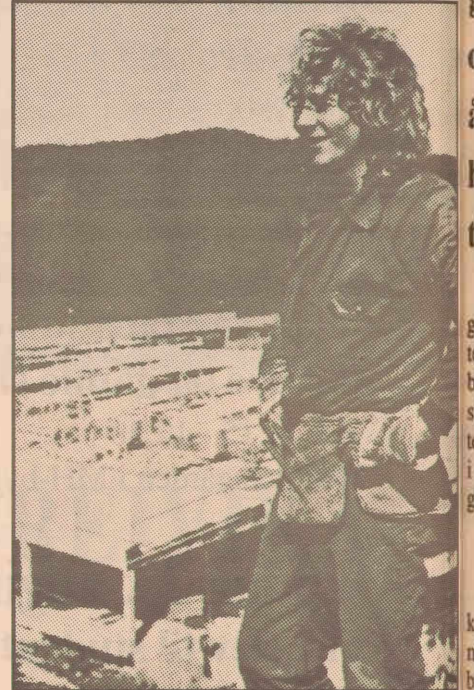
Studenttallet økte jevnt og trutt fra 400 i 1972 til 1700 på begynnelsen av 80-tallet. Da flatet det seg ut, og universitetet måtte sette igang tiltak for rekruttering av studenter.

Fra midten av 80-tallet har antall studenter skutt i været. Universitetet i Breivi-

ka var dimensjonert for 2700 studenter. Nå er vi 5573.

Det røde universitet

På 70-tallet hadde Universitetet i Tromsø endel radikale og politisk engasjerte studenter. Tromsøfolk hadde kanskje ventet seg pent spaserende studenterluer, men fikk se demonstrerende langhårete raddiser. Ved stortingsvalget i '73 fikk SV inn tre representanter som arbeidet ved universitetet i Tromsø. Sammen med en utprega demokratisk styreform førte dette til at Universitetet i Tromsø fikk tilnavnet Det Røde Universitet.

Fra byggingen av Hovedgården, ca. 1988

Polartrøyer og krus til kalde dager

En varm og myk polartrøye til kalde vinterkvelder. En kopp til varme drikker. Alt er påtrykket med Universitetet i Tromsø, skrevet på norsk, samisk og russisk.

I forbindelse med 25års-jubileet har universitetet laget polartrøyer og krus som skal selges til studenter og ansatte. For ca. 175 kroner kan du få en lang- eller kortermet bestefarskjorte i beste norske bomullskvalitet. Universitetet selger også store og små krus, alt har trykk med Universitetet i Tromsø skrevet på de tre barentsspråkene norsk, samisk og russisk.

Barentsuniversitetet

1993 kan kalles et startår for barentssamarbeidet, med blant annet vårkonferansen i Arkhangelsk og begynnende studentutveksling, og Utenriksdepartementet har gitt Universitetet i Tromsø ansvaret for kontakten østover. Dette er noe av bakgrunnen for at vi finner alle tre språkene påtrykket.

Poststempel

På polartrøyene er det i tillegg til de tre språkene et poststempel. Stemplet har postskuta Polhavet som motiv i midten, og rundt står det Tromsø og datoen 23. mars 1968. Denne datoen vedtok stortinget at det skulle opprettes et

universitet i Tromsø, og det er altså 25 år siden.

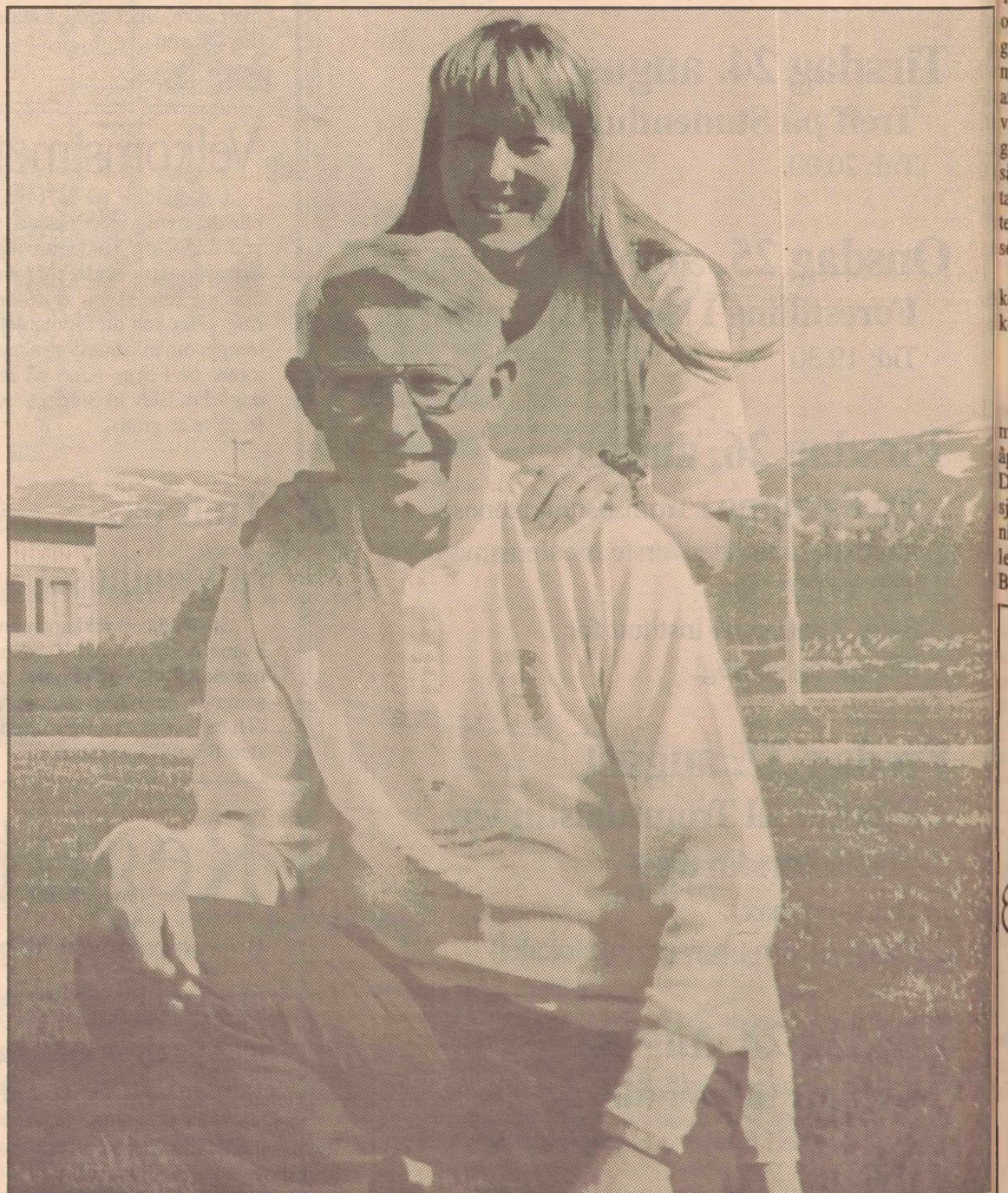
Men klærne og koppene er laget med tanke på langvarig bruk. Polartrøya er varm og veldig myk, og skal understreke at vi befinner oss i polare strøk. De har en naturhvit farge, som er vanlig for Dovre Makko. Og du får dem i en spesialdesignet emballasje. Krusene er av porselen og i gammel fasong.

- Vi har valgt ut gode norske kvalitetsprodukter, sier plansjef Unni Grøneng.

Bra respons

- Vi har bare fått positiv respons så langt, sier Unni Grøneng. Hun forteller at de i første omgang har trykket opp 1000 polartrøyer, og 160 av disse kommer til semesterstart. Det kan lages flere hvis etterspørselen blir stor. Prisen er ikke helt klarlagt enda, det avhenger av hvordan de får ordnet salget.

- Den blir på rundt 175 kroner, sier hun, - og det er billigere enn en slik skjorte koster i mote-forretninger.

Trine Løvold Syversen og Ole Danbolt Mjøs viser frem høstens kolleksjon fra universitetet: Kort- og langermet polartrøye med påtrykk av Universitetet i Tromsø på norsk, samisk og russisk. Det finnes også krus med samme påtrykk.

Universitetet jubilerer

UNIVERSITETS JUBILEET

dagene fra tredje til femte september vil være preget av kongelige gjester, regjeringsrepresentanter, utnevning av æresdoktorer. Det også vil bli åpent hus på universitetet, med omvisning, underholdning, utstillinger og konserter. Alt dette skjer i anledning av jubileet som fyller 25 år i år.

I år er det 25 år siden Stortinget vedtok å opprette et universitet i Tromsø. Dette har allerede blitt markert blant annet med en stor intern fest i mars og universitetets vårkonferanse i Arkhangelsk i april. I høst vil hovedmarkeringsaktivitetene foregå.

Kongen kommer

Høstens store jubileumsmarkering er lagt til det årlige festet i begynnelsen av september. Fredag den tredje september vil kongen og dronningen komme til Tromsø for å gratulere Universitetet i Tromsø med dagen. Det kommer også representanter fra regjeringen - i allefall Gudmund Hemes, og omtrent 250 andre inviterte gjester. Festmøtet foregår i lysgården på MH-byggingen og det er åpent for studenter og alle som vil. Det blir også av konge, rektor og studenter. Her vil det også utnevnes nye æresdoktorer.

Åpent hus

Lørdag 4. september på forliden vil universitetet holde åpent hus for byens befolkning. Det vil bli omvisning, presentasjon av instituttene og underholdning. Fire-fem skolekorps vil stille opp sammen med Tromsøsskolekoret, og det blir konsert i Laby-

rinten.

Ved Planetarium vil det bli barneprogram, og på MH blir det utstilling og premierung fra en tegnekonkurranse for barn.

Folk får en anledning til å sette seg nærmere inn i all kunsten ved universitetet - med gudet kunstvandring. Det vil dessuten bli plantevandring med innføring i sopp, steiner og planter.

Festgudstjeneste

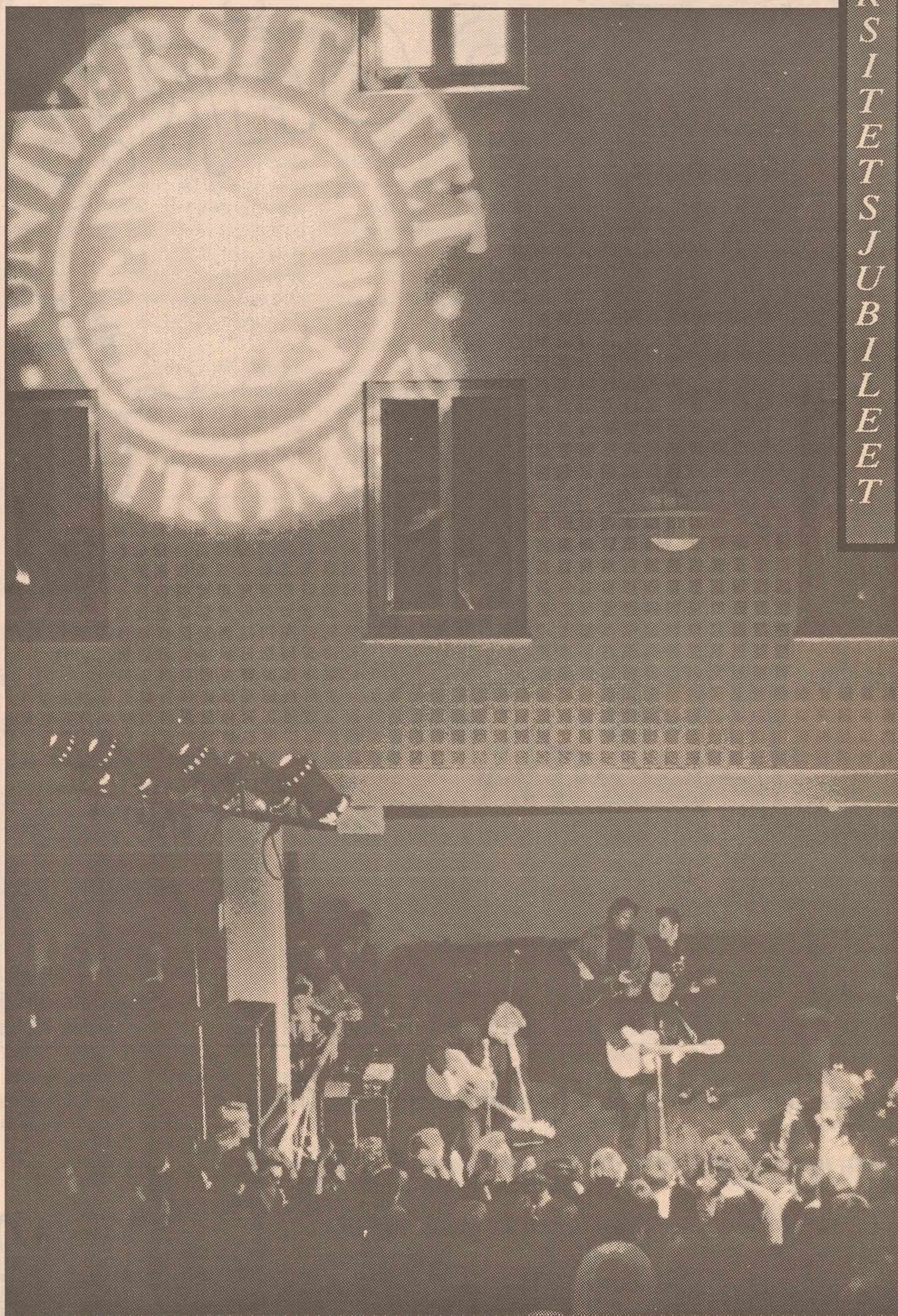
Søndagen blir det festgudstjeneste i Domkirka med kirkekaffe etterpå.

I løpet av helga kommer det dessuten til å bli faglige arrangementer i forbindelse med at gjesteforeleserne er her.

Forskningsteater

Universitetet har mer jubileumsfeiring å by på utover høsten. I samarbeid med Hålogaland Teater vil det bli forskningsteater, for første gang i Tromsø. Dette er en måte å formidle forskning på - via teater. Dette har tidligere vært gjort med stor suksess i Stockholm.

I tillegg har universitetet delt ut i overkant av 100 000 kroner til studentaktiviteter i forbindelse med 25-års jubileet. Dermed kan vi nok vente oss litt aktivitet fra studentfronten også utover høsten.

Universitetets 25-års jubileum ble behørlig feiret med en stor intern fest i mars, der blant annet Jørn Hoel og Steinar Albrigtsen underholdt. Og feiringen fortsetter utover høsten.

Foto: Jørn Söderholm

Æresdoktorer

Det er en stor ære å bli utnevnt til æresdoktor. Universitetet i Tromsø har bare utnevnt tre slike tidligere, og for å bli æresdoktor kreves det utpreget innsats for samfunnet eller universitetet.

På fredag den 3. september vil det utnevnes seks nye æresdoktorer. Den ene er Helga Hernes som nå er statssekretær. Hun blir hedret for sin innsats for kvinneforskning og likestilling ved universitetene.

Den andre er Ragnhild Sundby, pensjonert professor fra landbrukshøgskolen, som har vært en betydelig miljøvernforkjemper.

Parzival Copes fra Canada vil bli utnevnt til æresdoktor for sin betydelige innsats for fiskeriforskningen, og sitt bidrag til opp-

byggingen av fiskeriforskning ved Universitetet i Tromsø.

En utnevning går også til Jørn Dyerberg, overlege og dr. med. fra Danmark, for hans forskning på hjerteinfarkt hos eskimoer.

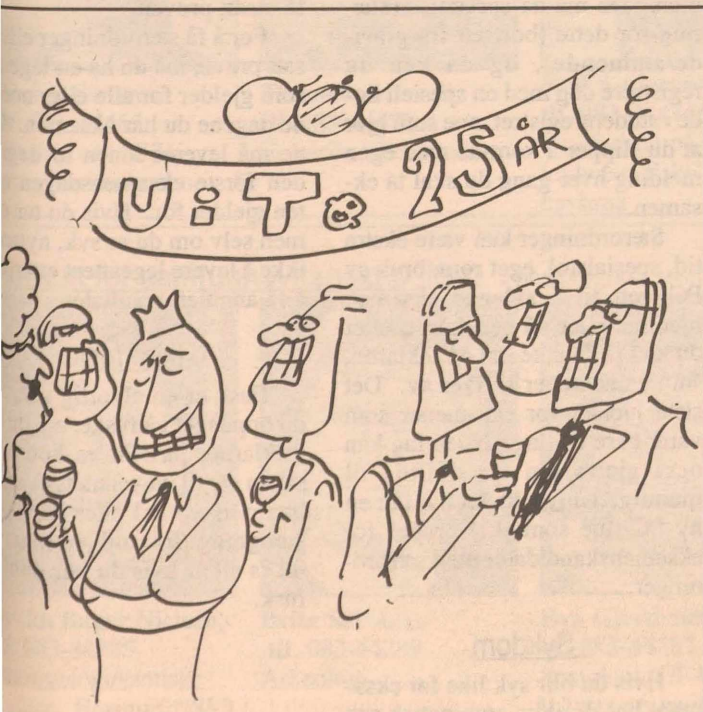
Den finske filosofen Georg Henrik Von Wright vil få æresdoktortittelen for sitt bidrag i mange viktige debatter.

Den siste æresdoktoren blir medisineren Torstein Bertelsen som jobber i Bergen. Han hadde stor betydning for opprettelsen av det medisinske studiet ved Universitetet i Tromsø.

Universitetet i Tromsø er forøvrig det eneste universitetet som har en æresstudent. Det er Chai Ling fra Kina.

Chai Ling fra Kina er æresstudent ved Universitetet i Tromsø

Den 4. september kommer kongen, dronningen, regjeringsrepresentanter og æresdoktorer for å gratulere universitetet med dagen.

EKSAMEN

Du har mange rettigheter i forbindelse med eksamen, men en del frister må holdes. Det er ikke alle som er informert om dette, og en forglemmelse kan skape mye bry både for deg og eksamensavdelinga.

1. oktober

1. oktober er en viktig dag. Det er Kinas nasjonaldag og siste frist for å registrere seg og melde seg opp til eksamen i høstsemesteret. Dette er også siste frist for å søke om særordninger.

Omtrent en uke etter oppmeldingsfristen blir det hengt opp kandidatlistene på instituttene. Her står navnene på alle dem som har meldt seg opp til eksamen i de forskjellige fagene. Det er viktig å sjekke disse listene. Hvis ikke ditt navn står der, kan eksamenskontoret rette det opp hvis du går dit med en gang. De holder til i tredje etasje på Hovedgården. Til eksamen må du ha med kopi av eksamensmeldinga og studiebeviset.

Trekkrift

Du har lov å melde deg opp til så mange eksamener du vil. Og det er lov til å trekke seg inntil 14 dager før eksamen. Da må du fylle ut et spesielt skjema. Hvis ikke du trekker deg, og ikke møter opp til eksamen, har du brukt

opp en av dine tre ganger til å ta den eksamenen.

Du kan ikke melde deg opp til eksamen i samme fag mer enn tre ganger, ikke engang for å forbedre karakteren. I enkelte tilfeller kan du få dispensasjon fra tregangeregelen som avgjør.

Ikke ta fullt mellomfag hvis du har grunnfaget fra før

Fullt mellomfag er et tilbud til dem som ikke har tatt grunnfaget før, som vil ta både grunn- og mellomfagseksamen på samme semester. Da får du én karakter, som gjelder for begge eksamenene.

Hvis du har tatt grunnfag tidligere, og vil ta opp igjen denne karakteren samtidig som mellomfaget, bør du melde deg opp til to forskjellige eksamener. Da får du to separate karakterer fra grunnfaget, og kan bruke den som er best. Du kan ikke melde deg til grunnfag og mellomfagstillegg i samme semester hvis du ikke har grunnfaget fra tidligere.

Klage

Du har rett til å klage på eksamen. Dette foregår i tre trinn. Innen to uker etter sensuren kan du, skriftlig eller muntlig, be om begrunnelse for karakteren.

Dersom du er uenig i denne begrunnelsen, kan du sende en begrunnet klage til instituttet. Det er samme kommisjon som rettet eksamenen din som nå vurderer den på nytt, og de kan ikke sette ned karakteren. De fleste som klager får ikke medhold.

Hvis du fremdeles føler deg urettferdig behandlet, kan du opprettholde klagen. Da opprettes det en ny kommisjon, og denne kan sette deg både opp og ned, minst tre tideler.

Det er frister for hvor lang tid det kan gå mellom disse trinnene, og fristene overholdes strengt. Hør nærmere med studiekonsulent eller eksamenskontoret.

Særordninger

Hvis du har dysleksi (lese- og skrivevansker), ryggproblemer, varige funksjonshemninger, er

1. november

er fristen for å søke opptak til vårsemesteret. Hvis du ikke er immatrikulert, eller kommer ny til Tromsø, må du søke også for å

bli tatt opp på de åpne studiene. Folk som allerede er inne i systemet, trenger ikke søke for å begynne på de åpne studiene.

Immatrikulering

Når du blir immatrikulert, betyr det at du er tatt opp som student ved universitetet. Immatrikulering er en slags inngangsbillett som du får hvis du har studiekompetanse, for eksempel treårig

videregående skole. Hvis du allerede er immatrikulert ved universitet, må du søke immatrikulering med en gang du begynner å studere.

Konting

Konting, eller kontinuasjonseksamen, betyr at du kan ta opp igjen en eksamen du har strøket i forholdsvis kort tid etter at du har fått resultatene. Normalt skjer dette ved begynnelsen av neste semester. I dag er det konting på ex. phil, forprøven i fonetikk og på medislin. På fiskerikandidatstudiet kan du søke om konting,

noe du får lov til hvis de liker skal ha utsatt prøve på grunn sykdom. I alle andre fag må du vente til neste ordinære eksamen med å gå opp på nytt.

Studiedirektør Paul Stray har i sommer oppfordret instituttene til å innføre kontinuasjonsordning på alle fag. Dette kan tidligst gjelde fra våren 1994.

Lov og rett til eksamen

gravid eller ammende, da har du rett på særordninger under eksamen. Du må ha spesialisterklæring for dette (bortsett fra gravide/ammende), og da kan du registrere deg med en spesiell kode i studentregistret, noe som gjør at du slipper å komme med egen melding hver gang du skal ta eksamen.

Særordninger kan være ekstra tid, spesialstol, eget rom, bruk av PC, rett til å avlegge eksamen hjemme eller på sykehuset, eller du kan få snakke inn på diktafon, som en sekretær skriver av. Det siste gjelder for eksamener som varer bare én dag. Noen fag kan også gjøres om fra skriftlig til muntlig. Universitetet har fått en ny PC-stue som skal brukes for eksamenskandidater med særordninger.

Sykdom

Hvis du blir syk like før eksamen, har du ikke automatisk rett på særordninger. Du kan få særordninger hvis det krever lite ressurser, slik som for eksempel ut-

videt eksamenstid. Hvis du får særordninger, har du rett til å få utsatt prøven.

For å få særordninger eller utsatt prøve, må du ha en legeattest som gjelder for alle eller noen av dagene du har eksamen. De må leveres innen to døgn før den første eksamensdagen som gjelder for. Hvis du tar eksamen selv om du er syk, nytter ikke å levere legeattest etterpå å få annullert resultatet.

Ikke fusk

Fusk er en alvorlig sak. Hvis du oppdages i å fuske, må du stå forklaring på rektors kontor, saken går til universitetsstyret, som kan risikere hel eller delvis utstengning fra universitetet i maks ett år hvis du blir dømt for fusk.

Studiehåndboka:

En god bok for hånden

I studiehåndboka finner du det viktigste du trenger å vite om studiene dine ved Universitetet i Tromsø.

Boka inneholder hovedsaklig studieplaner og reglementer for Universitetet, og det forutsettes at studentene kjenner til lover og regler som angår dem. I studie-

håndboka finner du også generell informasjon om blant annet studier, eksamensbestemmelser, registrering, opptak og Universitetets lokalisering og organisering.

For både nye og gamle studenter kan det være lurt å sette seg ned et par timer med studiehåndboka.

Studentekspedisjonen:

Her får du gjort papirarbeidet

På studentkontoret, i tredje etasje på Hovedgården, kan du få ordna det meste av papirer og skjemaer som hører med i studiet. Her kan du blant annet registrere deg, melde deg opp til eksamen og søke om opptak. Studentekspedi-

sjonen kan også vise deg vei videre til studieveiledere og andre med spesiell peiling. De har åpningstid fra 10 til 14 hver dag, untatt på onsdag da de har åpent fra 8.30 til 15.30.

-Kom med alt!

- Her kan dere komme med alt dere lurer på. Vi skal vite alt om oppbygging av cand. mag-grad, og om lover og regler på Universitetet.

Dette sier Gerd Larsen og Olav Skare, som jobber på studieavdelingens informasjonskontor.

Studieavdelingens informasjonskontor ligger i første etasje på Hovedgården, på samme side som aud. max. Her kan du komme hvis du ikke vet hvem du skal henvende deg til. De kan enten svare på spørsmålet eller sende deg videre til rett person, noe som særlig vil være nyttig for nye studenter.

- Vi kan regnes som allmenpraktikere, mens undervisningskonsulentene rundt på instituttet er spesialister, sier de.

- Men vi forutsetter at folk har

kikka litt i studiehåndboka og katalogen før de kommer hit. En kan spare masse tid ved å slå opp i den først. Studiehåndbok og katalog blir delt ut til alle studenter ved registreringa.

Gerd og Olav råder folk til å følge interessene sine når de velger utdannelse:

- Ikke tenk taktisk, ikke funder på hva samfunnet trenger, sier de, - men du bør tenke fagkombinasjon, slik at du ikke står der med skjegget i postkassa og ikke har noe å bygge videre på. Det lønner seg å tenke fremover og legge en plan for studiet, sier Olav Skare og Gerd Larsen.

Informasjonsavdelingens kontortider:

Gerd Larsen, realfag, tlf. 083-45212:
Mandag 09.00 - 16.00
Onsdag 09.00 - 13.00
Torsdag 09.00 - 16.00

Olav Skare, språk og samfunnsfag, tlf. 083-45211:
Tirsdag 08.15 - 15.30
Onsdag 08.15 - 12.30
Fredag 08.15 - 15.30

STUDIEVEILEDNING

Undervisningskonsulentene

Har du spørsmål om de enkelte fag, fagkombinasjoner, seminarer, særordninger, timeplaner, eksamensavvikling og annet praktisk, kan du gå til undervisningskonsulentene på institutte-

ne. En undervisningskonsulent fungerer både som en studieveileder og en administrator, men når det gjelder faglig rettleiding, kan det lønne seg å snakke med foreleserne.

Fagområdet medisin (FM)

Birik Inge Mikkelsen
(vikar ut august)
tlf. 083-44609
Realfagseminene på MH

Gunnar Graff,
tlf. 083-44613
Medisin grunnfag og embedsstudiet medisin

Jorunn S. Myklebust,
tlf. 083-44824
Videreutdanning i folkehelsevitenskap (FH-utdanningen)

Ellen Halvorsen
(engasjert frem til jul), tlf. 083-45265
Fagene ved Avdeling for sykepleievitenskap

Liv Unni Naalsund,
tlf. 083-45301
Farmasistudiet

Lasse Lønnum,
tlf. 083-44006
Kjemi, fysikk, informatikk, matematikk, statistikk

Svein Tore Jensen,
tlf. 083-45206
Sivilingeniørstudiet (fysikk/informatikk)

Norges fiskerihøgskole (NFH)

Morten Sætran,
tlf. 083-44365
Alle fag ved NFH, særlig sosialøkonomi

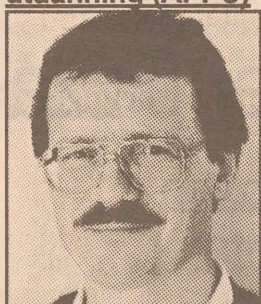
Tormod Jensvoll,
tlf. 083-44472
Fiskerikandidatstudiet

Rolf Andreassen,
tlf. 083-44474/5
Realfagene på NFH, inkludert fiskehelse og havbruk

Dag Digernes,
tlf. 083-44192
Alle fagene ved IRV.

Gunnar Myklebost,
tlf. 083-44217
Ped. sem for allmennfaglærere

Sigmund Nordmo,
tlf. 083-44175
Ped.sem. for yrkesfag og næringslivsretta seminar

Anne Høydal,
tlf. 083-44389
Biologi, geologi, miljøfag, landbruksutdanning

Institutt for samfunnsvitenskap (ISV) I pedagogikk, sosiologi og psykologi vil det bli ansatt nye personer, spør på ISV.

Berith Bager Nielsen,
tlf. 083-44305
Antropologi/samiske studier, Erasmus (ISV) og andre internasjonale utvekslingsprogram.

Brita Solvang,
tlf. 083-44289
Arkeologi

Eva Gjerdrum,
tlf. 083-44287
Sosiologi, OPA, lokalsamfunnsforskning og planlegging

Torbjørn Isaksen,
tlf. 083-44312
Alle fagene ved ISV

Pål Bye Jensen,
tlf. 083-44288
Filosofi og ex. phil

Steinar Aas
(engasjert ut august) tlf. 083-45797
Historie. NB:Historie har flyttet 100 m ned mot Breivika.

Jorunn Nordmo,
tlf. 083-44243
Alle fagene ved ISL.

Institutt for matematiske realfag (IMR)

Lasse Lønnum,
tlf. 083-44006
Kjemi, fysikk, informatikk, matematikk, statistikk

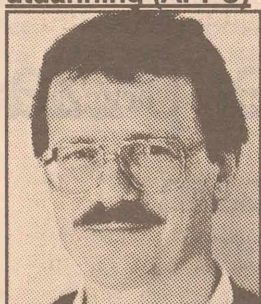
Svein Tore Jensen,
tlf. 083-45206
Sivilingeniørstudiet (fysikk/informatikk)

Institutt for rettsvitenskap (IRV)

Dag Digernes,
tlf. 083-44192
Alle fagene ved IRV.

Avdeling for praktisk pedagogisk utdanning (APPU)

Gunnar Myklebost,
tlf. 083-44217
Ped. sem for allmennfaglærere

Sigmund Nordmo,
tlf. 083-44175
Ped.sem. for yrkesfag og næringslivsretta seminar

Institutt for biologi og geologi (IBG)

Anne Høydal,
tlf. 083-44389
Biologi, geologi, miljøfag, landbruksutdanning

Institutt for språk og litteratur (ISL)

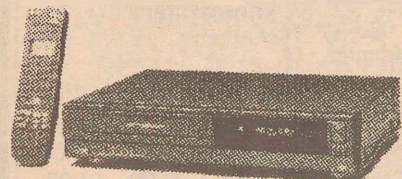

Jorunn Nordmo,
tlf. 083-44243
Alle fagene ved ISL.

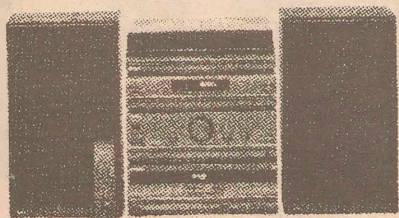
Det lønner seg å studere.

Thorn tilbyr deg som studerer solide rabatter. Du kan leie TV, videospiller og stereoanlegg. Når du leier, er også fri service inkludert i prisen. Du slipper med andre ord å kaste bort verdifulle timer hvis noe skulle

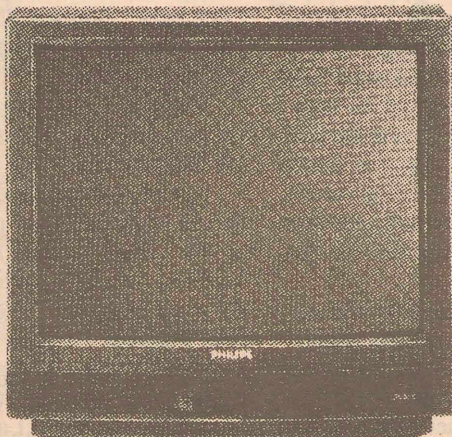
skjære seg. Og mens *alle andre* må leie i minimum 12 måneder, behøver *studenter* bare å leie i 6 måneder for å oppnå en gunstig pris. Ta en tur til nærmeste Thorn-butikk og ta en titt på det store utvalget.

JVC VIDEO.

PHILIPS STEREOANLEGG

PHILIPS 21" TEKST-TV.

Eksempler på studentrabatt.

Prisaksample 6 måneders leie	For studenter	Vanlig pris
14" Farge-TV pr måned	169.-	269.-
VHS Videospiller pr måned	199.-	299.-
HiFi Stereoanlegg pr måned	229.-	329.-

Tabell angivelser i 1993.

THORN

Storgata 36
9000 Tromsø
Telefon: (083)86040

VELKOMMEN TIL TROMSØ - BUSSBYEN

Studenter og elever er en hovedgruppe av våre passasjerer. Sammen med Regionssykehuset danner Universitetet et trafikk-tyngdepunkt i vårt rutesystem.

Fem av byrutene er innom dette området, og gir 70-80 avganger en vanlig ukedag. Høstrutene gjelder 23/8 - 31/10, den 1/11 kommer vinterplanene med utvidelse av tilbudet.

Vi holder informasjonsdager på Universitetet når høstsemestrene er kommet i gang. Ellers henviser vi til vårt info/salgskontor i sentrum (Storgt 102), og til våre hyggelige sjåførere.

Vårt "miljøkort" - 50-kortet, gir 40-45% rabatt, eller du kan kjøpe Periodekort som gir ubegrensede reiser i 30 dager i bysonene.

Reis miljøriktig - reis kollektivt.

Vennlig hilsen

TROMSBUSS

Postboks 3275, Grønnåsen - 9003 Tromsø
Telefon 083 70233 - Telefax 083 74778

PIZZERIA GIOVANNI

23 ulike sorter pizza

Vi baker ut pizzaen
mens du venter

RYKENDE FERSK !!

NB: Også ØL og VIN rettigheter

PIZZADRAIVER og AVHENTING

Ring for bestilling

77611122

PIZZERIA GIOVANNI
Storgt. 132 (Storgatbakken)
9008 TROMSØ

STUDENTENES BESTE VENN

Tromsø kommunale kino ønsker studentene velkommen til et nytt studieår.

Tromsø kommune eier og driver Fokus (730 plasser) og Verdensteatret (200 plasser) og har daglig 5-6 forestillinger og 3-4 filmer på plakaten.

Noen av dere vil også oppleve kinolokalene som undervisningssted på dagtid.

Tromsø Filmklubb har medlemsvisninger hver lørdag kl. 14.30 på Verdensteatret.

Og allerede nå minner vi om det store filmeventyr: TROMSØ INTERNASJONALE FILMFESTIVAL som arrangeres for 4. gang 26. - 30. januar 1994.

Vær OBS! på premiefilmene "SECONDLØYTNANTEN" med Espen Schjønberg i en paraderolle. Regi: Hans Petter Moland. Og "JURASSIC PARK" - regi Steven Spielberg.

Innføringsprogrammet i norsk: 5-års jubileum

UiTø har gjennom 5 år tatt i mot studenter fra utlandet.

Disse har bidratt til en spennende internasjonalisering av studentmiljøet og studentene har også forholdsvis lett fått en utdanning de vil få nytte av i fremtiden.

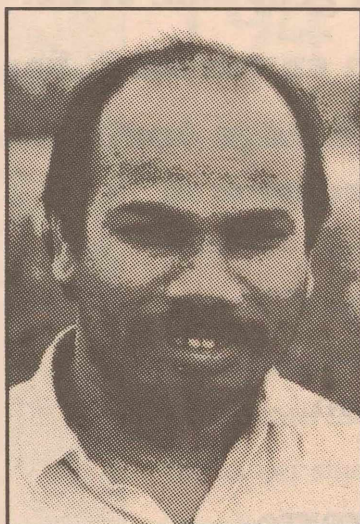
Sriharan er tamil, og dette folkeslaget utgjør ca. 25% av Sri Lankas 17 millioner innbyggere. Landet har bare to tamilske universiteter, og de fleste som ønsker å få høyere utdanning må dra til utlandet.

Sriharan kom til Norge i 1988 og var med på det første kullet som tok innføringsprogrammet i norsk. Han går nå på hovedfag i fysikk.

Sri Lanka er et land med mye konflikter mellom folkeslagene, og på grunn av konflikter frykter tamilske studenter å dra til ikke-tamilske universiteter.

Sriharan begynte rett på innføringsprogrammet i norsk da han kom til Norge, og var glad for at tilbudet var der:

-Det er kjempe viktig å lære seg språket i det landet man kommer til, både på grunn av det fag-

Sriharan fra Sri Lanka: lærte norsk ved UiTø

lige og det sosiale. Derfor var det veldig bra at jeg kunne begynne på innføringskurset med én gang jeg kom til Norge. Det ville vært mye vanskeligere å lære seg norsk på egenhånd.

Sriharan var godt fornøyd med kurset og lærerne:

-Lærerne var veldig flinke til å få oss til å tørre å prate norsk og var opptatt av at miljøet var godt på gruppa. I tillegg til språket fikk vi også en god innføring i den norske kultur og levemåte.

-Vi hadde mye moro sammen på gruppa, og jeg har fortsatt kontakt med mange av de jeg gikk sammen med der.

Fysikk hovedfag

Sriharan begynte på sivilingeniør utdannelsen, men hoppet over på hovedfag i fysikk etter hvert. Han holder nå til på Nord-

lysobservatoriet og er fornøyd med miljøet der:

Miljøet på hovedfag er veldig bra. Vi er såpass få at det blir et veldig internt og godt miljø, sier Sriharan.

Sriharan ønsker seg tilbake til Sri Lanka når han er ferdig med hovedfag:

-Jeg håper å bli ferdig til jul-93. Jeg ønsker å dra tilbake til hjemlandet så fort jeg kan, men det vil ikke bli mulig før forholdene blir tryggere for oss tamiler i Sri Lanka. Jeg håper at jeg i mellomtiden kan finne meg en jobb her i Tromsø. Jeg trives veldig godt i byen til tross for mørketid og kulde om vinteren. Nordmenn er dessuten stort sett et hyggelig folkeferd, smiler Sriharan.

Anna Benga fra Gambia: lærte norsk selv

Gambia er et land med 750.000 innbyggere og fiskeri som en av de viktigste næringsveiene. Anna Benga fant tidlig ut at hun ville ta en utdanning innen fiskeri, og siden hennes eget hjemland er uten universitet, måtte hun dra til utlandet.

Innføringsprogrammet var ikke satt igang da Anna kom til Norge i 1986, så hun måtte lære norsk på egenhånd.

-Jeg begynte på en folkehøgskole i Harstad for å lære meg norsk, hvor jeg gikk i fire måneder.

Samtidig fikk Anna Benga beskjed fra Universitetet i Tromsø at hun måtte ha både videregående skole og ett års praksis i fiskerieringa for å komme inn på fiskerikandidatstudiet.

-Det året ble et ganske strevsomt år, minnes Anna. -Jeg fikk jobb på en fiskefabrikk i Harstad og jobbet der full dag. Rett etter jobb dro jeg på kveldsundervisning i fagene fysikk, kjemi, biologi, matte og engelsk. Samtidig gikk jeg på norskkurs.

Nærmer seg målet

Anna klarte alle opptakskrav og høsten 1987 møtte hun opp som kandidat ved fiskeristudiet. Men språket var fortsatt ikke så lett å få med seg:

-Forelesninger holdt på flere dialekter var ikke alltid like lett å forstå, så jeg fortsatte på norskkurs om kveldene, forteller hun.

Men Anna har nå kommet langt i studiet, og hovedoppgaven er hun godt i gang med. Sist vår

var hun på feltarbeid i hjemlandet i nesten fem måneder.

-Det er dyrt å reise så langt, så nå var det var godt å komme hjem å se igjen familien, sier Anna Benga.

Anna synes miljøet på NFH har vært veldig nært og bra. Instituttet er ikke stort og i klassen til Anna er de bare 18 stykker.

Vil tilbake

Anna Benga er glad for at hun valgte å dra til Norge for å ta utdanning. Men hun gleder seg også til å komme tilbake til hjemlandet sitt, og bruke kunnskapen i et land som har behov for godt utdannede mennesker. Og med den utdannelsen hun har tatt, vil hun står hun sterkt på arbeidsmarkedet.

I N N F Ø R I N G S P R O G R A M I N O R S K

Våren 1993 tok det femte kullet av utenlandske studenter eksamen i innføringsprogram i norsk, et studietilbud som finnes ved alle norske universiteter.

Innføringsprogrammet i norsk er inngangsbilletten til studier for studenter som søker direkte fra utlandet uten å kunne norsk på forhånd. Det er et svært intensivt kurs som skal bidra til at deltakerne etter ett år kan fungere som selvstendige studenter. I tillegg gjennomgår studentene et kurs om norsk samfunnsliv, og de tilbys en engelsk variant av ex. phil.

Konkurransen om studie plassene er stor; ved UiTø er det hvert år 300 søkere til 15 studie plasser. God utdanning og gode engelskkunnskaper kreves for å komme inn. De utenlandske studentene kommer fra land som Kina, India, Sri Lanka, Ghana og Nigeria.

De fleste studentene på innføringsprogrammet er u-landsstudenter som får støtte i Lånekassa. Ved lovendring fra 1.mai 1993 åpnes det også for støtte til studenter fra Øst-Europa, og at lånet formelt skal omgjøres til stipend når studentene vender tilbake til sine hjemland.

I dag er det slik at u-landsstudentene vil få tilbakebetalingsbrev fra Lånekassen til sine hjemland slik de norske studentene får. De fleste slipper likevel å betale tilbake på grunn av lave inntekter sammenlignet med norsk standard. Lovendringen får ingen praktisk betydning før ved opptaket til studieåret 1994-95.

Studentene klarer seg jevnt over faglig godt på UiTø og noen får topp-karakterer i sine fag. Noen studenter synes likevel det er problematisk å studere på norsk, og holder på engelsk som eksamensspråk. Mange skriver hovedfagsoppgaver fra sine hjemland.

Ikke et ord norsk

De utenlandske studentene kommer ofte til Norge uten å kunne et ord norsk. Da står det to norsklærere klare til å ta dem imot; Anne Brautaset og Rigmor Haakstad. De er ansatt på innføringsprogrammet for å lære studentene norsk i løpet av ett år. Alle må bestå en skriftlig og muntlig norskeksamen før de kan gå videre på fagene de skal studere. Men kurset er mye mer enn en opplæring i språk:

-Vi lærer dem også om den norske kulturen og levesettet her i landet. De aller fleste har aldri vært i Norge før, så vi må lære dem om alt fra det norske skolesystem til tradisjoner vi har her i landet, sier de to norsklærerne. Foruten dem er det ansatt en samfunnsfagslærer.

420 timer

-Vi underviser 420 timer i norsk i løpet av året og bruker blant annet rollespill og språklaboratorium i undervisningen, forteller Anne Brautaset.

De to lærerne, som har høstet mye skryt hos dem som har gjennomført kurset, synes også selv det er lærerikt å undervise for en gruppe mennesker som stiller spørsmål ved det norske språk, systemer og vaner:

-Vi nordmenn gjør og sier mange ting fordi det er en vane og en tradisjon. Hvorfor drikker vi for eksempel så mye kaffe og liker å slite oss ut på ski i kulden om vinteren?

Nordmenn prater engelsk

Det er bra å gå på kurs, men

språk må også praktiseres. Og et problem de utenlandske studentene ofte opplever er at de ikke får øvd seg på det de har lært på norskkurset:

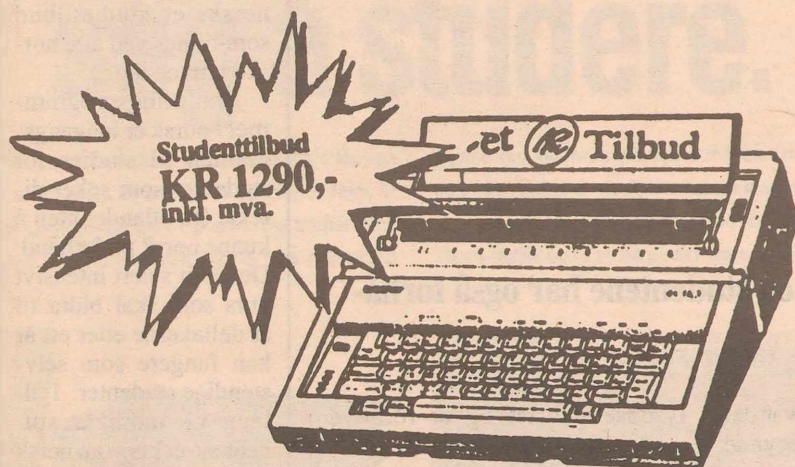
-Det er ofte litt frustrerende for studentene når de ikke får praktisert det de har lært med noen. Nordmenn har som regel dårlig tid og dessuten liker mange nordmenn å snakke engelsk så fort de får anledning til det, sier Rigmor Haakstad og oppfordrer alle studentene på Universitetet til å ta seg litt bedre av de utenlandske studentene:

-Å bli kjent med noen av de utenlandske studentene kan være berikende og interessant for begge parter, avslutter hun.

Rigmor Haakstad og Anne Brautaset lærer de utenlandske studentene norsk.

brother. Student

En «proff» maskin til «amatør» pris!

Bærbar elektronisk skrivemaskin
med mange nyttige funksjoner!
Brother Student er maskinen for skoler,
studenter, hjem og lettere kontorbruk!

Se og prøv den hos oss.
Du vil bli positivt overrasket!

Kjell Arnesen %

Kalgt. 3A — Tlf. 083/81 593 — 9000 Tromsø
Avd. Finnesnes — Tlf. 089/41 170

Hvorfor velger stadig flere Postbanken?

- ✓ De få gebyrene vi har, er lave
- ✓ Ingen annen bank har så mange filialer
- ✓ Vi har lange åpningstider, åpent også på lørdager

LØNNSKONTO
med mange bruksmuligheter

KAPITALKONTO
med høy rente

**BARNAS
TRYGGHETSKONTO**
med forsikring og sparing i ett

KONTOPENSJON
gir skattefradrag

**BOLIGSPARING
FOR UNGDOM**
gir skattefradrag

LÅN
markedets beste?

Du er velkommen til Postbanken du også!

Postbanken

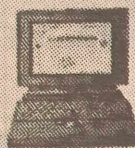
Europas største
utdanningsforhandler

HøyskoleData selger kun til skoleelever, studenter, ansatte innen skole og forskning, handikappede samt under-visnings- og forskningsinstitusjoner.

Våre kunder får gode rabatter i forbindelse til de veiledende priser. Dette betyr likevel ikke at vi lar dette gå på bekostning av den servicen vi gir!

Vi i HøyskoleData kjenner vårt marked og de behov som du måtte ha. Vi har også eget Opplæringscenter og support-/serviceteam som står klar til å hjelpe hvis du skulle trenge det.

Studentmaskinen

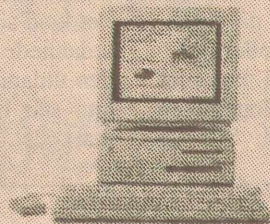

Ingen annen datamaskin er så lett å arbeide med. Du slipper å lese kompliserte instruksjonshåndbøker og lære deg en mengde merkelige kommandoer. Macintosh tar

utgangspunkt i hvordan du tenker og arbeider. Dette er den grunnleggende forskjellen mellom Macintosh og alle andre datamaskiner som forsøker å etterligne dens unike brukervennlighet.

Hos oss vil du alltid finne et rikholdig utvalg og de beste prisene.

Velkommen innom, eller send inn kuponngen nederst så sender vi deg mer informasjon.

Apple Computer

HøyskoleData a.s.

Apple Utdanningsforhandler

Oslo - Bergen - Trondheim - Tromsø - Stavanger - Kristiansand - Gjøvik
Tromsø: Storgt. 52 Tlf. 083 10 400

Jeg er interessert i mer informasjon

- Generelt om Macintosh
- Semesterstart-tilbud
- Pedagogisk programvare
- Finansieringsordning

Navn _____

Adresse _____

Skole/Institusjon _____

Klipp ut og send til HøyskoleData, Pb. 658, 9001 Tromsø

Hvorfor gjøre som alle andre, når det er et hav av muligheter med KILROY travels?

- * Reiser for ungdom og studenter som vil oppleve verden på egen hånd.
- * Gruppereiser til hele verden.
- * Priser som får pengene til å rekke lenger.
- * KILROY enveisbilletter til halve prisen av t/r kan refunderes.
- * Internasjonalt nettverk av byråer som hjelper deg ved endring av billettene.
- * KILROY medarbeidere som selv har reist rundt i verden.

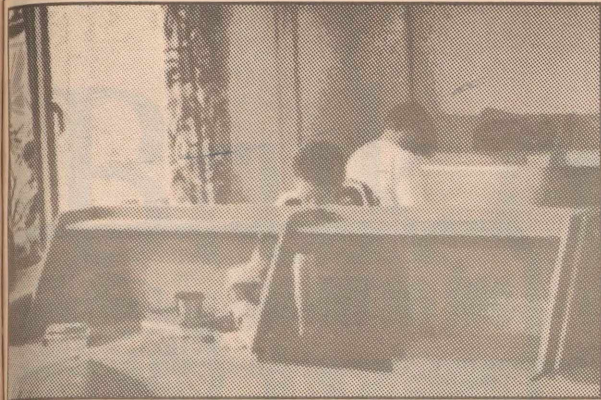
HVILKE ANDRE REISEBYRÅER KAN GI DEG SAMME FORDELER?

REISER FOR UNGDOM OG STUDENTER

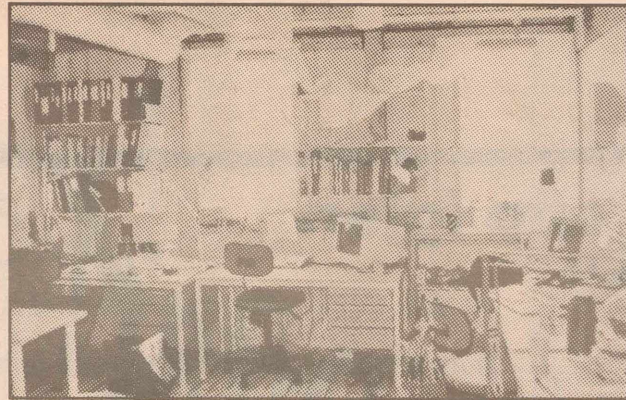
KILROY travels A:S Breivika, TROMSØ
TLF: 08375820

UNIVERS

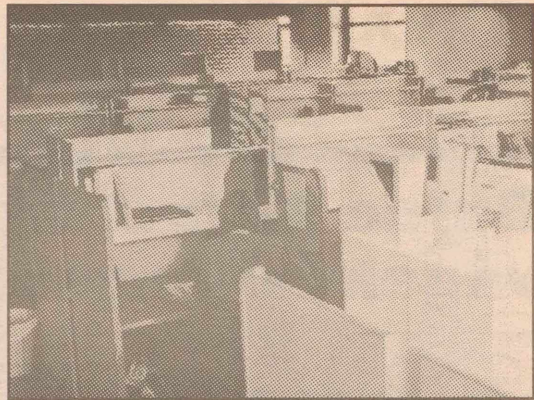
**KILROY
travels**

MR: 156 plasser lavere grad
67 plasser hovedfag

Kjær-brygga: 26 plasser hovedfag

ISV/ISL: 79 plasser hovedfag

Fromsø Folkebibliotek: 50 plasser

1947 leseplasser

Det er ikke nødvendig å trøkke seg sammen på UB. Rundt om på Universitetet og i byen finnes det masse fine lesesalsplasser du kan sitte på. Det nyeste tilskuddet på lesesalsfronten er AMI-senteret i Breivika, som står nyoppusset med 42 hovedfagsplasser i løpet av høsten.

Til sammen finnes det 1947 plasser å velge mellom, og dette er mer per student enn hva andre utdanningsinstitusjoner kan vise til. De forskjellige stedene har forskjellige stoltyper, lysforhold, beliggenhet og lufting, så her er det bare å prøve seg frem.

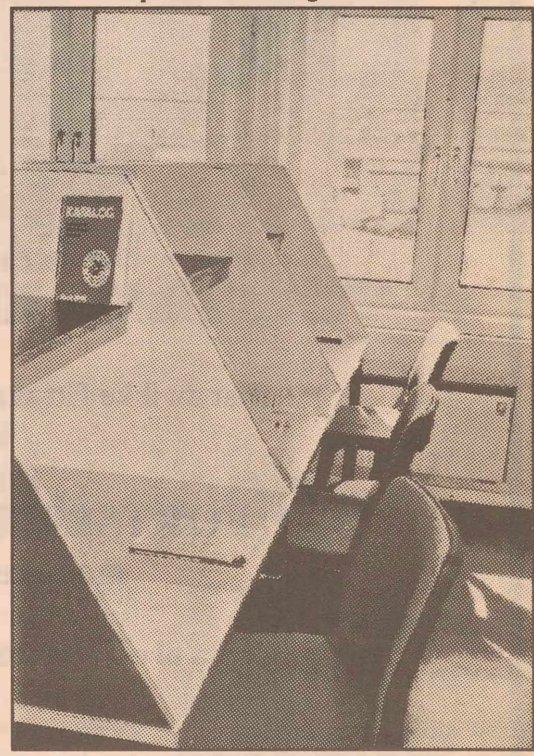
Domus: 302 plasser lavere grad
18 plasser hovedfag

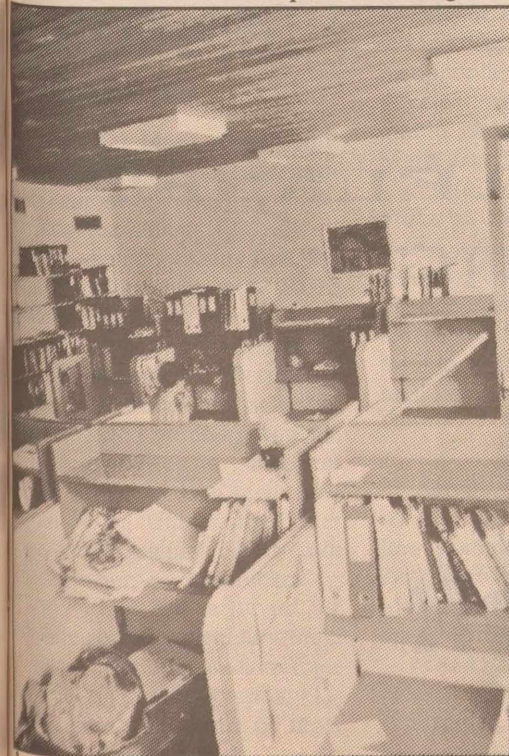
Gjennomgangsbygget: 116 plasser hovedfag
40 plasser lavere grad

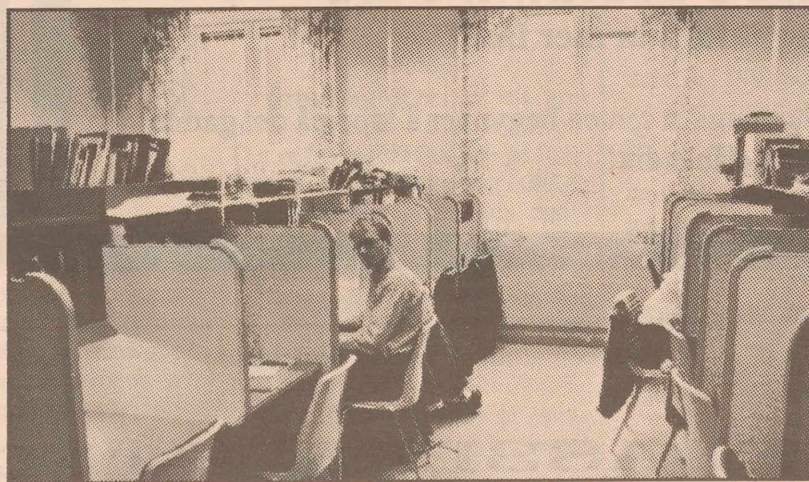
Hovedgården: 48 plasser

Breivika Senter: 20 plasser lavere grad
28 plasser hovedfag

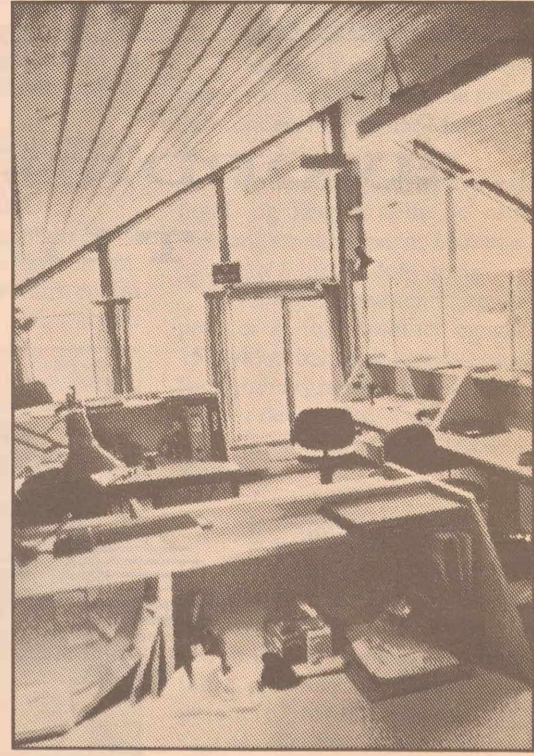
Asgård: 50 plasser hovedfag

MH-bygget: 325 plasser

UB: 540 plasser inkl. hovedfag

Nordlysobservatoriet: 19 plasser lavere grad
21 plasser hovedfag

Burde Norge tatt opp igjen vågekvalfangsten?

Nye tellinger av vågekval konkluderer med en bestand på rundt 80.000 dyr. Er dette nok til at denne kvalarten tåler en viss beskatning, eller skal kvalfangsten forbys for all ettertid?

Ottar-heftet forteller om vågekvalens biologi, om den Internasjonale Hvalfangstkommissjonen, om småkvalfangst-samfunnet Skrova, og om fredning av vågekval er miljøvern eller etikk. En artikkel behandler kvalkjøtt som delikatess med helsemessige fortrinn.

Spør Ottar!

I Ottar nr. 184 får du svar på dette og en mengde andre spørsmål angående vågekvalen og den norske småkvalfangsten.

Ottar utkommer 5 ganger i året i et opplag på ca 6000. I de 35 år som er gått siden første nummer, er det snart utgitt 200 enkeltheft med originalskrevet populærvitenskapelig stoff fra Nord-Norge. Årsabonnement koster kr.110,- og kan bestilles fra Tromsø Museum, 9000 Tromsø. Liste over tidligere hefter sendes på forespørsel.

Ottar

Populærvitenskapelig tidsskrift fra Tromsø Museum

Lånekassen
Tromsø

BEHANDLINGSTIDEN DENNE HØSTEN ER 5 - 6 UKER

Har du ikke fått svar på søknaden din innen denne tiden - kan du kontakte oss.

**FORTSETTER DU UTDANNINGEN,
men ønsker ikke å ta mer lån?**

Husk å melde fra til oss. Da kan du unngå at renten begynner å løpe på det gamle studielånet ditt!

NÅ ER TIDEN
INNE FOR Å
KJØPE SYKKEL

MAKAMURA
THE MOUNTAIN TOOL SERIES

*PROFIL - 18 gir, gull	for 2.499,-	1.995,-
*PROFIL - 21 gir, herre -92	for 3.499,-	2.600,-
*PROFIL - 21 gir, dame/herre	for 3.499,-	3.090,-
*ESCAPE - 21 gir, dame/herre	for 4.999,-	3.990,-
*HURRICANE LX -	for 6.999,-	5.450,-
*VERTICAL s.k. LX -	for 8.990,-	6.990,-
*SUMMIT XT -	for 8.990,-	8.250,-
*XTR SUPER LIGHT - 24 gir	for 15.990,-	13.790,-

apenas

*HYBRID X - Cross	for 6.990,-	4.490,-
-------------------	-------------	----------------

MERIDA

*ALBONTECH 508	for 5.990,-	4.450,-
----------------	-------------	----------------

miyata

*TRAILRUNNER, dame	for 7.990,-	5.490,-
--------------------	-------------	----------------

PEUGEOT

*DAME - 3 GIR	for 2.690,-	1.995,-
---------------	-------------	----------------

DBS

*VILLAGE - 3 gir, 43 cm, pike	for 2.890,-	2.390,-
*VILLAGE - 3 gir, 53/57 cm, dame	for 3.190,-	2.590,-
*CLASSIC - 5 gir, dame/herre	for 4.690,-	3.950,-
*CLASSIC - m/curv, 5 gir, dame	for 4.790,-	4.100,-
*KILIMANJARO - 21 gir, dame/herre	for 3.690,-	3.490,-
*KILIMANJARO COX - 21 gir, dame/herre	for 4.585,-	3.995,-

*OFF ROAD - mod. Sporthuset 800 LX/DC, 21 gir, dame	for 5.990,-	4.300,-
---	-------------	----------------

*VILLAGE 38 cm, pike	for 2.350,-	1.995,-
----------------------	-------------	----------------

ANDRE

MODELLER

÷10%

DBS RACING

*IAZIONALE - 12 gir, 62 cm	for 2.890,-	1.995,-
*INTERNAZIONALE S 185 - 14 gir, 42 mod.	for 6.990,-	4.990,-
*PROFEZIONALE - 42 mod., 58 cm	for 9.490,-	6.990,-
*INTERNAZIONALE RX 188 - 43 mod., 14 gir	for 5.490,-	4.990,-

**sports
huset**

Storg. 91,
tlf. (083) 83 666

**INTER
SPORT**

Steg. 13,
tlf. (083) 80 290

HVORDAN Plassere Studielånet
Til Høy Forrentning ?

SVARET ER:

DnB Rentefond!

Den norske Bank

POSTBOKS 1178 TELEFON 083 84000
9001 TROMSØ

-Bruk oss!

Faglærere og konsulenter ved institutt for samfunnsvitenskap (ISV) står til disposisjon for studenter som trenger råd. Ikke vær redd for å ta kontakt med oss, sier undervisningskonsulent Eva Gjerdrum.

Ta fag som du trives med, ikke gap over for mye på en gang, ta ex.phil først og husk at det kan bli vanskelig å komme inn på hovedfag. Dette er noen av tipsene hun har til råvillige studenter.

-Det er viktig å velge fag en har interesse for. Det er det viktigste rådet jeg kan gi, sier Eva Gjerdrum.

- Det finnes mange som velger fag der de tror de kan få jobb selv om de ikke er spesielt interessert i temaet. Så blir de bare halvengasjert i studiet og sitter igjen med en dårlig eksamen. Da er det bedre å studere noe en er engasjert i, det blir mer spennende og som regel vil en gjøre det bedre også.

Gå på orienteringsmøter

- Hvis du syns det er vanskelig å vite hva fagene innebærer, eller hvis du ikke helt vet hva du vil, kan det være lurt å gå på orienteringsmøtene til de aktuelle fagene, foreslår Eva Gjerdrum.

- Det arrangeres orienteringsmøter i begynnelsen av hvert semester, og de er åpne for alle. Forelesningene er også åpne, og det kan ofte lønne seg å ta en titt gjennom forskjellige forelesninger hvis du er i tvil.

Ex.phil først

-Konsentrer deg om ex.phil det første halvåret, råder undervis-

ningskonsulenten, - og samtidig kan du orientere deg for å finne ut hvilke fag du vil ta etterpå.

-Noen prøver å ta flere fag på en gang, eller på kortere tid enn normalt. Dette kan vi ikke anbefale. Alle faga på ISV er modningsfag. Du bør gi deg tid, både for dine egne følelser med faget og for at resultatet skal bli best mulig, sier hun.

Kontakt instituttet

- Ikke vær redd for å oppsøke faglærerne eller undervisningskonsulentene, oppfordrer Eva Gjerdrum, - bare kom inn på instituttet og bank på døra. Og ikke mist motet hvis du ikke finner rett person med en gang. Vi kan hjelpe dere med faglige spørsmål og mer praktiske problemer i studiet. Det kan også være lurt å kontakte oss hvis du skal sette sammen fag til en cand-mag-grad.

Når det gjelder fagsammenstilling, mener hun at det kan lønne seg å velge utradisjonelt.

-Så lenge det er bevisst, kan det være lurt å ikke følge den gamle hop bestandig. Ta de faga som du interesserer deg for. Mange har høstet gevinst av å velge

utradisjonelt, som for eksempel dem som begynte på russisk for en stund siden. Nå har de fantastiske muligheter til å få interessante jobber.

-Vi ser også at det blir viktigere og viktigere med språk, så det kan lønne seg å ha et språkfag i fagkombinasjonen. Men det viktigste er altså å ta det du har lyst til.

Hovedfag

De som har tenkt seg inn på et ISV-hovedfag etterhvert, må være forberedt på at det kan bli vanskelig. I dag har alle hovedfagene ved ISV bortsett fra offentlig politikk og administrasjon (statsvitenskap) en karaktergrense på 2,7. Dette betyr at snittet fra grunn- og mellomfagskarakteren din i det faget du skal ta hovedfag i, må være på 2,7 eller bedre. På offentlig politikk og administrasjon har de en kvote på 5 hovedfagsstudenter nå i høst.

Men en må være forberedt på at disse opptakskrava kan forandres, avhengig av blant annet stillings- og ressursituasjonen og studenttilstrømmingen på instituttet.

- Ta kontakt med faglærere eller undervisningskonsulenter hvis det er noe dere lurer på, oppfordrer Eva Gjerdrum og Berith Bager Nielsen (nederst).

Nyttig og sosialt

Gå på seminarundervisning, der kan du bruke det du har lært på forelesning. I tillegg er det en fin måte å bli kjent med andre på.

Dette sier Marit Aure, seminargruppeleder og hovedfagsstudent i samfunnsplanlegging/lokalsamfunnsforskning.

Seminarundervisning foregår i mindre grupper, omtrent 10-15 personer, og det er mer samtale, oppgaveløsning og gruppearbeid enn på forelesningene. Det er også opp til studentene selv hva som skal skje i seminargruppene.

-I begynnelsen av semestret går det litt tid til å bli kjent med hverandre og Universitetet, sier Marit Aure. -Jeg pleier å vise folk rundt her, på biblioteket og PC-stua. Det kan ta litt tid før folk blir trygge i seminargruppa og tør ta ordet. Men de som føler seg trygge i seminargruppa, klarer seg som regel bedre på faget også.

- I seminargruppa er det viktig å jobbe med andre, snakke og

komme med spørsmål. Det er også viktig å være forberedt, og å komme regelmessig. Da vil en få størst utbytte, sier hun.

Nyttig læring

- På seminargruppene skal en lære å bruke kunnskapen fra forelesningene og bøkene. Vi legger vekt på diskusjon og stukturering, og oppunder eksamen har vi oppgaveløsning og disposisjon av gamle eksamensoppgaver, sier Marit Aure.

- Ofte ønsker studentene å bli drilla på metode like før eksamen, og da gjør vi det, fortsetter hun, - og det går også an å levere inn oppgaveløsninger til seminarlederen og få dem rettet. Vi setter ikke karakterer, men kommer med kommentarer.

Bare spør

Seminargruppelederne fungerer ofte som et kontaktledd mellom studenter og forelesere, de kan gi tilbakemelding fra studentene om blant annet forelesninger og pensum.

-Du kan gå til seminargruppelederen når du ikke vet hvem du skal spørre, sier Marit Aure, - vi har jo endel kunnskap om Universitetet og faget, og kan i allefall henvise deg til rett person.

Sosialt

Seminargrupper er en grei måte å bli kjent med andre på. Det er færre folk her enn på forelesning, mer samtaler, og i tillegg blir seminargruppene delt opp i kollokviegrupper som forbereder seg til seminargruppene.

- Jeg vet om flere som har vært venner i mange år etter at de møttes på kollokviegruppe, sier Marit Aure.

Hun forteller videre at seminargruppene iblant har sammenkomster på kveldene.

- Det er mye lettere å prate med folk når du har møtt dem på kollokvie eller på seminargruppe, sier hun.

Marit Aure er seminargruppeleder ved ISV

Gunstig jobb

Marit Aure er hovedfagsstudent ved ISV, og har i tre semestre jobbet som seminargruppeleder.

Hun leder grunnfagsseminarer 4 timer i uka, og får 5200 kroner i måneden for jobben.

I tillegg til å lede seminarundervisninga, må hun forberede timene og rette oppgaver. Hun har også ansvar for veiledning, og noen sosiale sammenkomster i seminargruppa.

- Det er mye arbeid, men det er meninga at en skal kunne studere samtidig, sier hun.

- Fordelen er at du jobber med det samme faget du skriver om. Og jeg syns det har vært en fin repetisjon, sier hun, -jeg har fått

flere a-ha-opplevelser når jeg har gått gjennom grunnfagspensumet på nytt. Dermed går det ikke så mye på bekostning av studiet som andre jobber.

- Det blir også mindre forbedelser jo flere semestre en har jobben.

Ikke forelesning

- Poenget med seminargruppene er at det skal være noe annet enn forelesning, mener Marit Aure.

- Studentene skal snakke om faget, og lære å stille de rette spørsmålene til teksten. Min oppgave blir å hjelpe dem igang.

-Et problem med seminargruppene er at folk kommer og går. 15 stykker har vært grensa oppad for seminargruppa, men som regel blir det mindre. Det er dumt - det er jo meningen at folk skal bli kjent.

Kontakt instituttet

Stillingene som seminarledere lyses ut fra instituttet for ett semester av ganga. Er du interessert, bør du ta kontakt med instituttet. ISV har 28 seminargruppeledere, fordelt på de ulike fagene. Du kan også få en halv jobb, med bare 2 undervisningstimer i uka.

Selvstendig forskning

Et hovedfagsstudium ved institutt for samfunnsvitenskap (ISV) stiller store krav til selvstudium og egeninnsats, men gir deg også muligheten til å gå grundig inn i noe du interesserer deg for. Du velger nemlig selv både tema og metode.

I dag er alle hovedfagene ved ISV adgangsbegrenset, med en karaktergrense på 2,7 på de fleste fagene. Men dette kan fort endre seg, og for at du skal være på den sikre siden, kan det lønne seg å vente med å ta mellomfaget til du har tatt endel andre fag. Da har du mer studieerfaring, og kan lettere oppnå et godt resultat.

Vær motivert

Når du nærmer deg

cand.mag.-graden, kan det lønne seg å begynne å tenke på hovedoppgaven. Da gjelder det å finne et tema som en er interessert i og motivert for å jobbe et par år med. Bruk gjerne faglærerne og konsulentene ved instituttet til å gi deg råd.

Valget er kritisk

Hvis du så har vært heldig og kommet inn på hovedfag, vil du få en kontaktperson på instituttet. Sammen med denne kan du finne tema og veileder. For å bestemme tema, er det viktig å se på hva du selv er interessert i, hva det er tilgjengelige data om, og hva slags

metode du skal bruke. Selve valget er kritisk. Det gjelder å velge en passe stor problemstilling, så du ikke favner om for mye samtidig som du skal kunne finne kilder nok til et par års arbeid.

Veiledning

Alle hovedfagsstudenter har krav på en veileder, og på 80 timer veiledning pr. år i to år. Det gjelder å finne en veileder som har kompetanse på det temaet du skal skrive om. Det vanlige er å få en veileder ved ISV.

I løpet av det første semesteret skriver du og veilederen/kontaktpersonen under en hovedfagskontrakt, med en fremdriftsplan for studiet, og rettigheter og plikter angående veiledning. Hovedfagskontrakten kan endres underveis. Det går også an å skifte veileder, uten at det behøver å bli noe dramatik av det.

Fellesundervisning

Det blir gitt felles undervisning i teori og metode på hovedfag, og en må avlegge en deleksamen i dette (bortsett fra i filosofi). Fellesundervisningen tar ett eller to semestre, avhengig av hvilket fag det er.

Genuin forskning

Så begynner forskningen. Hovedfagsoppgavene er det mest allsidige forskningsarbeidet som drives på et universitet.

Kildene til hovedoppgaven finnes på forskjellige steder, avhengig av hvilket fag du tar. Filosofene bruker bøker, arkeologene graver i jorda, antropologene bor i de kulturene de studerer. Dermed varierer det også hvor lang tid det tar å samle inn informasjon.

Tiden går

Hovedfaget er normert til to år, bortsett fra samiske studier/sosialantropologi med to og et halvt år. Men det viser seg at hovedfagsoppgavene trenger lang modningstid, og det er få som klarer å holde seg innenfor disse rammene. Gjennomsnittet ved ISV ligger på mellom tre og tre og et halvt år.

Instituttet har satt i verk en del tiltak for å få til en raskere gjennomstrømming. De prøver å nedjustere de kvantitative kravene til hovedfag, og å oppfordre veilederne til å hjelpe studentene å innskrenke problemstillingen sin.

Hovedfag ved ISV

Disse fagene kan du ta hovedfag i ved Institutt for samfunnsvitenskap:

Arkeologi
Filosofi
Historie
Offentlig Politikk og Administrasjon (statsvitenskap)
Pedagogikk/skoleforskning
Samfunnsplanlegging/lokalsamfunnsforskning
Samiske studier/sosialantropologi
Sosiologi/sosialpolitikk
I tillegg kan du ta embedsstudiet i psykologi

I dag er alle disse studiene lukket. OPA (statsvitenskap) har en kvotebegrensning på 5 stykker, embedsstudiet i psykologi har en karaktergrense på 2,5. De andre hovedfagene har en karaktergrense på 2,7, som betyr at snittet av grunn- og mellomfagskarakteren din fra det faget du skal ta hovedfag i, må være 2,7 eller bedre.

- Dagens fremstillinger av vikingetida forteller mest om vår egen tid, og om hva slags fortid vi vil identifisere oss med. Dette sier Oddny Andresen, hovedfagsstudent i arkeologi, som skriver oppgave om stereotype viking-fremstillinger

i spillefilmer og arkeologisk fagmateriale.

- I filmene fremstilles vikingetida som en brutal macho-periode, med høyreiste, lyse, vakre helter. Kvinnene er barmfagre og mer i bakgrunnen, det er storslagne skip og vakkert vær. Og vikingene grynter og stønner og dreper hverandre, sier hun. Men dette avhenger også av regissøren:

- Hrafn Gunnlaugsson er klart påvirket av spaghettwestern, og dette kommer tydelig frem i filmene *Ravnen Flyr*, *I Ravens Skygge* og *Den Hvite Viking*, som han har regissert.

Oddny Andresen har tatt for seg fem norske og islandske filmer fra 80- og begynnelsen av 90-tallet: *Sigurd Drakedreper*, *Ravnen Flyr*, *I Ravens Skygge*, *Den Hvite Viking* og *Dragens Fange*.

Spenner på brystene

- I vikingetida ble det brukt spenner for å holde kjolen oppe, og disse ble festet like nedenfor skuldrene. I *Den Hvite Viking* har de plassert slike ovale spenner midt på brystene til de barmfagre kvinnene, det ser ganske rart ut. Det var kanskje mer et uttrykk for regissørens oppfatning av vikingkvinnen, sier Oddny Andresen. Hun kan også avkreftede at vikingene hadde horn på hjelmen - det er ikke funnet noen slike hjelmer.

EF-tilpasning

Det er lite kontakt mellom filmmiljøet og forskningsmiljøet på dette feltet. Mens filmene har et brutalt og "romantisk" vikingebilde, kan forskningen etterhvert sies å vektlegge et mer sivilisert bilde av vikingene.

- I forskningen gis et mer helhetlig og mindre konfliktfylt bilde av vikingetida. Teknologi, økonomi og handel trekkes frem, kjente fenomener også fra vår tid. De er også internasjonale og bereiste. Vi fjerner på den måten det fremmedartede ved vi-

kingetida. Satt på spissen, kan dette se ut som en EF-tilpasning av vikingene, og vikingetida som rota til et EF-samarbeid, sier Oddny Andresen.

Skryteperiode

Vikingetida regnes fra omtrent år 800 til slutten av 1100-tallet, og i denne perioden skjedde en sentralisering av makt fra

høvdingedømmer til nasjonalstat.

- Vikingetida er blitt en skryteperiode for nordmenn, selv om den bare utgjør 300 år av en titusen års fortid, sier hun. - Det er den vi fremhever når vi skal formidle Norge utad, vi liker å se oss selv som høyreiste, bereiste og innlemma i Europa.

- Men både i filmene og i faglitteraturen er samene glemt. Det var et viktig

samspill mellom samer og nordmenn på den tida, noe som ikke kommer fram. At og til lurer jeg på om en viking hadde kjent seg igjen i våre beskrivelser av dem, sier Oddny Andresen.

Hun kan videre fortelle at vikingetida også var i vinden ved unionsoppløsninga i 1905, da ble den brutalt bevisst i frigjøringsprosessen, som et symbol på det typisk norske.

Ensomt

- Det er en ensom, men lærerik prosess å ta hovedfag, synes Oddny Andresen.

- Du må finne ditt eget pensum til oppgaven, og det kan være ganske vanskelig. Du går gjerne og surrer i ett semester, men som er ganske frustrerende.

Filmene til hovedoppgaven har vært stresset endel for å få tak i. Det var vanskelig å få tak i eldre filmer, det er laget veldig få og de er umulig å oppdrive.

- Det finnes skrivekurs for hovedfagsstudenter, det er bra å lære å strukturere seg. Og det er viktig å ha andre hovedfagsstudenter rundt seg, sier hun.

Alle får jobb

Alle som har tatt hovedfag i arkeologi her på universitetet, har hittil fått jobb. Typiske arbeidsplasser er museer, forskning, media, kortere engasjementer og prosjektstillinger. Du kan også få jobb som for eksempel fylkesarkeolog.

Selve gravinga i bakken er det stort sett studenter som tar seg av, og arkeologistudenter får ofte sommerjobb på utgravninger.

Den som vil begynne på arkeologi, kan velge mellom tre semesteremner: Nordnorsk arkeologi, allmenn arkeologi og historisk arkeologi. Tilsammen utgjør disse tre et mellomfag, to av dem blir et grunnfag.

Oddny Andresen skriver hovedoppgave om stereotypiske vikingfremstillinger.

De fleste slovenere bor i Slovenia, den nordligste delen av eks-Jugoslavia.

Men noen bor også i Østerrike, og det er dem Eva Klingenberg har skrevet sin hovedoppgave om.

Usynlige slovenere

Eva Klingenberg tar hovedfag i sosialantropologi, og har hatt et halvt års feltarbeid i Klagenfurt, som er den sørste byen i Kärnten-området. I dette området bor de fleste østerrikske slovenere, omtrent 50-60 000 stykker.

- Du kan gjerne reise til Kärnten som turist uten å merke at det bor slovenere der, sier hun, - de er nokså usynlige. Kulturelt sett er germanerne og slovenerne ganske like, men det er omtrent ikke kontakt mellom de to gruppene. Forskjellene ligger på det mentale plan. Da jeg bodde i Klagenfurt, merket jeg etterhvert en slags

Eva Klingenberg skriver hovedoppgave om slovenere i Østerrike.

melankoli - traurichkeit - blant slovenere. Blant de italienske slovenere fant jeg ikke noe slikt.

- Det bor omtrent 100 000 slovenere i Italia og to millioner i Slovenia. I Italia er rammeforholdene annerledes enn i Østerrike.

Slovenere motarbeides

- De germanske myndighetene motarbeider systematisk slovenere i Kärnten, mener Eva Klingenberg, - selv om slovenere har like rettigheter formelt sett, er de ikke likeverdige i praksis.

Det har bodd slovenere i Kärntenområdet siden år 500, men grensene har blitt flyttet flere ganger. Etter første verdenskrig ble slovenere delt mellom Jugoslavia, Italia og Østerrike. Under andre verdenskrig var det mange slovenere som ble sendt i fangeleire.

- Det finnes to historieforståelser i Kärnten, sier Eva Klingenberg, - den slovenske og den germanske. Dette er noe av

bakgrunnen for den mentale forskjellen mellom slovenere og germanere.

I dag finnes det ett slovensk gymnas i Østerrike, det ligger i Klagenfurt, og det varierer fra strøk til strøk om det finnes barneskoler med slovensk undervisning.

- Slovenere i Østerrike lever under barske rammeforhold, og nazismen blomstrer opp i Østerrike, forteller Eva Klingenberg.

- Da jeg var der, hadde de samlinger med flere tusen nazister. Dette går utover alle, og kanskje særlig slovenere som bor der. Men slovenere ønsker seg ikke et Stor-Slovenia. De ønsker å bli synlige, og å bli anerkjent som likeverdige, sier hun.

Hovedfaget krever modning

Hovedfagsstudenter i antropologi har innbakt feltarbeid i studiet. Når du er på feltarbeid, bor du i det miljøet du studerer, vanligvis i ett eller to semestre. Der driver du såkalt deltakende ob-

servasjon. Men først må du tenke ut en problemstilling du vil jobbe med. Du må også lage to innleveringsoppgaver og følge en del undervisning, tilsammen tar dette omtrent halvannet år. Så kan du reise avgårde. Studenter fra Tromsø har reist til blant annet New Zealand, Australia og Nord-Russland, og mange har studert sammen i Nord-Norge.

- Jeg hadde lyst til å dra til Europa, forteller Eva Klingenberg. Hun dro til Kärnten første gang i 1990, og målet var å sette fokus på slovenere, på hvordan de forstår seg selv - altså det slovenske verdensbilde.

- Jeg trivdes kjempebra der, lærte mye og ble godt kjent med folk, sier hun.

Hun jobbet på tysk. Andre ganger må studentene lære seg språket der de kommer, da tar som regel feltarbeidet lengre tid.

Når du kommer tilbake til Tromsø igjen, må trådene samles og inntrykkene struktureres. Det kan ofte være vanskelig å analy-

sere og bearbeide egne opplevelser, dette krever en modningsprosess som kan ta tid. Antropologi hovedfag er normalt til to og et halvt år, men det er få som klarer det på så kort tid. Det er mye en må sortere bort også, oppgaven skal være på 100-150 sider.

Når oppgaven er ferdigskrevet, må en holde en prøveforelesning, og deretter er det muntlig eksamen. Eva Klingenberg skal ha eksamen i september.

Nyttig redskap

- Antropologien er et nyttig redskap å tenke med, sier Eva Klingenberg, - og antropologer er anvendelige til mye, som media, utdanning, forskning, departementer og prosjekter. En tidligere hovedfagsstudent i antropologi herfra er til og med ansatt i Kredittkassen i Oslo.

Legger du merke til alle de gamle husene som ligger spredt mellom betongkolosser og nybygg i Tromsø sentrum?

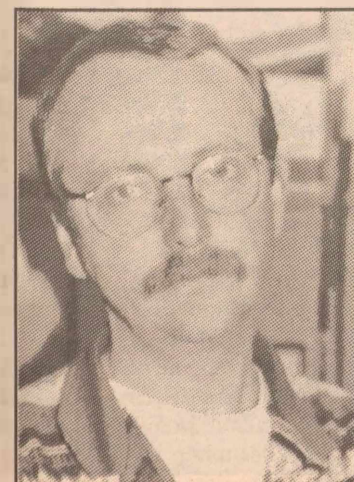
Lurer du av og til på hvem som bodde der, hva de drev på med?

Sveinulf Hegstad har skrevet hovedoppgave om sosial lagdeling, boliger og boforhold i Tromsø mellom 1900 og 1920.

I 1900 hadde Tromsø 7 000 innbyggere, som i hovedsak bodde i et lite byområde mellom Bukta, Muségata og Vestregata. Det er denne byen vi finner beskrevet blant annet i Cora Sandels Alberte-bøker. De forskjellige samfunnslagene bodde i forskjellige strøk av byen, og Sveinulf Hegstad har sett nærmere på tre av disse strøkene.

Overklassen i sentrum

I det sentrale sentrum, det vil si Storgata, Sjøgata og Fredrik Langes gate, bodde de fleste av byens kjøpmenn, større håndverkere og andre som tilhørte øverste sosiale sjikt. De hadde store hus, vendt ut mot gata. I bakgårdene og på kvistene kunne de leie ut rom til mellom- og arbeiderklassefolk. Compagniet i Sjøgata (med Prelaten i kjelleren) var en slik kjøpmannsgård. Det som nå er Folkets Hus, i enden av gågata, er også et eksempel på en slik bolig. Her hadde en overklassefamilie 260 kvadratmeter. Cora Sandel bodde en tid i dette huset.

Sveinulf Hegstad har skrevet hovedoppgave om boforhold i Tromsø fra 1900 til 1920.

Tromsø for 75 år siden

Mellom- og arbeiderklasse i Vestregata

I Vestregata, to hakk ovenfor Storgata, bodde det mellom- og arbeiderklassefolk. Her kunne vi finne mindre håndverkere, som skomakere og blikkenslagere, funksjonærer, fiskere, tømmermenn, ishavfolk og vanlige arbeidere, men ingen fra overklassen. Her også ble det leid ut rom.

Fattigstrøket Stranda

De fattigste Tromsøværingene holdt til i Strandaområdet, det vil si mellom dagens Skarven og Mack.

Her bodde de i gamle kirkestuer, som landsens folk tidligere hadde satt opp som losji når de skulle på kirkebesøk til Tromsø. Kirkestuene var i 1900 fast bebodd, og gjerne utvidet og påbygd med en etasje. Innbyggerne på Stranda var stort sett arbeidere, noen av dem jobbet kanskje på Mack bryggeri, som allerede da var etablert. De siste kirkestuene på Stranda ble revet rundt 1960.

Landsteder oppå øya

Det var store lønnsforskjeller i Tromsø på denne tida. En gjennomsnittlig kjøpmann tjente i 1918 fem ganger som mye som en gjennomsnittlig arbeider. I tillegg til bygårdene i sentrum hadde overklassen ofte et eget landsted lenger oppe på Tromsøya, der de bodde om sommeren.

Fra 1900-1920 ble det populært å bygge villa i de mer landlige omgivelsene ovenfor byen, og

mange av landstedene ble gjort om til helårs villaer. Området langs Kirkegårdsveien ble et typisk boområde for overklassen på denne tida, noe en kan se på mange av husene som står der fremdeles.

Stor befolkningsvekst

Fra 1900 til 1920 økte Tromsøs befolkning med 40%, og det var stor bolignød. Det offentlige engasjerte seg i boligsituasjonen, og områdene nord og sør for sentrum ble bygd ut. På nordsiden fikk vi boliger i blant annet Fogd

Dreyers gate og Rektor Steens gate, og sørover kom det hus i Balsfjordgata, Ramfjordgata og Malangsgata. Husene her ble bebodd av lavere samfunnslag, og som regel var det flerleilighetshus, der hver familie hadde en etasje.

Bilder som kilde

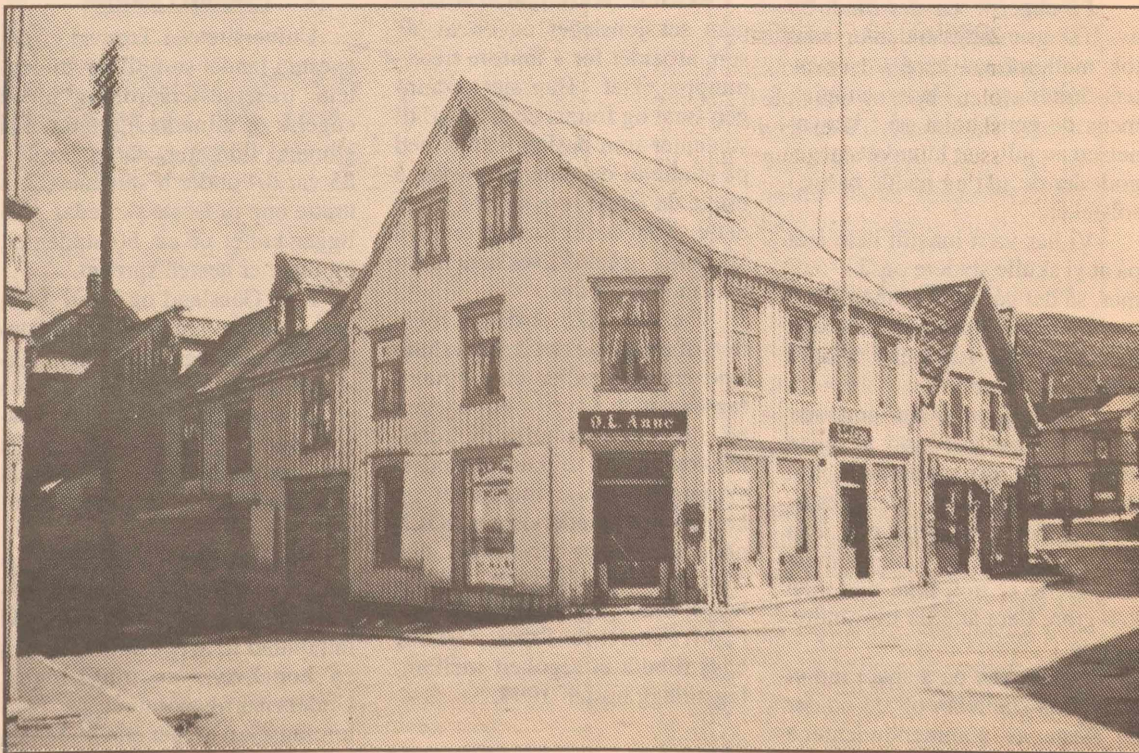
Sveinulf Hegstad var ferdig med oppgaven sin i april i år, etter å ha holdt på i tre og et halvt år. Da hadde han jobbet ved siden av. Noe av det spesielle med oppgaven hans, er at han har brukt

fotografier som kilde, i tillegg til mer vanlige kilder som folketellingsmateriale, selvbiografier, likningsprotokoller, muntlige kilder og branntakster.

- Det vanskelige med en hovedfagsoppgave er at det både er en læringsprosess og en forskningsoppgave, du må lære metoden mens du jobber, sier han. - Men hovedoppgaven er visst det verste i løpet av et forskerliv.

Nå jobber Sveinulf Hegstad ved Nyere Kulturhistorisk avdeling på Tromsø Museum, men han håper på en jobb innen kulturminnevernet.

- Det ville jo være en naturlig jobb med en slik hovedoppgave, sier han.

Aunegården er en av de gamle kjøpmannsgårdene som fremdeles står i sentrum.

Foto: H. Brandt 1957

De valgte å henge seg på landets eneste mulighet til å studere engelsk og allmenn litteratur midt på sommeren. Få misunte dem hardt arbeid over studie bøker i juni og juli måned. Men nå er det de som har grunn til å smile, med et mellomfag i boks som ellers ville tatt et vanlig semester i tid og lån.

Sommerstudentene blir hørt i engelsk kulturkunnskap av lærer Anne Evang.

Studier istedet for ferie

Høsten-92 var opplegget klart for et treterminals-studie på allmenn litteratur og engelsk ved Universitetet i Tromsø. Studentene fikk tilbud om en ordning som ga dem mulighet til å ta mellomfag på under et kalenderår ved å ta i bruk deler av sommerferien. De første studentene har nå kommet gjennom ordningen og er slitne, men fornøyde over å være ferdig med mellomfag.

Bra opplegg

På engelsk var det rundt 35 av 100 grunnfagsstudenter som tok mellomfaget med tresemesters-ordningen. Under en prat, mens de ennå holdt på i begynnelsen av juli, var humøret meget godt der de satt og hadde pause i solsteken:

-Vi har vært innstilt hele året på at vi skulle studere også i sommer, så det går jo i grunnen greit, og opplegget fra instituttets side er veldig bra. Lærerene er også utrolig engasjerte.

-Det er hardt å sitte inne når det er så fint vær som nå, men ellers er det så mye dårlig vær at det ikke gjør noe. Men det er klart at det er hardere enn å ta mellomfaget på ett vanlig semester. Dette er nok ikke noe man kan gjøre flere år etter hverandre, sier de.

Men tanken på å spare inn et semesters studielån og tid holder de fleste av sommerstudentene oppe:

-Vi får 6000,- i stipend i tillegg til 9000,- i lån for de to månedene vi studerer. Det er mye mer stipend enn hva vi får ellers i året, så det er klart at det også påvirker valget om å gå tresemesters ordningen, sier engelskstudentene.

Det eneste de hadde å utsette på opplegget var kantinene som stengte og tok ferie lenge før de selv.

Fritt valg

Marit R. Westergaard er tidligere seksjonsleder og en av de som arbeidet for å innføre treterminalsprosjektet. Hun sier ordningen først og fremst er et tilbud til studenter som ønsker å kutte ned på studietid og -lån, og ønsker å bruke de lange feriene til å klare dette. Men det er fortsatt mulig å ta vanlig grunnfagseksamen for de som ønsker det:

-De som ikke ønsker å følge treterminalsprosjektet kan avslutte sine engelskstudier etter grunnfagseksamen i april. Forskjellen på et regulært grunnfag og treterminalsopplegget er kun at undervisningen er noe forskjøvet og komprimert. Undervisning til helt oppunder jul og terminstart like over nyttår gjør det mulig å avlegge endelig grunnfagseksamen i april i stedet for i mai. Det blir også tilbudt et regulært mellomfagstillegg høsten 1994.

Likevel ferie

Hele opplegget kan virke svært slitsomt, men Westergaard påpeker at studentene likevel får ferie:

-Studentene har ofte månedsvise lange ferier som mange kanskje ønsker de kunne brukt til å bli fortere ferdig med studiet. Og ordningen er ikke helt umenneskelig; studentene får fortsatt to ukers juleferie, en ukes påskeferie og fire ukers sommerferie, sier Marit R. Westergaard.

Eneste i landet

Universitetet i Tromsø er det eneste i landet som tilbyr studentene tresemestersordning innen engelsk og allmenn litteratur. Da allmenn litteratur startet høsten-85 var det under ti studenter som møtte opp til første skoledag. Nå ligger kullet på ca. 50 studenter, og faget er nesten sprengt.

Rolf Gaasland og Even Arntzen er begge amanuenser og underviser sommerstudentene. Eksamenresultatet for vårens grunnfagskull var det beste i fagets historie, og de to mener at tresemestersordningen har ført til en generell forbedring av hele studiet:

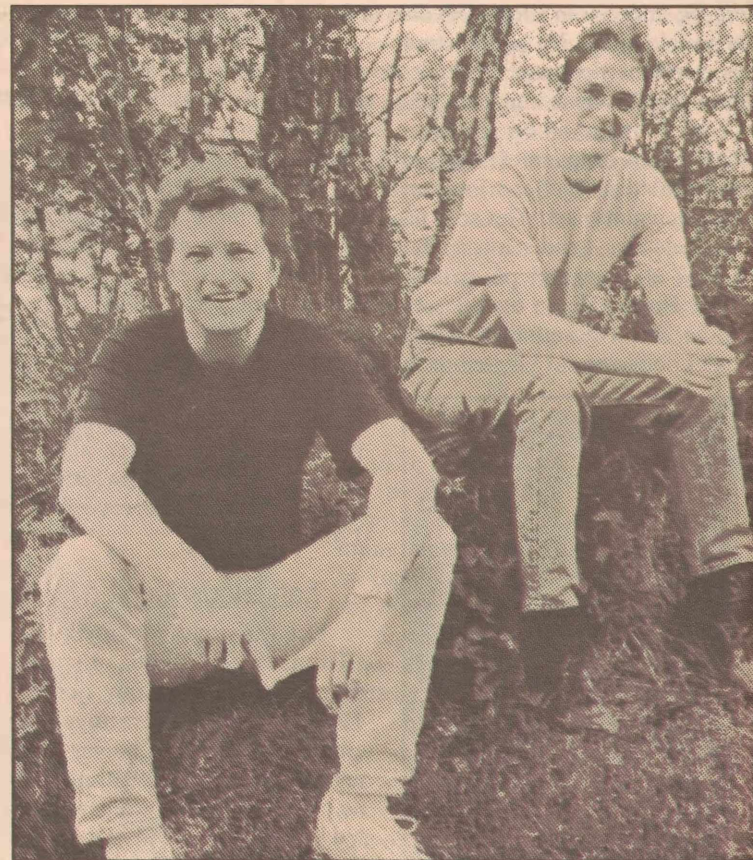
-Hele studiet har blitt mer effektivt etter at tresemestersordningen ble innført. Dessuten har vi fått midler til to nye stillinger som en konsekvens av innføringen. Undervisningsvolumet på mellomfagsplan er mer enn tredoblet.

Eneste ulempen er kanskje at de ordinære studentene må begynne noen uker tidligere etter jul. Men de får jo også glede av smitteeffekten det blir med flere stillinger besatt.

Viktig forskjell

Det er en forskjell mellom ord-

ningen på engelsk sammenlignet med allmenn litteratur. På engelsk kan studentene bruke hele året på å bestemme seg for om de vil gå treterminalsordningen eller ikke. Allmenn litteratur krever beskjed om dette ved semesterstart.

Even Arntzen og Rolf Gaasland er to av sommerlærerne i allmenn litteratur.

Russisk:

En sikker investering

Russisk kom tidlig til Universitetet. Fra 1975 til 1985 lå studenttallet på rundt fire. Våren 1993 var det ny rekord med 80 studenter oppmeldt til eksamen.

Å bli god i russisk betyr i dag en sikker og god jobb i fremtiden. Grensene mot øst ser jo ut til å fortsette å åpnes, og behovet for folk som kan snakke russisk vil bli enda større enn det er i dag, mener Erik Egeberg, professor i russisk ved Institutt for språk og litteratur.

Mangelen på folk som kan kommunisere på russisk er fortsatt så stor at de med grunn- eller mellomfag i russisk har gode arbeidsmuligheter. Går man videre på hovedfag vil man kunne velge og vrake i jobber. Og det ser ut som behovet for folk med russiskkunnskaper bare øker.

- Handel og utveksling av varer og tjenester med Russland vil bare øke i årene som kommer, uansett hvilke politiske bølger som har makt i landet. Studenter som satser på russisk gjør en relativt sikker og fornuftig satsing, mener professor Egeberg som har vært ved Institutt for språk og litteratur i 18 år. Men han påpeker at dette absolutt ikke er noe lett studium:

- Å studere russisk krever mye arbeid og lesing. Mange tekster er ikke tilpasset nybegynnere og det blir nødvendigvis mye av å stå opp i ordbøker og pugging av glosser. Grunnfag i russisk, for eksempel, kommer innom både historie, kultur og litteratur i tillegg til språket. Litteraturpensum til grunnfag leses på originalspråket.

Dra til Russland

Mange av studentene som tar russisk drar ett semester eller lenger til Moskva, Arkhangelsk eller andre byer i Russland, for å studere. Mange reiser mellom grunn- og mellomfag, men det er også mulig å ta turen i løpet av grunnfaget, selv om dette ikke alltid er å anbefale.

- I dagens Russland er det et rikt tilbud av kurs for utlendinger. Men alle kursene er ikke like bra lagt opp for studentene som kommer. De er ikke alltid like eksamensrelevante og litteraturundervisningen er ofte ganske dårlig. Jeg vil ihvertfall anbefale studentene å komme hjem i god tid for å få eksamenstrenning, sier Egeberg.

Russerne kommer

En samarbeidsavtale mellom Universitetet i Arkhangelsk og Universitetet i Tromsø for utveksling av studenter er også på trapene. Allerede i høst kommer det ti studenter fra Arkhangelsk til UiTø. Professor Erik Egeberg håper at instituttet allerede til neste år kan sende 10-15 studenter fra Universitetet i Tromsø:

- Men da håper vi å få en avtale med Universitetet i Arkhangelsk slik at de norske utvekslingsstudentene kan komme inn i et system som passer med systemet her hjemme. Det blir mye lettere å sende studenter over når vi vet de kommer inn i et seriøst opplegg.

Kakkerlakker og veggglus

Å oppleve russernes dårlige standard kan være en absolutt positiv erfaring for utvekslingsstudentene, mener professor Egeberg:

- Vi nordmenn har godt av å komme bort litt for å kunne se hvor godt vi egentlig har det. Mye er slitt og gammelt der borte. Men de holder det nogenlunde rent, og uansett så er ikke kakkerlakker

Det er lurt å studere russisk, mener professor Erik Egeberg.

farlige. Veggglus, derimot, kan være en mer ubehagelig opplevelse. Maten kan også være en prøvelse for mange, og toalettene er sjelden noe særlig å skryte av.

Men til tross for uvante forhold har de aller fleste studentene vært fornøyd med oppholdet:

- Alt det manglende i våre øyne veies opp mot den menneskelige varmen russerne viser oss utlendinger. De er utrolig gjestfrie og oppriktig hjelpsomme. De viser rett og slett en sann medmenneskelighet.

Arbeidsmuligheter

Professor Erik Egeberg mener at det ikke er lenge igjen før vi daglig vil møte russerne, og mange offentlige etater og private bedrifter vil ha bruk for russisk-talende

mennesker.

- Før ble Russland kun sett på som noe eksotisk. Etter perestroika har grensene åpnet seg mer og mer, og det tror jeg den vil fortsette å gjøre. Etterhvert vil det bli bruk for folk som kan noe så enkelt som å ta i mot kirkekor og malerkunstnere fra Russland.

Mange private bedrifter prøver nå også å komme inn på det russiske markedet, og alle disse får etterhvert bruk for folk som kan russisk.

- Kunnskap i russisk vil bli mye verd etterhvert, så dette kan jeg anbefale alle studenter. Eneste forutsetningen er at de er motivert for et ganske hardt studium, avslutter Egeberg.

Tilbud på ISL

På Institutt for språk og litteratur (ISL) har de studietilbud i de tradisjonelle fagene som nordisk, finsk, tysk, russisk, allmenn litteraturvitenskap, engelsk og kunsthistorie, i tillegg til lingvistik.

Fransk grunnfag starter opp for første gang i høst. Det har ikke vært tid til å få i stand noe forkurs i år. Men dette skal det gjøres noe med før neste kull tar til høsten-94. De som ikke fyller kravene til forkunnskaper i henhold til studieplanen, bør bruke tiden til skaffe seg disse ved for eksempel å ta ex. phil, forprøven i fonetikk og språkvitenskap og/eller forkurs i fransk vår-94.

Det finnes et tilbud om intensivkurs hver sommer i forprøven i fonetikk og språkvitenskap. Kurset starter opp i slutten av juli med tre ukers opplæring og én ukers repetisjon/oppgaveløsning, og med eksamen i begynnelsen av september.

Institutt for språk og litteratur (ISL) har fått forespørsel om sommerkurs i norsk for utlendinger og tysk for studenter som ønsker å reise til utlandet for å ta deler av sin utdanning der. Dette har resultert i at tyskseksjonen har planlagt oppstart av et prøveprosjekt høsten-93. Det er snakk om et tre-vekttallsseminar i tysk som bygger på forkunnskaper tilsvarende C-språk fra videregående skole. Tilbudet er ikke endelig godkjent, men det vil i tilfelle gjelde for studenter som allerede har søkt om opptak eller som er registrert som studenter ved UiTø tidligere.

I faget antikkens språk og kultur har den foreløpige eneste foreleser i faget forskningstermin. Det blir tilbudt undervisning i vårsemesteret i kulturdelen av faget, mens det til høsten starter semesteremne i latin ved hjelp av vikar.

Seksjonen for samisk ga høsten-92/våren-93 for første gang et tilbud til studenter som ikke har samisk som morsmål. Hele 18 personer var opp til eksamen i mai. Dette har resultert i et ønske fra disse (og andre studenter) om oppstart av samisk grunnfag høst-93. ISL har kommet studentene i møte, og kan allerede i høst tilby samisk grunnfag til studenter som fra før har samisk semesteremne eller tilsvarende forkunnskaper.

INSTITUTT FOR SPRÅK OG LITTERATUR

Måling og prøvetaging av mage-tarmsystemet til en vågehval ombord på hvalfangstskuta "Båragutt".

Voksen grønlandssel

Arktisk dy

Avdeling for arktisk biologi

Avdeling for Arktisk Biologi (AAB) utgjøres av Zoofysiologisk faggruppe ved Institutt for Medisinsk Biologi. Avdelingens nybygg ligger cirka 300 meter vest for MH-bygget og består av kontorbygg, driftsbygninger og 38 mål innhenget område for hold av store forsøksdyr. I tillegg har AAB en feltstasjon på Ryøya, cirka 1 mil sydvest for Tromsø, og en helårs feltstasjon i Adventdalen på Svalbard.

Avdelingens formål er å studere fysiologiske og økologiske tilpasninger til arktisk levevis hos pattedyr og fugl, med sikte på å fastlegge deres basale livsbehov, og deres toleranse til forandringer i miljøet. Slik viten er fundamentalt nødvendig blant annet for å kunne forvalte våre polare ressurser, og for å kunne foreta studier som har til hensikt å forutse effekter av inngrep i naturen.

Dyr

Forskningen omfatter studier av skandinaviske rein, Svalbardrein, moskus, vågehval, grønlandssel, klappmyss, crabeater, sel, polarrev, lirype, fjellrype, Svalbardrype og ærfugl. Studiene foretas både i laboratorier på dyr i fangenskap og på frittlevende dyr i felt, i forbindelse med ekspedisjoner til for eksempel Finnmark, Svalbard, Ishavet (Vest- og Østisen) og Antarktis.

Undervisning

AAB tilbyr kurs i generell og komparativ fysiologi for realfagsstudenter, både på laveregradsnivå (Bio-272), hovedfagsnivå (Bio-471) og doktorgradsnivå (Bio-472), og gir videre forskerutdanning på hovedfags- og doktorgradsnivå.

Vågehval

Det finnes ca. 87000 vågehval i norske farvann i sommerhalvåret. For å kunne fastlegge hvilke matbehov disse dyrene har, er det nødvendig å kjenne deres energibehov, hvilket byttedyr de velger å spise, og i hvor stor grad de kan nyttiggjøre seg næringen i de forskjellige typer byttedyr. I tillegg er det viktig å finne ut hvor dyrene oppholder seg til forskjellige tider av året. Studier av disse forholdene gjennomføres dels ved hjelp av analyser av materiale innsamlet i forbindelse med forskningsfangst av vågehval, dels ved feltstudier av levende hval ved bruk av radio- og satellittsendere.

Grønlandssel

Bestandene av de arktiske selartene, grønlandssel og klappmyss, teller til sammen over 1 million dyr i norske forvaltningsområder. Studier av artenes energibalanse og utbredelse gjennomføres på lignende måte som for vågehvalen, blant annet ved å overvåke dyrenes adferd via satellitt. Lignende studier gjennomføres også i Antarktis på verdens mest tallrike selart, crabeater-selen, som teller i størrelsesorden 15 millioner dyr.

AAB har i sit nybygg to 42000 liters basseng for hold av sel, samt utstyr for måling av selens energiforbruk under skiftende betingelser, blant annet et klimakammer for studier av omgivelsestemperaturens effekt på selens stoffskifte.

Rein

Reinen er en drøvtygger som kan fordøye plantefibre ved hjelp av et komplekst vommiljø av bakterier, ciliater og mikro-

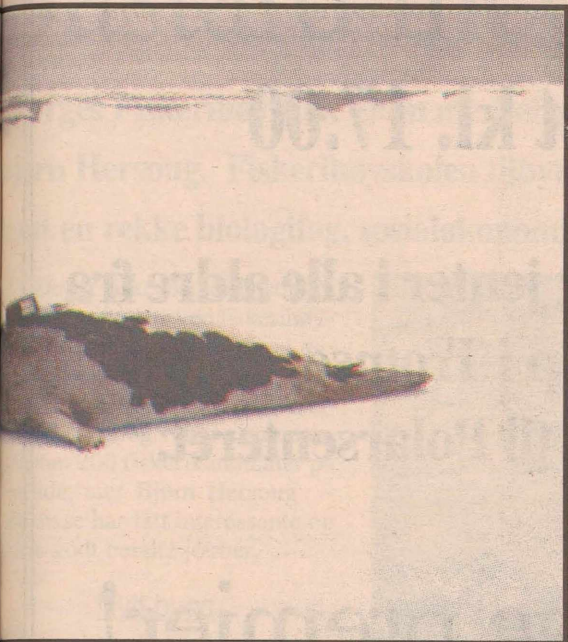
biell sopp. På fastlandet dominerer sommer- og høstbeite ofte av energirike urter, gress og lyng. I vinterstid spiser mye lav. rein-vommens mikrobielle system er viktig for å forstå hvordan reinen passer seg de store endringene i tilgjengelighet av mat gjennom året. diene gjennomføres blant annet ved å undersøke i hvor stor grad reinen fordøyer ulike beiteplanter.

I Norge er reindriften basert på vinterbeite, men i enkelte områder er vinterbeitene av snø og is. For å overleve korte kriseperioder om vinteren er det viktig å redusere tapene av dyr. En viktig del av reindriften er at reinen kan utnytte forurensede områder som om den spiste normalt. I tillegg er det viktig å få fordøyelsesproblemer undersøkt og behandlet. Arbeidet ved AAB med å finne årsaker til kriser for rein ved å undersøke kvaliteter og arter av rundbæret gress kan benyttes.

Reinsdyrforskningen ved AAB inkluderer også studier av fysiologi og ernæring hos Svalbardreinen. Svalbardreinen er et økosystem som er relativt lite påvirket av mennesker. Dyrene jaktes ikke og er ikke utsatt for rovdyr og gjenstand for reindrift. Svalbardreinen er et unikt biologisk system for studier av fundamentale biologiske prosesser. Begrensningen av antallet dyr, hvordan vekstrate reguleres og hvordan latente langvarige likevekt mellom dyr og de plantene de spiser opprettholdes er blant annet temaer som blir undersøkt.

Moskuskalv

Moskusen er likesom reinsdyret en drøvtygger, og er gjenstand for studier av fordøyelse og forutnyttelse av biomasse. Avdelingen holder for dette formål et skufflokk på 14 dyr på Ryøya ute på sø. Dyrene benyttes også i forbindelse med studier av reindriften.

satelitt-sender limt til pelsen på ryggen.

Svalbardrype i dokk i vinterlandskap.

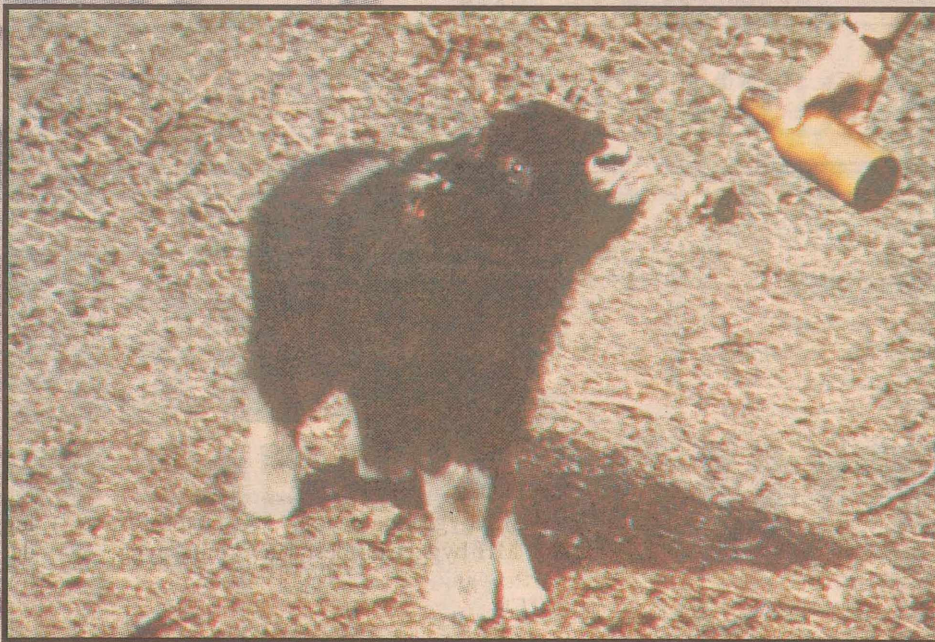
reliv

studier av temperaturreguleringer, det vil si hvordan et dyr er i stand til å opprettholde en konstant kroppstemperatur uavhengig av dramatiske endringer i omgivelsene. Temperaturregulerings-forskning er sentral ved AAB og gjennomføres også på en rekke andre arter, som reinsdyr, sel, polarrev, ærfugl og ryper.

Svalbardrype

I polare strøk er lys-mørke-rytmen kraftig dempet eller helt fraværende i perioder av året. Ved AAB studeres Svalbardryper for å øke vår kunnskap om hvordan for eksempel biologiske rytmer fungerer under høyarktiske lys-forhold. Under kontrollerte eksperimentelle lys- og temperaturpåvirkninger studeres de rytmiske endringene i rypenes energibalanse, aktivitet, reproduksjon og fjærdrakt. Hensikten er å studere de fysiologiske mekanismer som tilpasser rypene til konstant lys eller mørke, lav omgivelsestemperatur og redusert næringstilgang. For dette formål er det i AAB's nybygg bygget et eget biorytme-laboratorium med lydisolerte rom, hvor styring av lys og temperatur og registrering av rypenes aktivitet skjer automatisk.

Også andre arter, som sel, reinsdyr og polarrev, er gjenstand for tilsvarende studier av døgn- og årsrytmer i fysiologiske prosesser: Polarrev på Svalbard har for eksempel om sommeren rik tilgang på fugler og egg rundt Svalbards mange fuglefjell. Om vinteren er imidlertid mattilgangen usikker, og revene vil derfor oppleve kortere og lengre perioder med sult. I tillegg må de tåle de harde klimatiske forholdene som råder om vinteren, med stummende mørke, snø og vind, samt temperaturer ned mot -40 grader Celsius. Polarrevens tilpassninger til disse betingelsene studeres ved at dyrenes stoffskifte, fôrintak, kroppsvikt, bevegelsesaktivitet og kroppstemperatur registreres gjennom døgnnet og året.

Fôring av moskuskalv med tåteflaske.

Forsøksfôring av reinsdyr med ensilert gress.

"TROMSØJENTA"

- Lørdag 28. august kl. 17.00

BUL-Tromsø ønsker nok en gang jenter i alle aldre fra fjern og nær velkommen til jenteløp i Tromsø.

Løypetraséen er 5 km fra Prestvannet til Polarsenteret.

Mange premier!

Startkontingent for enkeltløpere: kr. 80 pr. person

Bedrifter/lag (min 10 personer): kr. 70 pr. person

Forhøyet startkontingent etter ordinær påmeldingsfrist: kr. 100 pr. person, inntil kl. 14.00 på løpsdagen

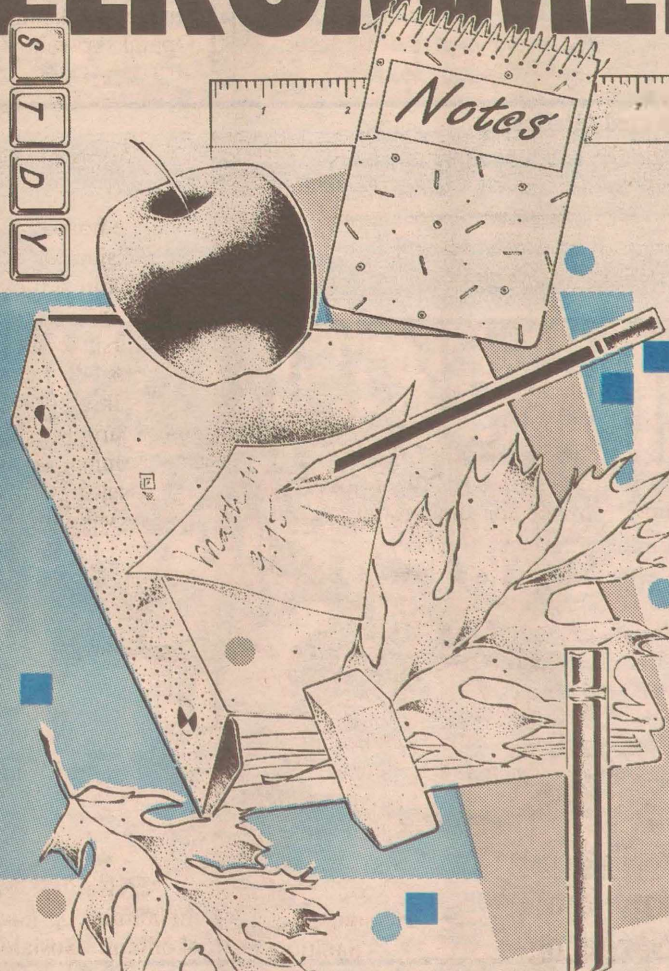
Påmeldingsblanketter finner du i banker, sportsforretninger samt en del postkontor.

Informasjonstelefon: 083-76238/ 090-95136

Postadresse: "Tromsøjenta", boks 43, 9001 Tromsø

ORDINÆR PÅMELDINGSFRIST: 20 AUGUST

STUDENTER VELKOMMEN TIL TROMSØ!

Få studiepengene til å rekke lenger...

40.000 vareartikler til lavpris!

Dagligvarer, Ferskvarer, Frukt/Grønt, Blomster, Kjøkkenutstyr, Småelektrisk, Leketøy, Verktøy, Sport/Fritid, Maling, Bilrekvisita, Utstyrsvare, Sko, Reiseeffekter, Dameklær, Herreklær, Barneklær, Bakeriutsalg og mye, mye mer

Samle dine kjøp hos oss og få tilbakebetalt 2% kjøpeutbytte i januar neste år. BLI MEDLEM!

Obs!

ÅPEN! 9-20 (18)

ON LINE - LOTTO - TIPPING - MÅLTIPS - BETAL MED BANKKORT - GRATIS PARKERING

... en del av Forbrukersamvirket NORD

NFH:

Bastard med framtidsmuligheter

Norges Fiskerihøyskole er en merkelig "bastard" med en unik blanding av fag, sier rektor ved NFH, Bjørn Hersoug. Fiskerihøyskolen tilbyr fiskehelse-, havbruk- og fiskerikandidatutdannelse, samt en rekke biologifag, sosialøkonomi og mulighet for å ta hovedfag i samfunnsfag.

- Det er fiskerikandidatstudiet som holder fagene ved fiskerihøyskolen sammen, og det er vel også dette studiet som er mest kjent utenfor skolen. Studiet har eksistert i 20 år nå, og vi har tilsammen utdannet 200 fiskerikandidater på den tida, sier Bjørn Hersoug. - Alle disse har fått interessante og tidels godt betalte jobber.

Nytt bygg

Fiskerihøyskolen begynner etter hvert å få et anerkjent rykte over hele landet. NFH har tilgang på en stor havbrukstasjon på Lingvassøya, og eier flere forsøingsfartøy, blant annet "Jan Mayen".

Og til jul 1994 vil hele fiskerihøyskolen flytte inn i et flunende nytt bygg på universitetsområdet. Her skal det bli nærmere 2 000 kvadratmeter med auditorier, leseplasser og kontorer til vel 160 ansatte og 500 studenter.

Store muligheter for fiskerinæringa

- Vi på NFH er vel programforpliktet til å være optimistiske. Men jeg ser enorme muligheter for fiskerinæringa både i Norge og særlig i Nord-Norge, sier rektoren.

- Dette avhenger likevel av at vi kan få i gang en ressurskaping på land når det gjelder videreføring av fisk. Vi må lære å utnytte nisjene i markedet. Vi må også få kontroll på ressursuttaket, noe som krever effektiv oppfølging av avtalene med russerne og EF.

80 000 ansatte

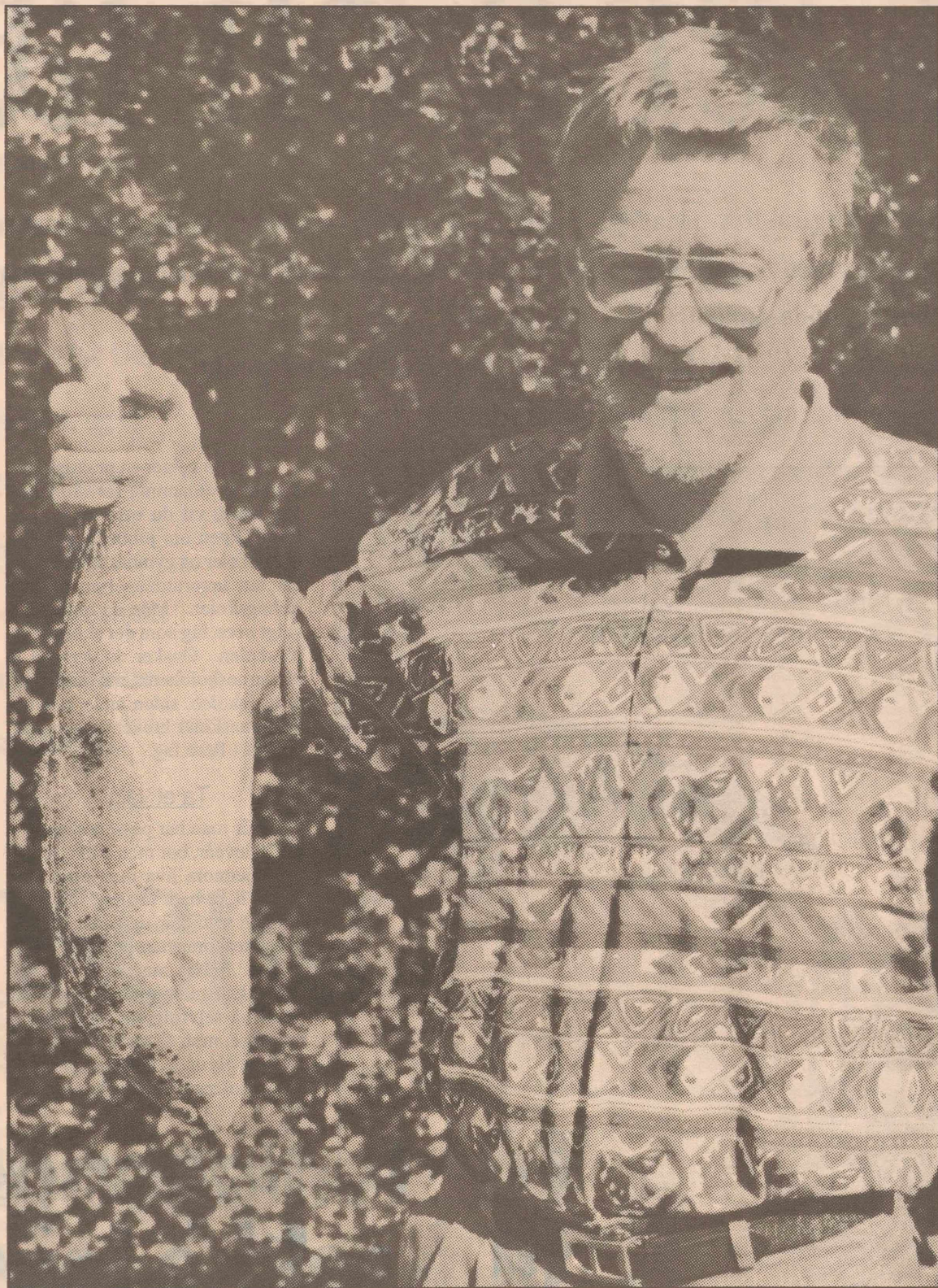
- Før solgte russerne 90% av torsk sin på det russiske markedet. Nå går 90% til det europeiske markedet. Russerne har dessuten overfisket kvoten sin med 100 000 tonn torsk, forteller Bjørn Hersoug. - Dette er en enorm utfordring for oss.

- Russerne har hatt en helt anderledes fiskerinæring enn Norge. De har hatt ett sentralt firma som eide alle trålerne, all fiskeforedlinga, en masse hjelpefunksjoner og som hadde 80 000 ansatte. Nå er det mye som forandres der.

NFH har samarbeidet med Russland siden 70-tallet, og kontakten utvides stadig til nye områder. Idag samarbeider fiskerihøyskolen med tre russiske forskningsinstitusjoner.

Alle har fått jobb

Fiskerihøyskolen har hatt problemer med rekrutteringen til fiskerikandidat-, havbruk- og fiskehelsestudiet. Men nå har søkingen seg opp, og søkertallet til fiskerikandidatstudiet er fordoblet

- Vi spiller på det beste fra både høyskole- og universitetsmodellen, sier Bjørn Hersoug, rektor ved Norges Fiskerihøyskole

siden i fjor.

- Jeg tror dette skyldes tre ting, sier Bjørn Hersoug, - for det første er det større optimisme i næringa. Dessuten har vi hatt informasjonskampanjer overfor studenter i videregående skoler.

- Sist, men ikke minst, viser det seg at alle de 200 ferdigutdannede fiskerikandidatene har fått interessante og godt betalte jobber.

Tverrfaglig studium

Fiskerikandidatstudiet er satt sammen av biologiske, teknologiske og samfunnsvitenskapelige fag, og det tar fem år. De tre første årene er felles, og så kan du

velge en spesialisering. De fleste velger noe innen økonomi eller organisasjon. Fra 1994 kommer det en ny spesialiseringsretning, nemlig markedsføring.

For å kunne begynne på dette studiet, må du ha minst 6 måneder med praksis fra fiskerinæringa. Hvis du ikke finner praksisplass selv, har NFH stort kontaktnett og kan hjelpe deg. Det er en stor fordel å ha vært innom næringa før du begynner å studere.

- På studiet er det godt miljø, og vi nærmest "leier folk frem til eksamen", sier Bjørn Hersoug. - Stryk er ikke noe stort problem på fiskerikandidatstudiet. Men det er et problem at studentene får så gode jobber i studietida at de vel-

ger å slutte.

Som ferdig fiskerikandidat er det særlig tre typer jobber som ligger for dine føtter: Du kan jobbe i selve næringa, du kan få jobb i fiskeadministrasjon eller i organisasjoner, og du kan drive med forskning og undervisning.

Både høyskole og universitet

- Vi har eget styre og egen rektor her på Norges Fiskerihøyskole, sier rektor Bjørn Hersoug.

- Samtidig er vi en del av universitetet og får det meste av våre driftsmidler derfra. Vi prøver å spille på det beste både fra universitet- og høyskolemodellen.

Fagene ved NFH

Fiskerikandidatstudiet

Fiskerikandidatstudiet er på 5 år, og det tas opp inntil 35 studenter hver høst. Studiet inneholder elementer fra biologi, samfunnsvitenskap og teknologi, og som ferdig fiskerikandidat kan du gå inn i de fleste jobber i fiskerinæringa. Det siste året kan du velge spesialisering innen ressurser og fangst, foredling og produksjon eller salg og markedsføring.

Havbruksstudiet

Havbruksstudiet tar for seg oppdrettsnæringa. Studiet har tre grader: Cand mag etter 3 1/2 år, cand. scient etter 5 år og doktorgrad etter ytterligere 3 år. Det tas opp inntil 25 studenter i året. Studiet har hovedvekt på biologi og krever kunnskaper tilsvarende 2MN, 2KJ og 2BI eller 2FY fra videregående skole.

Fiskehelsestudiet

Etter store tap i oppdrettsnæringa på grunn av sykdom på fisken, var behovet klart for "fiskeveterinærer". Fiskehelsestudiet har tre grader: Cand. mag etter 3 1/2 år, cand. scient etter 5 år og muligheter for doktorgrad. De første kandidater fra fiskehelsestudiet uteksamineres i 1994. Opptakskravene til dette studiet er enten 3MN, 3KJ og 2BI/2FY eller 3MN, 2KJ og 3BI/3FY.

Åpne biologistudier

NFH har tre fagseksjoner med tre hovedfagsretninger hver: Seksjon for akvatisk biologi:

- marin zoologi
- marin botanikk
- ferskvannsbibliologi

 Seksjon for marin biokjemi:

- mikrobiologi
- marin biokjemi
- komparativ immunologi

 Seksjon for ressursbiologi:

- akvakultur
- akvatisk fysiologi
- ressursbiologi

Hovedfag i samfunnsvitenskap

Hvis du har cand. mag-eksamen i samfunnsvitenskap, kan du ta hovedfag med en fiskerifaglig spesialisering på NFH.

Sosialøkonomi

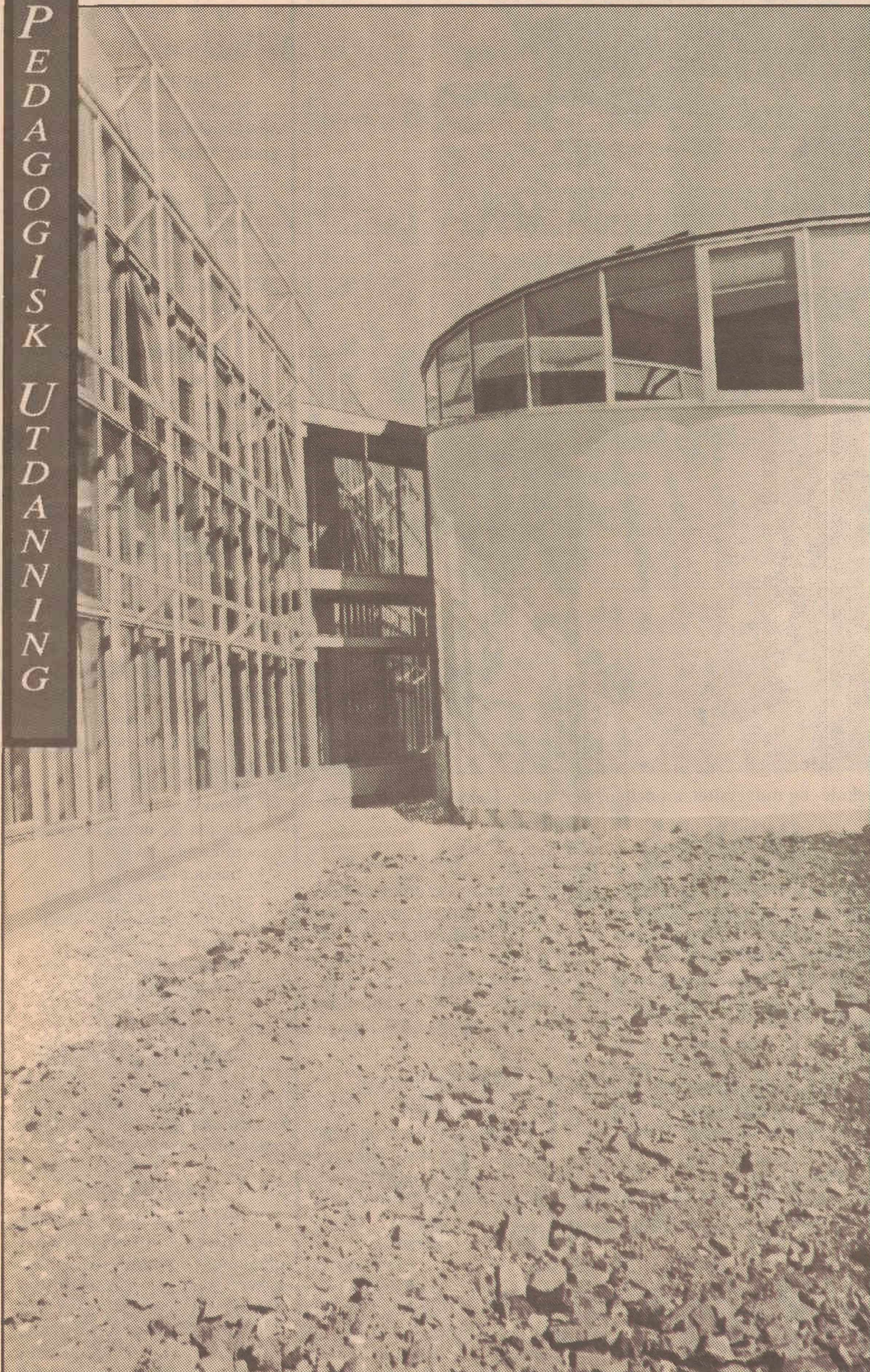
NFH tilbyr både grunnfag, mellomfag og hovedfag i sosialøkonomi. Sosialøkonomien forsøker å forklare og forstå de økonomiske mekanismer i samfunnet. Grunnfaget begynner hver vår, og undervisningen på mellomfag foregår på våren. Sosialøkonomi kan kombineres med andre samfunnsfag og med realfag.

APPU:

Lær å bli lærer

Avdeling for praktisk-pedagogisk utdanning (APPU) er stedet for deg som ønsker å bli lærer. Kombinert med to andre fag og ett år på APPU kan du få undervisningskompetanse på ungdomsskoler og videregående skoler.

- Studentene bør tenke kombinasjon av fag på et tidlig tidspunkt, sier Einar Størkersen, amanuensis på APPU.

APPU-bygningene er kjent for sin særegne arkitektur med alle slags vinkler.

Hvis du velger en praktisk-pedagogisk utdanning for allmennfaglærere, vil du ofte stå lenger frem i køen om jobbene på ungdomsskoler og gymnas enn de som har tatt lærerutdannelsen på lærerhøgskolen. Men da må du ha valgt noen fag som det er bruk for på skolen. Ønsker du derimot å bli barneskolelærer, må du gå lærerhøgskolen, siden undervisning på barneskoler krever en generell innsikt i flere fag.

Ta et valg

-Når man har passert sine første 20 leveår, bør man tenke grundig igjennom hva man ønsker å bli og ikke bare ta flere fag som gir høyt studielån og kanskje ikke noe yrkeskompetanse, mener Størkersen. -Hvis man ønsker å bli lærer, kan man studere hos oss. Man må selvfølgelig også tenke interesse, men det er ikke alle fag som det gis undervisning i på ungdomsskoler og videregående skoler.

Endelig ett-årig

Fra og med høsten 1994 vil den praktisk-pedagogiske utdanningen utvides fra et halvt til ett år. Dette er faktisk noe avdelingen har foreslått siden 1977, og nå har endelig departementet skåret igjennom. Ønsket om utvidelse

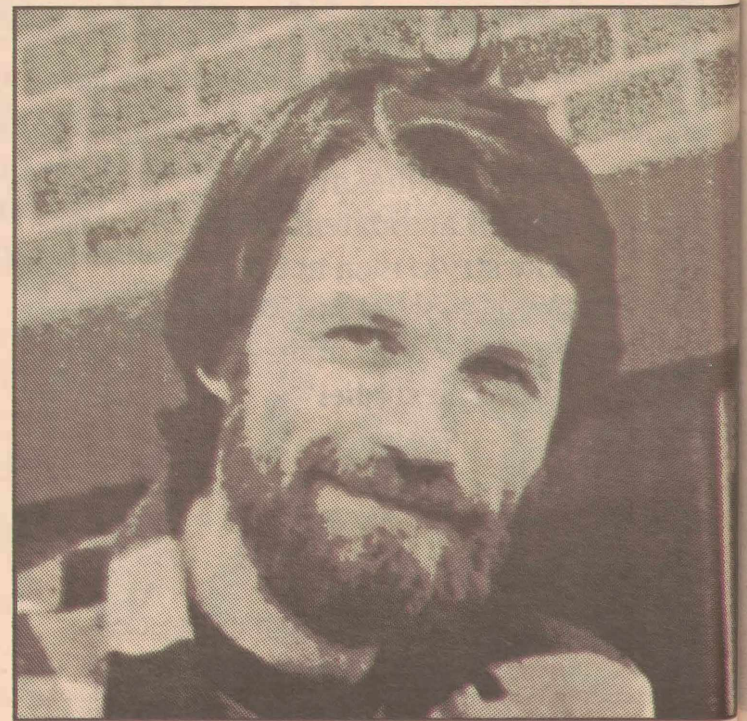
se var der for å forbedre det teoretiske studiet, fordi den lange praksisperioden spiste opp mye semesteret.

-Studentene har, når utdanningen skal skje på et halvt år, tre-fire uker undervisning før de drar i praksis. Praksisperioden er på åtte uker. Studentene sitter igjen med bare tre-fire uker undervisning etter praksisperioden før eksamen med 1500 sider påsum tar til. En utvidelse til ett-årig studie vil gi studentene langt bedre tid og vil være mye gunstigere, mener Størkersen.

Må flytte

Med utvidelsen av studiet blir det nødvendigvis behov for dobbelt så mange praksisplasser på samme tid. Derfor må studentene være villige til å flytte på seg i tillegg med at det ikke er mulig å finne praksisplass til alle i Tromsøpraksisrådet.

-Studentene må regne med at de vil bli plassert rundt i landsdelen under praksisperioden. Det kan kanskje oppstå som et problem for noen. Men det kan også være positivt at studentene kommer seg litt ut av Tromsøregionen og kanskje vil noen oppleve kalsamfunnet så bra at de kan tenke seg å flytte tilbake etter en utdannelse, sier Einar Størkersen.

Amanuensis på APPU, Einar Størkersen, er glad for utvidelsen fra et halvt til ett år på den praktisk-pedagogiske utdanningen.

Universitet er en utdanningsressurs som er så stor at den har potensiale til å nå samfunnet langt utenfor bykjerne Tromsø. UNIKOM står for Universitetets Kompetansesenter, og er det midlertidige navnet på et senter planlagt bygget på universitetet.

Dette senteret vil være et knutepunkt mellom alle de forskjellige instituttene på Universitetet og samfunnet.

APPUs ansatte kan nyte sol og utsikt over Tromsdalstind på kafferommet.

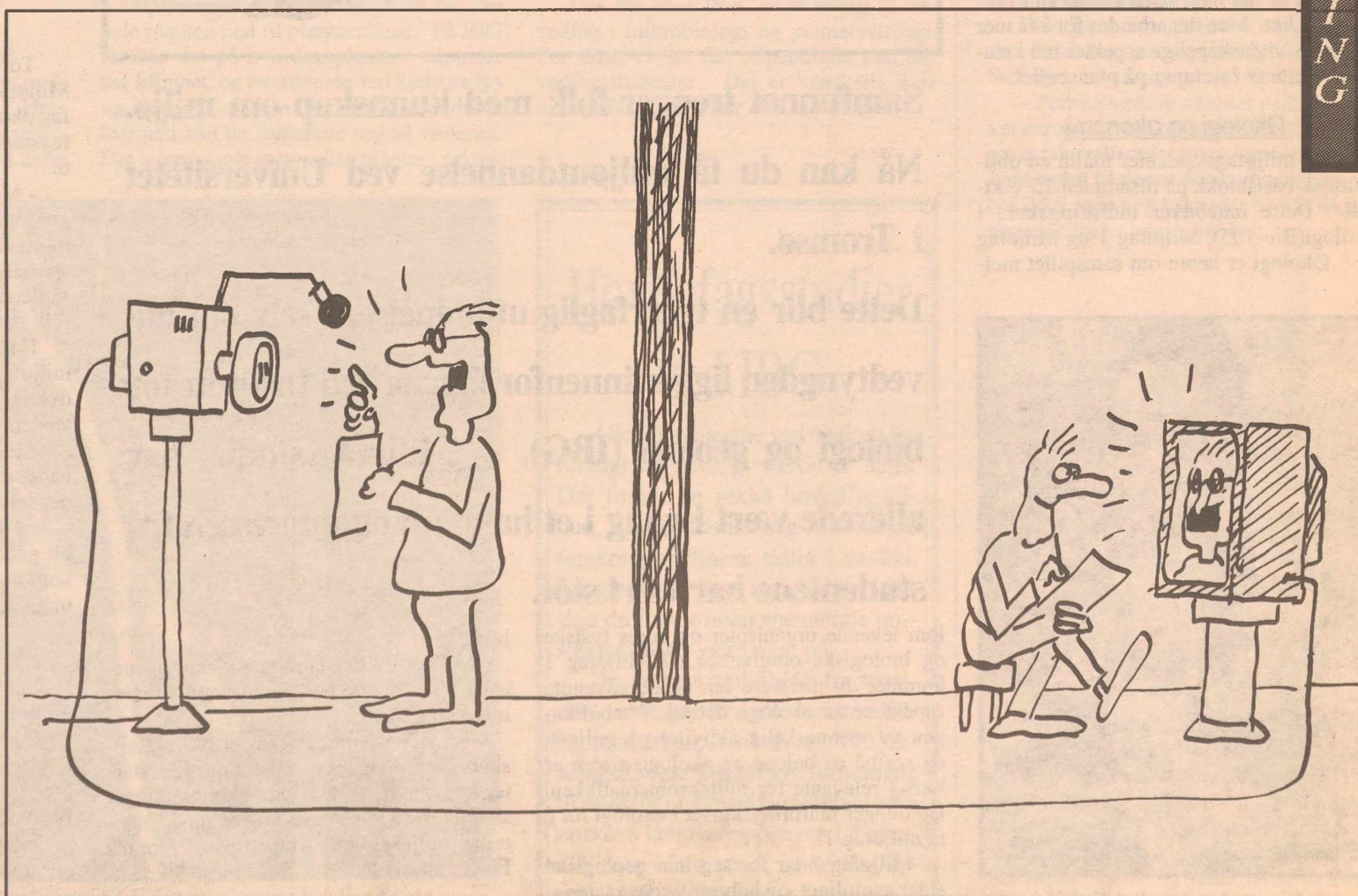
Infosenter

Det er ønskelig at resten av landsdelen lettere skal kunne nå og bruke institusjonen vi befinner oss på, som blir sett på som den viktigste kompetanseinstitusjonen i Nord-Norge. Dette kan gjøres med videre- og etterutdanning, fjernundervisning og næringslivsrettede seminarer.

-Det er mye fjernundervisning som flyr rett over hodene våre fra Bergen til Finnmark. Det er på tide at Universitetet i Tromsø også kan komme med et slikt tilbud, uttaler Einar Størkersen. -Fjernundervisning kan være alt fra telefonkonferanser til båndopptak av forelesninger, og bruk av moderne media sammen med tradisjonelle undervisningsformer.

Ut til samfunnet

Først og fremst vil UNIKOM være en organisering av forskjellige ledd som ligger under APPU, blant annet internopplæring, universitetspedagogikk og universitetets praktisk-pedagogiske utdanning. Det vil bli opprettet en del nye stillinger ved senteret i forbindelse reorganiseringen. Målet er at senteret skal virke som et knutepunkt for videreføring av informasjon mellom alle de forskjellige instituttene og samfunnet.

Eksempel på fjernundervisning.

Miljøfagstudiet er i gang

Studiet er bygd opp av mange vekttallsfag de første 3 1/2 årene. Deretter begynner du på et hovedfagsstudium med tilhørende hovedfagsseminar. Hvis du følger studiet helt til hovedfagseksamen, vil det på normert tid ta fem år. Miljøstudiet er et ordinært cand. mag/cand. scient - studium, og det er mulig å bare ta noen av vekttallsfagene uten å følge hele studiet. Den nyeste studieplanen er klar ved semesterstart.

Stor interesse

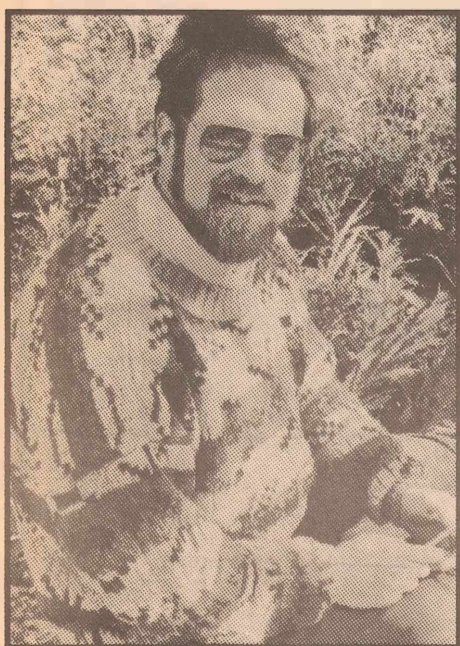
Joseph Fox underviser i Miljøfag 1. Han kan fortelle at det var 35 studenter som tok eksamen i vår, noe som tyder på stor interesse siden det var første gang kurset ble gitt. Han tror også at mange av disse vil gå videre til hovedfag. Så langt er miljøfagstudiet åpent.

- Men hvis det kommer mange flere etter jul, får vi se hva som skjer, sier han.

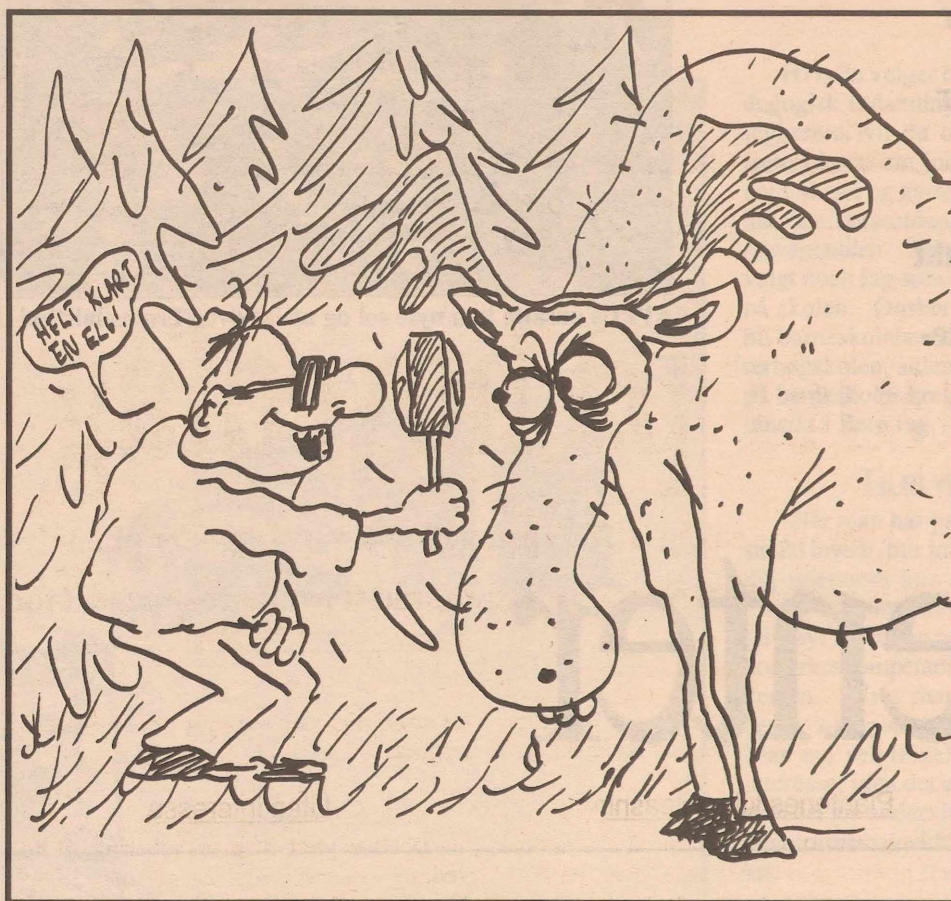
I dag er det mest naturvitenskap i miljøfagstudiet. Men det arbeides for å få mer samfunnsvitenskapelige aspekter inn i studiet. Dette er foreløpig på planstadiet.

Økologi og økonomi

Alle miljøfagsstudenter må ta en obligatorisk basisblokk på tilsammen 15 vekttall. Dette innebærer innføringskurs i økologi (Bio-105), Miljøfag 1 og Miljøfag 2. Økologi er læren om samspillet mel-

Joseph Fox underviser i miljøfag 1 og er en av verdens fremste eksperter på snøleoparder.

Samfunnet trenger folk med kunnskap om miljø.

Nå kan du få miljøutdannelse ved Universitetet i Tromsø.

Dette blir en tverrfaglig utdannelse, selv om hovedtyngden ligger innenfor fagene ved Institutt for biologi og geologi (IBG). Miljøfagsstudiet har allerede vært i gang i et halvt år, og interessen fra studentene har vært stor.

lom levende organismer og deres fysiske og biologiske omgivelser. I Miljøfag 1 kommer du nærmere inn på de anvendte aspektene av økologi, det vil si betydningen av menneskelig aktivitet på miljøet, og ser på de delene av økologien som er særlig relevante for miljøproblematikken. Du trenger innføringskurset i økologi for å ta miljøfag 1.

Miljøfag 2 tar for seg mer geologiske sider av miljøet, og belyser jordas materialer og dynamiske systemer. Du kan ta Miljøfag 2 uavhengig av Bio-105 og Mil-

jøfag 1.

I tillegg til disse obligatoriske fagene, anbefales det å ha basiskunnskaper i matematikk og kjemi.

Det vil også settes i gang et 10-vektallskurs i miljø- og ressursøkonomi, som starter opp våren 1994. Dette økonomikurset skal gå over to semestre og er meget sentralt i miljøstudiet. Kurset gis av Norges Fiskerihøgskole.

Miljø-forberedende

En ny ex. phil-variant er på trappene,

der idegrunnlaget for vår veksttankegang, alternative tankeretninger og økofilosofi vil være en viktig del. Dette er i tråd med blant annet Brundtlandrapportens anbefalinger. En slik ex. phil-variant vil være åpen også for andre enn miljøfagstudenter.

Faglæreren er ekspert på snøleoparder

Joseph Fox, som underviser i Miljøfag 1, er en av verdens fremste snøleopardekspert. Han er fra USA, men har tilbragt store deler av sitt forskerliv i Himalaya. Der har han hatt den sjeldne opplevelsen å stå ansikt til ansikt med en vill snøleopard to ganger. Snøleoparden er nemlig truet av utryddelse.

Ellers har Joe Fox gjort mange feltstudier av klovdyr, rovdyr og økologi i Alaska og Himalaya, og klovdyr er hovedområdet hans. Han ser mange likheter mellom Nord-Norge og Himalaya, for eksempel i dyrehold, klima og økologi, og planlegger å forske videre på noen av disse likhetene.

Attraktivt i skoler

Torfinn Brønseth var kollokvieleider på Miljøfag 1 denne våren, og tar selv hovedfag økologi. Han tror studenter med miljøfagstudium har gode jobbmuligheter i vente.

- Mange vil nok få jobber i forvaltningen, universiteter, departementer og ikke minst skoler. Det kommer an på hva slags spesialisering du velger. Men særlig på skolene har de et veldig stort behov for folk med miljøutdannelse.

Han kan fortelle at studentene som tar miljøfagsstudiet er veldig engasjerte og dyktige, selv om det er et veldig spenn studentene imellom.

- Jeg vil anbefale studiet. Hvis det ikke hadde vært for seint for meg, ville jeg tatt det selv, sier han.

- Og jeg regner med at Miljøfag 1 vil bli enda bedre til våren igjen. Da har vi kommet over noe av problemene i oppstartingsfasen.

Hovedfag

I dag er det mulighet for å ta hovedfag i miljøfag innenfor ti fagfelt: Akvatisk biologi, kjemi, signalanalyse/billedbehandling, miljøgeologi, økologi/botanikk, økologi/zoologi, plantefysiologi/mikrobiologi, zoofysiologi, mikrobiologi/bioteknologi og farmakologi/toksikologi. Disse fagfeltene ligger under IBG, IMR og IMB.

Kvitkløver og bakterien rhizobium lever sammen til fordel for begge parter. Dette kan du studere nærmere ved å ta hovedfag i mikrobiologi. I år fikk en hovedfagsstudent i mikrobiologi et stipend på 66 000 kroner. Foto: Gunvor Granaas

66 000 kroner på hovedfag

Hvis du tar hovedfag på Institutt for biologi og geologi (IBG) i generell mikrobiologi eller plantefysiologi, kan du få et stipend på 66 000 kroner i ett år. Norsk Forskningsråd tilbyr dette stipendet for å øke rekrutteringen til de to studiene.

Søknadsfristen har gått ut for i år, men IBG håper at stipendet fortsetter til neste år. I år var det to som søkte på stipendet i mikrobiologi. Plantefysiologi-stipendet var det ingen som søkte på.

Planter og mikroorganismer

Mikrobiologi handler om samlivet mellom planter og mikro-organismer. Hvis dette samlivet er til fordel for begge parter, kalles det symbiose. Et eksempel på dette

er kvitkløver og bakterien rhizobium, som det har vært forsket mye på ved IBG.

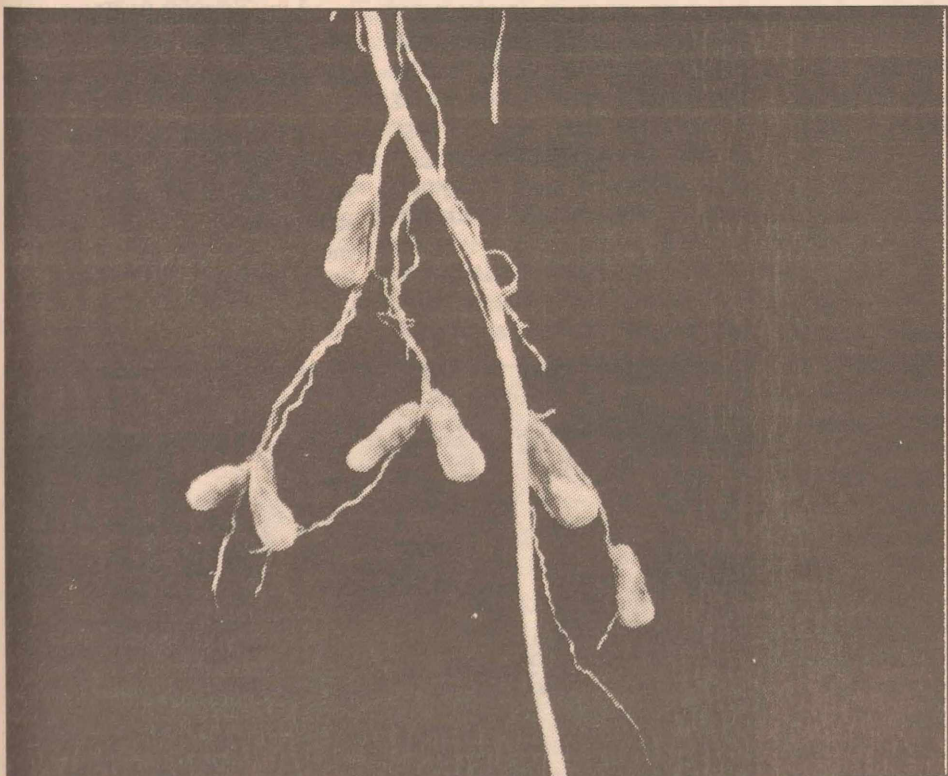
Plantenes klimatilpasning

I platefysiologien ser en på alt fra hele planten ned til plantecellene. På IBG forskes det på hvordan plantene tilpasser seg klimaet, og hvordan de ved hjelp av lys og temperatur kan registrere årstidene. Dermed kan de forberede seg til vinteren. Det interessante er hvordan planter i arktis-

ke strøk tilpasser seg, når det er lyst hele døgnet.

Liten interesse

Det har vært liten rekruttering til hovedfag i mikrobiologi og plantefysiologi. For tiden er det fler stipendiater enn hovedfagsstudenter. Det er vanskelig å få folk til faste stillinger ved avdelingen.

Bakterien rhizobium får kvitkløverplanten til å danne nitrogenknoller i rota. Dermed får planten nitrogen, og bakterien får næring fra planten.

Foto: Gunvor Granaas

Hovedfagsstudier ved IBG

Alle hovedfagene ved institutt for biologi og geologi (IBG) er åpne. Det finnes en rekke hovedfagstilbud, og det lønner seg å kontakte forskningsmiljøene tidlig i studiet. Gå gjerne til flere avdelinger, kanskje du finner noen spennende prosjekter du vil være med på.

Det er også muligheter for spesielle ordninger hvis du kommer tidlig med interessene dine. For eksempel kunne IBG legge forholdene til rette for en hovedfagsstudent som ønsket å ta hovedoppgaven i Tanzania, med blant annet støtte fra Norrad. Men da gjelder det altså å være tidlig ute.

IBG: Enorm søknads- økning

Siden i fjor har det vært nesten 200% økning i søker-tallet til Institutt for biologi og geologi (IBG). Antall studenter på instituttet har økt voldsomt. På ett av fagene, Bio-102, Zoologi, var det i år 110 stykker, mens det i 1985 var tre studenter på samme kurset.

IBG har derfor sett seg nødt til å adgangsbegrense to av innføringskursene i biologi; Bio-102, Zoologi, og Bio-105, Økologi. Det blir tatt opp henholdsvis 90 og 60 studenter på disse kursene. De som er interesserte i å ta Bio-102 til våren, må derfor huske å søke før 15. november på egne søknadsskjema som finnes ved realfagsinstituttene og i studieavdelinga.

Inter- nasjonal forskning

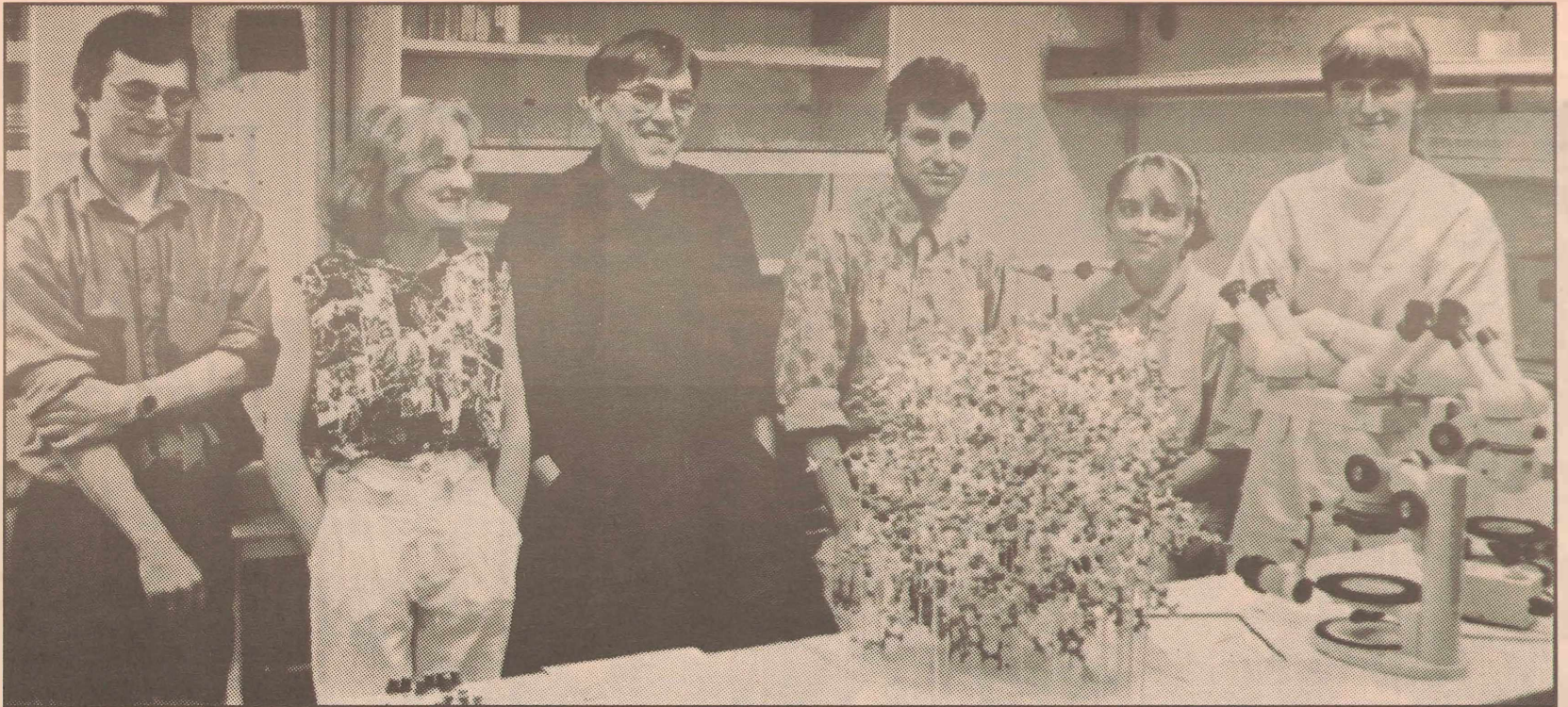
IBG har samarbeid med forskere i omtrent hver verdensdel. Det er stor mobilitet av forskere innen fagområdene, og nå er det nærmest et krav at stipendiatene har et utenlandsopphold i løpet av stipendiatperioden.

- Norge er ikke gode nok når det gjelder forskning på høyt nivå, sier Bjørn Solheim, førsteamanuensis ved IBG.

- Forsknings samarbeidet i EF har hevet europeisk forskning betraktelig. Norge betaler allerede etpar hundre tusen i kontingent til denne forskningen, men vi har ikke gode nok søknader til å få tildelt penger tilbake igjen, sier han.

Landbruks- utdannelse i Tromsø

Vil du ta landbruksutdannelse og trives godt i Tromsø? På Institutt for biologi og geologi (IBG) har du muligheten. De har nemlig et samarbeid med Norges landbrukshøgskole på Ås, slik at du kan ta tre av de fem årene her. Det gjelder det første, andre og femte året, og studentkvoten på landbruksutdanningen er ikke fylt opp. Søknad om opptak sendes via NLH på Ås.

Proteinkrystallografigruppa, her representert ved Arne Smalås, Elbjørg Heimstad, Rolf Larsen, Ronny Helland, Solveig Karlsen og Sissel Hansen, kartlegger proteinstrukturer. Her har de en proteinmodell foran seg.

De oppdager ukjente strukturer

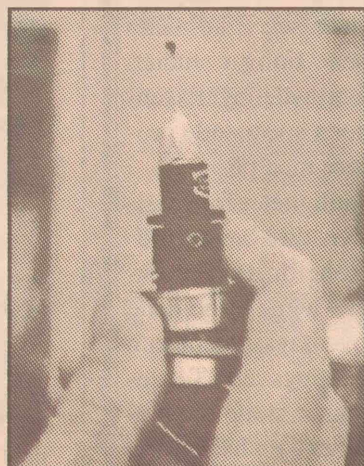
Det er en lang og møysommelig prosess å finne ut hvordan et protein er bygd opp. Proteinkrystallografigruppa på Institutt for matematiske realfag er den eneste gruppa som driver denne type forskning i Norge. - Når vi har klart å kartlegge en ny proteinstruktur, blir det fest her, sier de.

Proteinkrystallografigruppa hører inn under kjemiavdelingen på IMR. Forskningsgruppa har eksistert siden begynnelsen av 1980-årene, og består alt i alt av 14-16 personer, inkludert hovedfagsstudenter.

Vanskelig prosess

Det er en tidkrevende prosess å bestemme en proteinstruktur. Mange ganger må proteinkrystallografigruppa gi opp på grunn av problemer underveis.

Metoden som benyttes kalles røntgenkrystallografi og krever at proteinet som skal undersøkes er i krystallinsk form. Krystalliseringsprosessen er ofte en flaskehals i denne forskningen. Det å overføre et protein fra løsning til krystallinsk tilstand kan være vanskelig, og enkelte proteiner lar seg rett og slett ikke krystallisere. Det videre arbeidet består i å bestråle krystallen med røntgen med høy intensitet. Proteinkrystallene bøyer, eller diffrakterer, røntgenstrålen i bestemte mønstre. Det er dette diffraksjonsmønstret som er utgangspunktet for strukturløsningsprosessen. Tolkningen av

Proteinkrystallet sitter øverst på nåla og er klar til bestråling.

Ronny Helland plasserer proteinkrystallet inn i apparatet som bestråler det med røntgen.

diffraksjonsmønstret er den mest tidkrevende delen av strukturløsningen, og kan i enkelte tilfeller strekke seg over flere år. I alt dette arbeidet er kraftige datamaskiner og computergrafikk en nødvendighet.

Når den nøyaktige strukturen av et enzym er bestemt, er den neste utfordringen å finne ut hvordan det virker. Virkemåten til for eksempel et enzym er direkte avhengig av hvordan det er bygd opp.

Bedre medisiner

Strukturen forteller mye om hvordan proteinet reagerer med andre stoffer, og dermed vet man også noe om hvorvidt ett protein virker mer effektivt enn andre på en bestemt medisinsk prosess. Strukturinformasjon om biologisk viktige enzymer blir benyttet i mange forskjellige fagdisipliner, blant annet i medisinsk og farmakologisk forskning for utforming av medikamenter. Næringsmiddel- og bioteknisk industri er også områder som gjør seg nytte av denne type forskning.

Tverrfaglig

- Denne type forskning er i sin natur slik at vi trekker studenter med mange forskjellige interesser, sier post-doc Arne Smalås. Han har nettopp tatt doktorgra-

den, og jobber i proteinkrystallografigruppa.

- Vi er i første rekke strukturkjemikere, men metoden vi bruker involverer mye fysikk. Hovedarbeidsredskapet er likevel datamaskiner og grafiske arbeidsstasjoner, slik at studenter med bakgrunn innen og interesse for databehandling har funnet seg godt til rette her hos oss. Selve problemet som vi søker å løse, er av biologisk karakter, slik at mange av våre hovedfagsstudenter gjør deler av sine oppgaver i samarbeid med forskere ved for eksempel IMB.

Selv om proteinkrystallografigruppa bare har to fast vitenskapelige og to teknisk ansatte, er

dette en relativt stor forskningsgruppe i norsk sammenheng. For tiden har gruppa fem eksternt finansierte stillinger fra forskningsrådene, to midlertidig ansatte finansiert av universitetet og fem hovedfagsstudenter.

Trivelig miljø

- Vi har et meget aktivt og trivelig miljø her, sier Arne Smalås.

- I perioder kan det nok bli litt for mange sene kvelder, kanskje spesielt når det nærmer seg et gjennombrudd med et nytt protein, men da blir det gjerne til at vi feirer litt også.

Institutt for Matematiske Realfag (IMR)

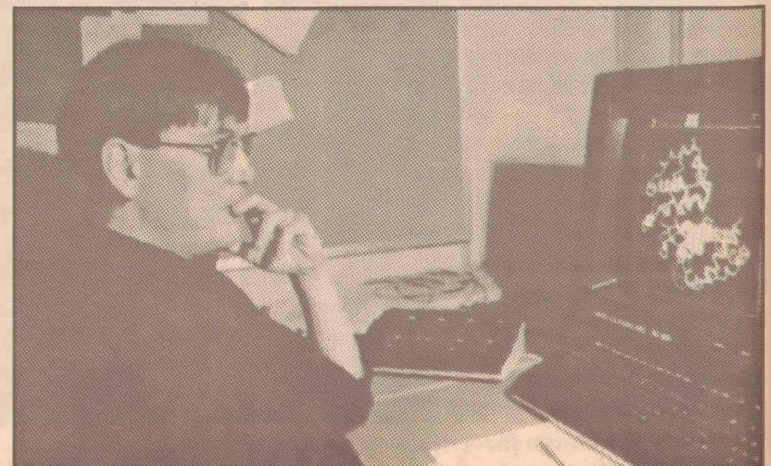
Institutt for matematiske realfag (IMR) omfatter fagseksjonene fysikk, informatikk, kjemi og matematikk/statistikk. Fysisk sett er instituttet todelt ved at fysikerne har sitt tilholdssted på Nordlysobservatoriet, mens resten av fagmiljøene holder til i det første av Universitetets permanente bygg i Breivika. Undervisning i fysikk foregår i Breivika fram til hovedfagsnivå.

IMR gir i tillegg til realfagsundervisning på alle nivåer, også sivilingeniørutdanning i anvendt fysikk og informatikk.

Mange studenter som ikke har sin tilhørighet ved instituttet vil bli kjent med en del av fagene gjennom de "bruker"- og innføringskurs IMR gir i matematikk, statistikk og kjemi. Dette er fag som inngår i flere lukkede studier. I tillegg vil eksempelvis informatikk inngå i flere studenters fagplaner.

Instituttet har mye "tungt" utstyr i alle fag. Satsingen på informasjonsteknologi finner en spesielt i informatikk og avendt fysikk, mens bruk av edb nå gjør sitt inntog også i laveregrads undervisning i matematikk.

På instituttet er det flere studentforeninger. Alle fagene har sine foreninger i tillegg til de mer sosiale innsalg gjennom "Ruphus".

Rolf Larsen tolker resultatene fra røntgenbestrålingen. Dette er den mest tidkrevende delen av strukturløsningsprosessen.

FAKTA

om sivilingeniør- utdanninga

Sivilingeniørutdanninga i Tromsø ble opprettet i 1987 og avløste de tidligere Teknisk Orienterte Studier (TOS).

Utdanningen foregår ved instituttene IBG, IMB og IMR, med unntak av enkelte valgfag.

Studiet tar 4 1/2 år og utgjør minst 90 vektall. Det er fastlagte studieplaner, bare i en liten del av studiet er det mulig å velge mellom ulike fag og emner. 5 vektall av de totalt 15 vektall valgfag må være fra andre fagområder enn realfag. Det skal utføres en større oppgave på 10 vektall i siste semester, diplomoppgaven.

Sivilingeniørstudentene har krav på 12 ukers praksis i løpet av studietida. Derav må minst 6 uker være relevant praksis.

Det var ved årsskiftet 141 sivilingeniørstudenter ved UiTø.

Tilsammen 47 studenter er blitt sivilingeniører ved UiTø på de to årskullene som til nå har fullført utdanninga. 20 ble uteksaminert i 1991 og 27 i 1992. Kvinneandelen var henholdsvis 35% og 26%.

Fordelingen av ferdige kandidatene på de enkelte linjer i 1992 var:

Bioteknologi: 4 stk.
Fysikk: 8 stk.
Geologi: 1 stk.

Informatikk: 14 stk.

De fire første kandidater uteksaminert fra Bioteknologilinja.

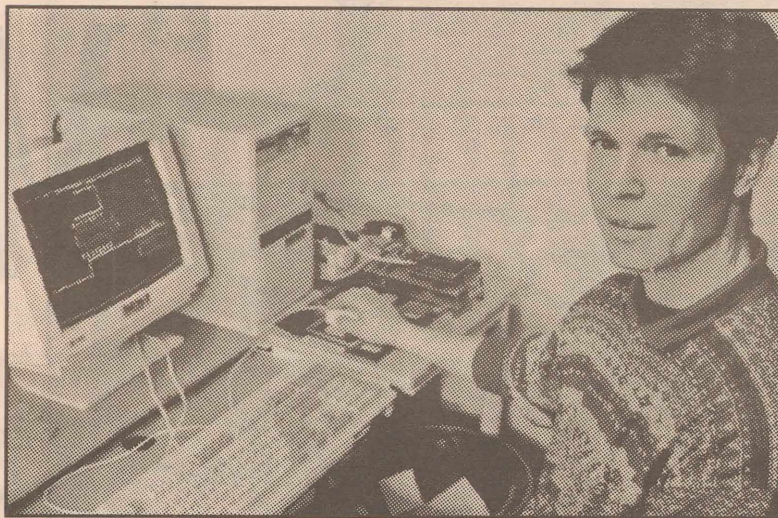
Beste karakter blant diplomoppgavene i 1992 var 1.1.

Antall søkere til sivilingeniørstudiet for høsten '93 var 394 med 1. prioritet og 1075 totalt. Andelen av kvinner i søkermassen var 28,5%.

På kull '93 er det 40 plasser, hvorav 1/3 av plassene er satt av til søkere fra ingeniørhøgskoler, distriktshøgskoler og teknisk fagskole. Inntil 10% av søkerne tas opp på grunnlag av utenlandsk utdanning og statsborgerskap.

Ønsker du nærmere informasjon? Ta kontakt med:

- Institutt for biologi og geologi (IBG)
tlf: 083 - 44394 (bioteknologi og geologi)
- Institutt for medisinsk biologi (IMB)
tlf: 083 - 44605 (bioteknologi)
- Institutt for matematiske realfag (IMR)
tlf: 083 - 44001 (fysikk og informatikk)

Sivilingeniør Per Hasvold har startet egen bedrift sammen med to andre.

Sivilingeniør med egen bedrift

Det er ikke bare bare å starte sitt eget firma. Lønna varierer kraftig, og alt du gjør må innbringe penger. Men Per Hasvold, ferdigutdannet sivilingeniør i 1991, har gjort det. Han og to andre driver firmaet Tromstech, som lager datainnsamlingsutstyr for miljøovervåkning.

Ved Nordlysobservatoriet har Tromstech leid et rom, og her finner vi Per Hasvold, sivilingeniør med fysikklinja fra Universitetet i Tromsø, med elektronikk og målteknikk som studieretning. Han er en av tre som driver firmaet, som ble startet straks han var ferdig utdannet jula '91.

Miljømåling

Tromstech lager datautstyr som skal brukes i miljøovervåkning. For eksempel har de laget måleinstrumenter for å måle fuktighet, lysforhold og temperatur i og like over bakken på Svalbard. Dette var et oppdrag de fikk av en biolog på Universitetet. De har også hatt som oppgave å presentere miljødata på datamaskin.

Frem til nå har Tromstech bare arbeidet på oppdrag, sier Per Hasvold, - men nå har vi tenkt å lage egne produkter.

Planen er å lage egne måleinstrumenter - logger - som kan brukes til kartlegging av fugler. Loggen skal opereres inn i sjøfugler, og den vil kunne fortelle hvor fuglen er, om den er i ro eller aktivitet, og muligens også hjerterytmen. Slike logger kan brukes for å finne ut om hvor fuglene flyr for å finne mat; om de har faste matplasser eller bare flyr rundt og leter. Denne type informasjon vil være nyttig foreksempel hvis en planlegger oljeutbygging.

Økonomisk usikkert

- Det har vært litt tøft siden påske, forteller Per Hasvold.

- Vi holdt på å lage et prosjekt for televerket, der informasjon skulle sendes fra logg til datamaskin via telenettet. Dette var et kjempeprosjekt for oss, men før vi var ferdige var det en annen bedrift som hadde laget det samme, og vi måtte avlyse vårt prosjektet. Dermed tapte vi de pengene.

- Lønna varierer kraftig i denne jobben. Da vi begynte, hadde vi bare masse studiegjeld og ikke noe penger. Hvis jeg skulle gjort det en gang til, ville jeg ventet til jeg hadde bygd meg opp litt kapital.

- Det er mange roller på en gang i en så liten bedrift. Administrasjon, regnskap, budsjetter, kjennskap til loven, forretningsplaner og PR-arbeid er fordelt på få personer, og da blir det mye å tenke på samtidig. Og vi må hele tida tenke på at vi skal selge ting.

Ta jus og økonomi

Per Hasvold skulle ønske det var mer av økonomi, regnskap og jus i sivilingeniørutdanninga.

- De fleste sivilingeniører havner i en lederposisjon, så jeg vil anbefale dem som utdanner seg nå å ta noen fag som har med jus eller økonomi å gjøre.

Likevel mener han at sivilingeniørstudiet har vært en brukbar ballast å ta med seg.

- Det faglige blir ikke problemet når du kommer ut i yrkeslivet, mener han, - men du trenger å kunne snakke med folk, ha oversikt og kunne sette seg inn i ting. Og du trenger å kunne presentere det du driver med. Så det var sabla nyttig med presentasjonene vi hadde under studiet, i forbindelse med gruppeoppgaver, seminaroppgaver og ikke minst diplomoppgaven.

Internasjonale muligheter

- Først vil jeg få Tromstech på fote. Så frister det å begynne på forskning, ta doktorgraden. Med en sivilingeniørutdanning har du muligheter for jobb i hele vesten, og etterhvert også resten av verden, sier Per Hasvold.

Og den muligheten har han tenkt å benytte seg av.

Sivilingeniør og forsker

- Vi bærer på gjennomsnittlig 30 recessive arvelige sykdommer, sier Toril Fagerheim. Hun var ferdig sivilingeniør til jul i fjor, og jobber nå som forsker på bioteknisk avdeling på Institutt for Medisinsk Biologi (IMB).

- Så det gjelder å ikke gifte seg med noe som har de samme, smiler hun.

Hun tilhører det første kullet med sivilingeniører som tok bioteknologilinja, og hun hadde spesialisering innen genteknologi. Alle de fire som gikk på kullet har fått jobb, hun har fått et tre års stipend og håper å få tatt doktorgraden på den tida.

Shizofreni og Parkinsons sykdom

Toril Fagerheim forsker på en reseptor i hjernen som tar opp et stoff som kalles dopamin. Hvis det er ubalanse i dopaminfunksjonen kan eieren av hjernen få Parkinsons sykdom eller shizofreni.

- Til nå har jeg brukt mye tid på å undersøke hva som er gjort på dette feltet tidligere. Og jeg forsøker å forandre på reseptoren for å se om det blir noen endring av bindingene på ulike typer legemidler. Arbeidet varierer fra dag til dag, og siden jeg er alene på prosjektet, er jeg min egen sjef, sier hun.

- Selv om jeg jobber med genteknologi, betyr det ikke at jeg driver genmanipulering. Jeg forsker for å finne ut hvordan reseptoren virker slik at det på lang sikt kan lages en best mulig medisin mot disse sykdommene.

Klassefølelse

Toril Fagerheim er godt fornøyd med sivilingeniørstudiet.

- Det var tøft mange ganger, med strikte deadliner og stor arbeidsmengde. Men samtidig var det en fin klassefølelse, og vi støttet hverandre.

- Oppgaveskrivingen var veldig nyttig, og kunnskapen fra labkursene har jeg daglig bruk for.

Sivilingeniørutdanningen er et godt grunnlag for å lære videre.

Du velger linje idet du søker på studiet. Etter to år velger du spesialisering, og Toril Fagerheim valgte altså genteknologi. Etter fire og et halvt år er du ferdig sivilingeniør.

27 år og doktor?

Sivilingeniører kan gå videre på doktorgrad på samme måte som cand scient, men de må ta et halvt år ekstra. En kan søke om doktorgradsstipend fra mange instanser, for eksempel universitetet, kreftforeningen eller ulike forskningsråd.

Toril Fagerheim håper på å bli ferdig med doktorgraden i løpet av de tre årene hun har stipend. Da er hun 27 år.

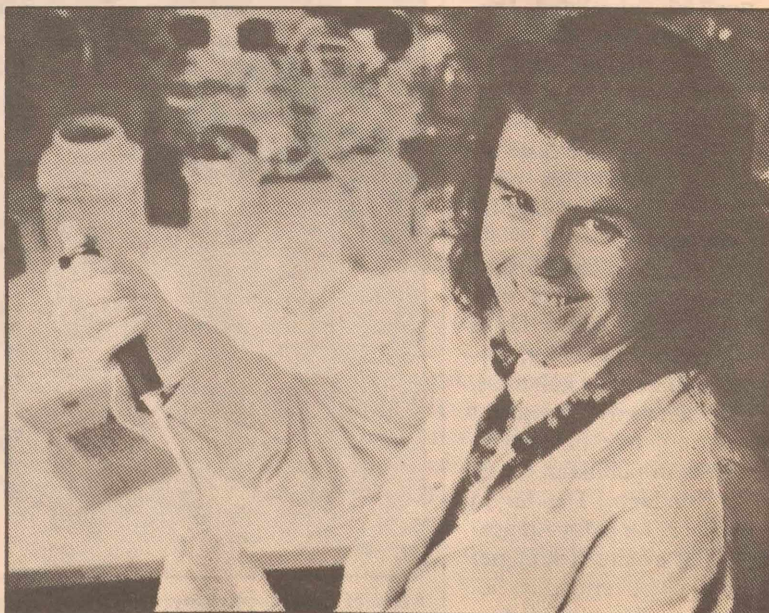
- Men jeg er splittet mellom ambisjoner og ønsket om familie, sier hun.

Genetikk - et jentefag

- Det er en mye større andel gutter enn jenter som tar doktorgraden her på IMB, sier Toril Fagerheim, - og omtrent alle profesorene er menn. Det har vi tenkt å gjøre noe med. Etterhvert er genetikk nesten blitt et jentefag. Alle vi fire som gikk ut fra bioteknologilinja i fjor, var jenter.

Hun synes ikke det er noe problem å jobbe i et mannsdominert miljø:

- Ikke så lenge jeg blir hørt og får gjennomslag, sier hun.

Sivilingeniør Toril Fagerheim har fått stipend og jobber som forsker ved Institutt for medisinsk biologi.

Landsdels museum

Tromsø Museum har hele den nordnorske landsdelen som sitt publikum. På selve museet er det omvisning for turister, skoleklasser og studentgrupper. Ifjor kom det i alt ca. 90 000 besøkende.

Hver onsdag er det mulig å delta i forskjellige møter som arrangeres. Det kan for eksempel være historiske, botaniske eller geologiske møter hvor det også kan være leid inn foredragsholdere. Det finnes flere museumsnære foreninger hvor mange studenter er med. Blant annet kan nevnes Steinklubben, Tromsø Hagelag og botanisk og ornitologisk forening. Det har for øvrig vært holdt foredrag om hval hvor alle de tilstedeværende til slutt fikk servert hvalkjøtt i museets kantine.

Mangfold av aktiviteter

Ellers blir det arrangert guidede turer og vist filmer av forskjellige slag. Andre jule- og påskedag er det gudstjenester i museets kirkekunst-

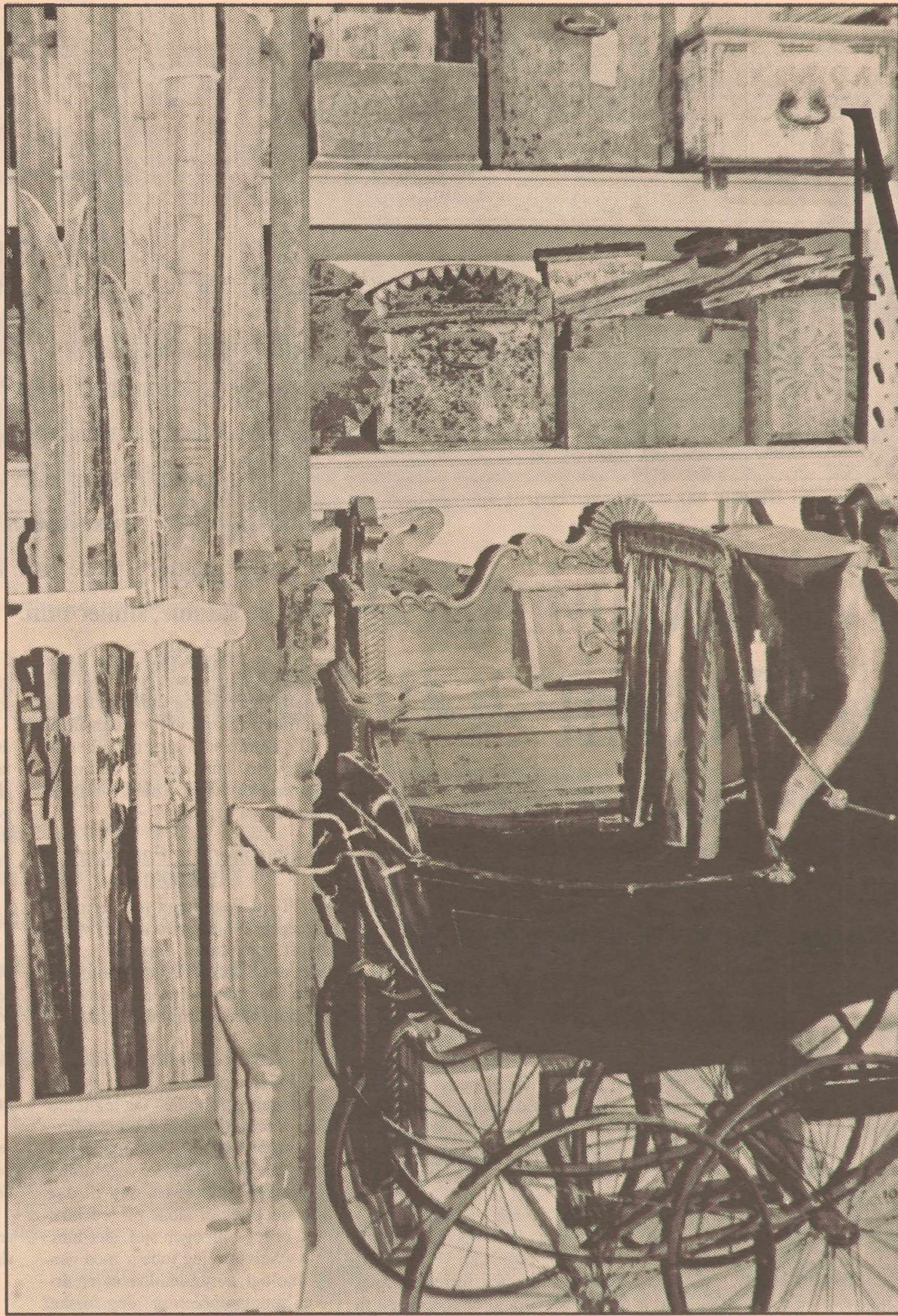
stilling hvor museets orgel blir tatt i bruk.

Tromsø Museum bruker gjerne områdene i nærmiljøet til utflukter. Under museumsuken i juni måned kunne man for eksempel bli med på tur rundt Prestvannet og lære om de forskjellige fugleartene som er der. Man kunne også bli med opp på Fløyfjellet på botanisk ekskursjon, være med å urteturer eller seile en tur med fembøringen "Salarøy".

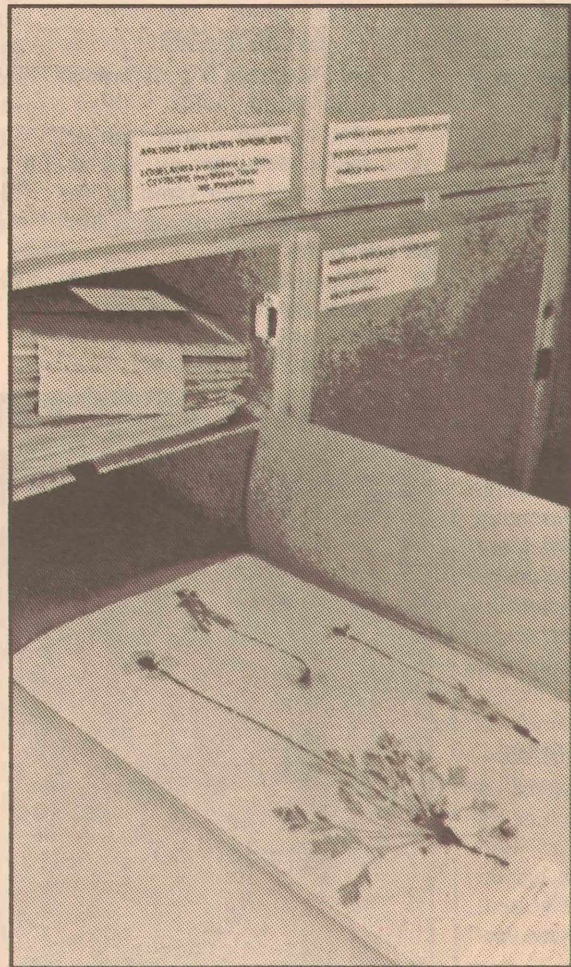
En rekke utstillinger

På museet er det både faste utstillinger og gjesteutstillinger. Akkurat nå stilles det for eksempel ut en utstilling med russisk malerier fra Arkhangelsk rundt århundreskiftet. Dette er en unik utstilling av kalde vinterlandskap, og det er første gang utstillingen er utenfor de russiske landegrensene. De faste utstillingene skiftes også jevnlig ut med nye ting fra samlingen.

I tillegg er det 15 vandretstillinger rundt omkring i Nord-Norge. Disse blir plassert på skoler, museer, bibliotek og kulturhus. Formålet med dette er blant annet å få forskningsresultater ut til publikum før de blir foreldet. Det tar jo mange år før et forskningsresultat eventuelt kommer inn i lærebøker og kan benyttes av elever og studenter.

I kjelleren på museet finnes store samlinger av alt fra gamle balettsko til pilspisser og sommerfugler. I den nyere kulturhistoriske samling finner vi blant annet treski, kister og en gammel barnevogn.

Museet har en imponerende samling av nordnorske og arktiske planter.

Museet skifter jevnlig ut sine utstillinger og nye er også under bygging. Bildet viser en utstilling fra Lofotfiske.

Mye m

Tromsø Museum er mye mer enn det høres ut som. Det er blant annet en del av Universitetet i Tromsø som Institutt for museumsvirksomhet (IMV). Kjelleren er full av vitenskapelige samlinger, materiale innsamlet av forskere, hoved- og doktorgradsstudenter. Her finnes rekker av utstoppede fugler, hylle på hylle med forskjellige steinsorter, organismer på sprit, en hel haug med gamle treski, gamle samekofter og mye mer.

I diskusjonen om den nordlige landsdelen trengte et universitet var det spesielt to argumenter som påpekte nødvendigheten av dette; for det første trengte Nord-Norge å utdanne leger som ville bli i landsdelen. For det andre var det viktig å bevare og forske på de marine ressursene. I sin tid var det til og med diskutert om hele universitetet skulle legges på Sør-Tromsøya nord for museet. Så selv om man i dag kanskje ikke tenker på Tromsø Museum i forbindelse med Universitetet i Tromsø, henger disse to nøye sammen.

Universitetsmuseum

Tromsø Museum er et av landets fire universitetsmuseer. Denne betegnelsen ligger det også et regionalt ansvar for vitenskapelig arbeid og opplysning. Blant annet kan hoved- og doktorgradsstudentene både finne veiledere og materiale til oppgavene sine her innenfor områdene geologi, botanikk, zoologi, arkeologi, samisk etnografi- og nyere kulturhistorie. Fortsatt må studentene til andre institutt for å ta eksamen, men Tromsø Museum håper at de en gang i fremtiden vil kunne tilby studentene et fullt studieum ved sitt institutt.

Mange av instituttene ellers på Universitetet samarbeider med museet. Museet rommer også et større folkemusikksamling med både lyd og noter. Forskere på institutt for språk og litteratur kan for eksempel finne tradisjonell nordnorsk, kvænsk- og samisk folkemusikk i museets arkiver.

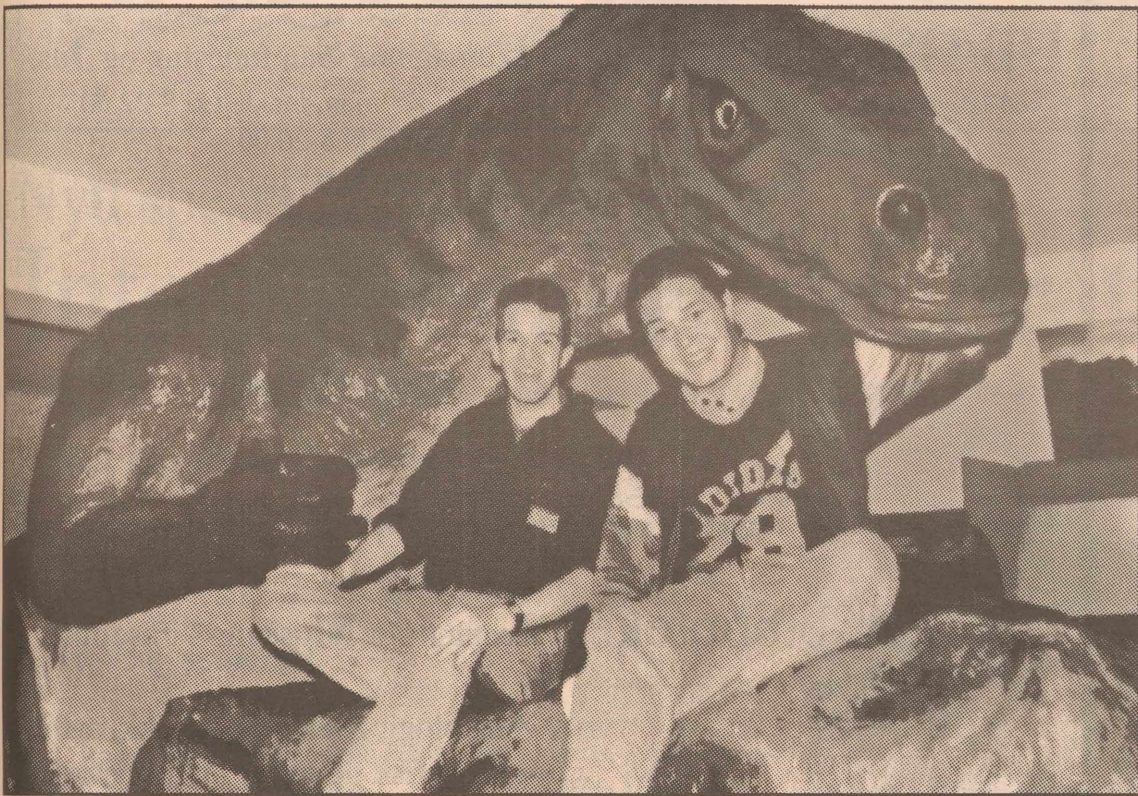
enn et museum

Tromsø Museum ble grunnlagt i 1872. Den første utstillingen ble åpnet sommeren 1874.

I 1895 flyttet museet inn i huset hvor kunstmuseet befinner seg i dag. Frem til 1930 var det ikke mer enn ti ansatte ved museet.

I 1960 måtte museet flytte med sine 27 ansatte, blant annet på grunn av plassmangel, til Folkeparken på sør-Tromsøya hvor det står i dag. Nye utstillinger ble bygget, og i 1977 var det 77 ansatte ved museet. Samme året ble det en del av det nyetablerte universitetet.

I dag arbeider 120 personer ved IMV.

Per Helge Nylund og Vebjørn Ytreberg trives som utstillingsbetjenter på museet.

Studenter får jobb

Tromsø Museum ansetter bevisst studenter på museet i jobber som fagfolk ikke trenger å ta seg av. Dette er både for å markedsføre museet og for å gi studenter en grei bi-inntekt. Jobbene består i alt fra å analysere mageinnholdet i fisk eller fugl til arkeologiske utgravninger.

Det er stort sett hovedfagsstudenter som får slike jobber, men noen laveregrads-studenter blir også engasjert. Studenter blir ansatt på nesten alle museets avdelinger, og jobbene varierer dermed etter hvilken avdeling du er på.

Tverrfaglig arbeidsplass

Vigdis Frivoll er hovedfagsstudent ved Norges Fiskerihøgskole (NFH), der hun skriver hovedoppgave om polartorsk. Nå er hun engasjert som vikar for en konservator på zoologisk avdeling, og er godt fornøyd med den jobben.

Jobben til Vigdis Frivoll består i å svare på telefoner og andre henvendelser, og å oppdatere museets fiskesamling.

- Dette er nyttig praksis for meg, jeg blir godt oppdatert i faget. I tillegg er det en trivelig arbeidsplass, med et tverrfaglig miljø, sier Frivoll.

Vigdis Frivoll med en av museets polartorsk.

Artig jobb

Vebjørn Ytreberg er en av studentene som har fått jobb som utstillingsbetjent på Tromsø Museum. - Det artigste er å ha opplegg for skoleklassene, sier han.

Vebjørn Ytreberg har jobbet på museet siden 1988, og har sammen med 18 andre utstillingsbetjenter ansvaret for vakthold, guiding, billettsalg, skoleklasseopplegg og koordinering av turistgrupper.

- Du skal vite litt om alt i denne jobben, sier han, om utstillingene, om hvor den er, om når Fløyabanen går og alt annet som gjestene spør om. Og det er en fordel å kunne språk, minst to fremmedspråk.

- Det er en gøy og variert jobb til tross for dårlig ventilasjon. Og vi har kollegial stemning oss i mellom.

Det er særlig om sommeren at behovet for utstillingsbetjenter er stort. I vinterhalvåret trengs det vakter i helgene, på onsdager og ved høytider. Ved ansettelse prioriterer museet de med lengst ansettelse. Hvis du er interessert i helgejobb som utstillingsbetjent, er det bare å ta kontakt med museet.

Lurt tips

I høst blir det arrangert soppturer i slutten av august og begynnelsen av september. Skogen er nemlig full av mat for fattige studenter.

Dere føler dere kanskje ikke så fattede nå med et ferskt studielån i lomma, men all statistikk tilsier at denne følelsen før eller senere vil oppstå. Så bedre føre var og heng med på sopptur i skogen.

Fyll opp magene med deilig sopp og lungene av frisk høst-luft mens det er mulig.

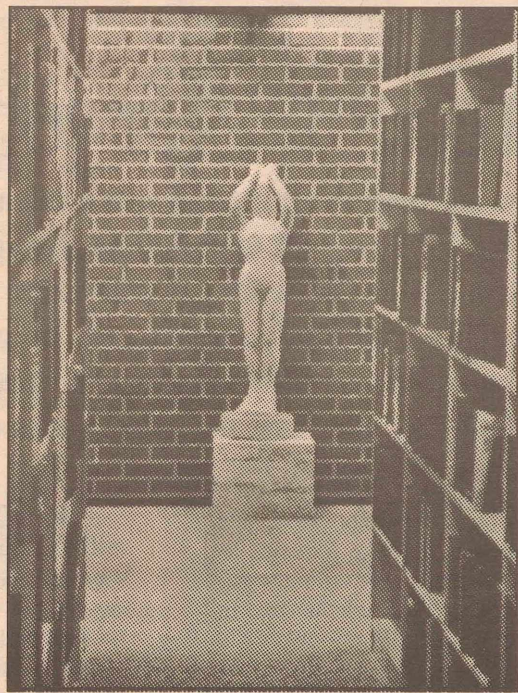

Farge klær med sopp

Tromsø Museum er et bindeledd mellom forskere og publikum. Siden 1954 er det gitt ut et eget tidsskrift, OTTAR, hvor Tromsø Museum presenterer artikler fra Nord-Norges natur og kultur i populær form.

Her presenteres blant annet forskningsprosjekter fra Universitetet der hovedfags- og doktorgradsstudenter har deltatt. Eneste vilkår er at det skrevne angår Nord-Norge eller arktiske strøk.

I dag er det 4500 som abonnerer på dette tidsskriftet som er lettlest og fylt med fine illustrasjoner. OTTAR utgis fem ganger i året, og tar opp emner som hvordan man kan bruke sopp til å farge tøy, grundig innføring i reinens levevaner og utvikling både i Nord-Norge og på Svalbard. OTTAR utgis og selges av Tromsø Museum.

Det finnes mye flott kunst på UB. Ta deg tid til å se deg om!

Bli fortrolig med

Universitetsbiblioteket

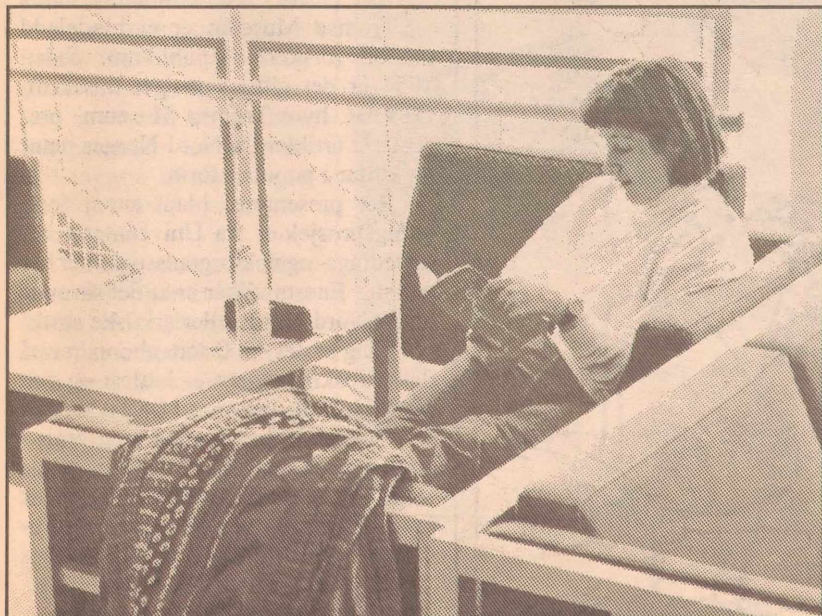
Universitetsbiblioteket er et viktig sted for deg som student - enten du er fersk eller viderekommen. Her finner du gode fagbøker og et vell av tidsskrifter som bringer deg nyhetene på ditt fagområde. Som ny student skal du imidlertid merke deg at Universitetsbiblioteket (UB) i Tromsø består av flere, fysisk adskilte avdelinger.

UB's nyeste lokaler har RMH-biblioteket fått, med sin plassering i MH-bygget. RMH-biblioteket har ansvaret for litteraturen i realfag, medisin og helsefag. Her finner du foruten bøker, hylle på hylle med tidsskrifter.

Nye bøker står i "nyhetshyller" nær utlånssranken, mens nye tidsskrifter stilles ut på "ukelista" (plan 7). De skiftes hver mandag. RMH-

biblioteket har et begrenset antall leseplasser for besøkende som ønsker å lese nye tidsskrifter o.l. På utplasserte publikumsterminaler kan du selv utføre litteratursøk i ulike databaser. Et dyktig og velvillig personale hjelper deg til rette i biblioteket.

De øvrige avdelingene, HSJ-biblioteket og IMV-biblioteket, kan tilby stort sett samme tjenester som RMH-biblioteket.

Mange foretrekker UBs myke sofaer som lesesalsplass.

UB/RMH-biblioteket: Realfag, Medisin og Helsefag.
(i MH-bygget)
man.-fredag kl.8-20.00
lørdag kl.10-14.00

Nordlysobservatoriet: Fysikk.

Gjennomgangsbygget: Biologi, geologi og fiskerifag.

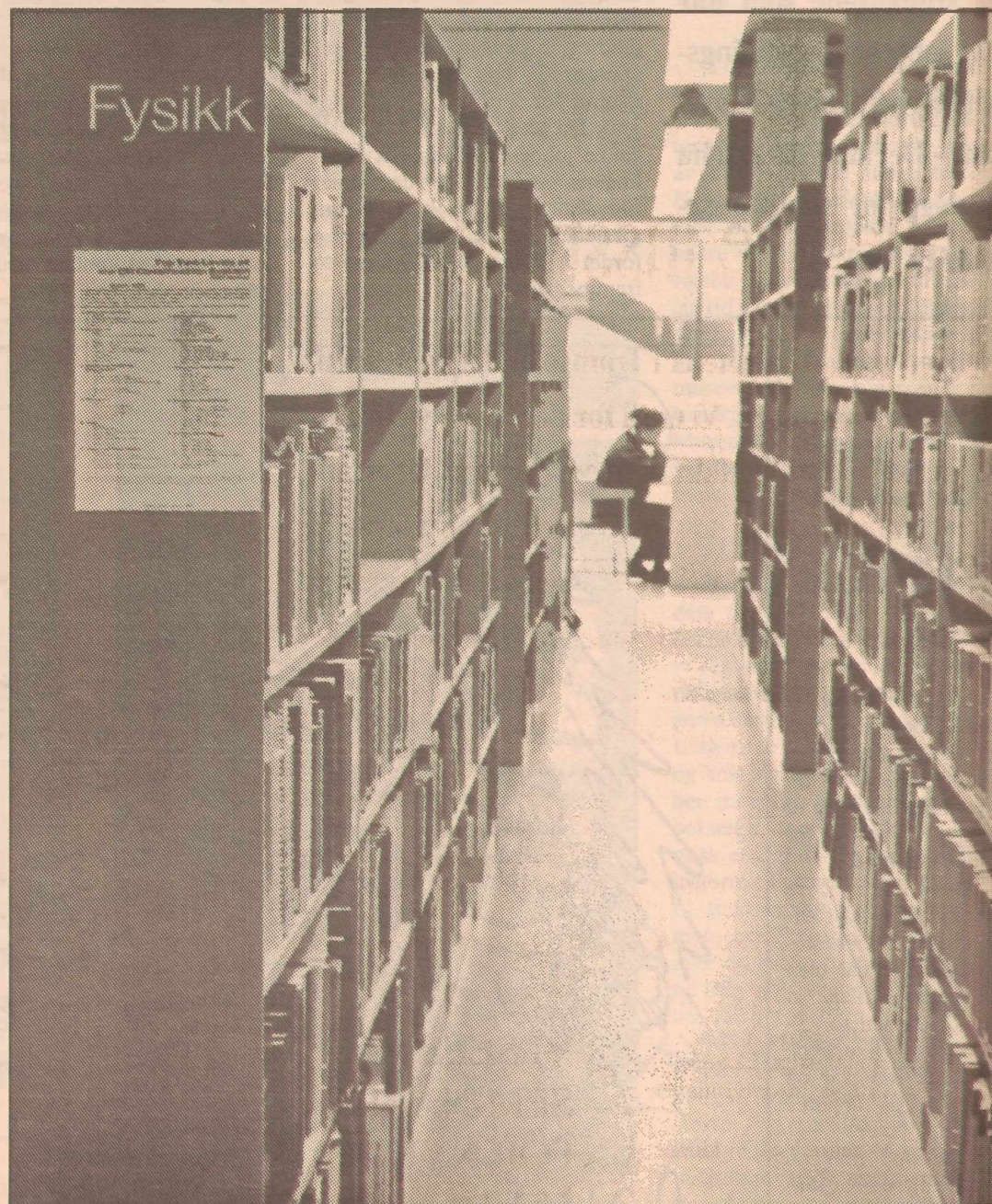
UB/HSJ-biblioteket: Humaniora, Samfunnsfag og Jus.
(ved labyrinten)
man.-torsdag kl.8-22.00
fredag kl.8-20.00
lørdag kl.10-16.00
søndag stengt

Åsgård: Psykologi.
man.-fredag kl.8-15.45
lørdag/søndag stengt

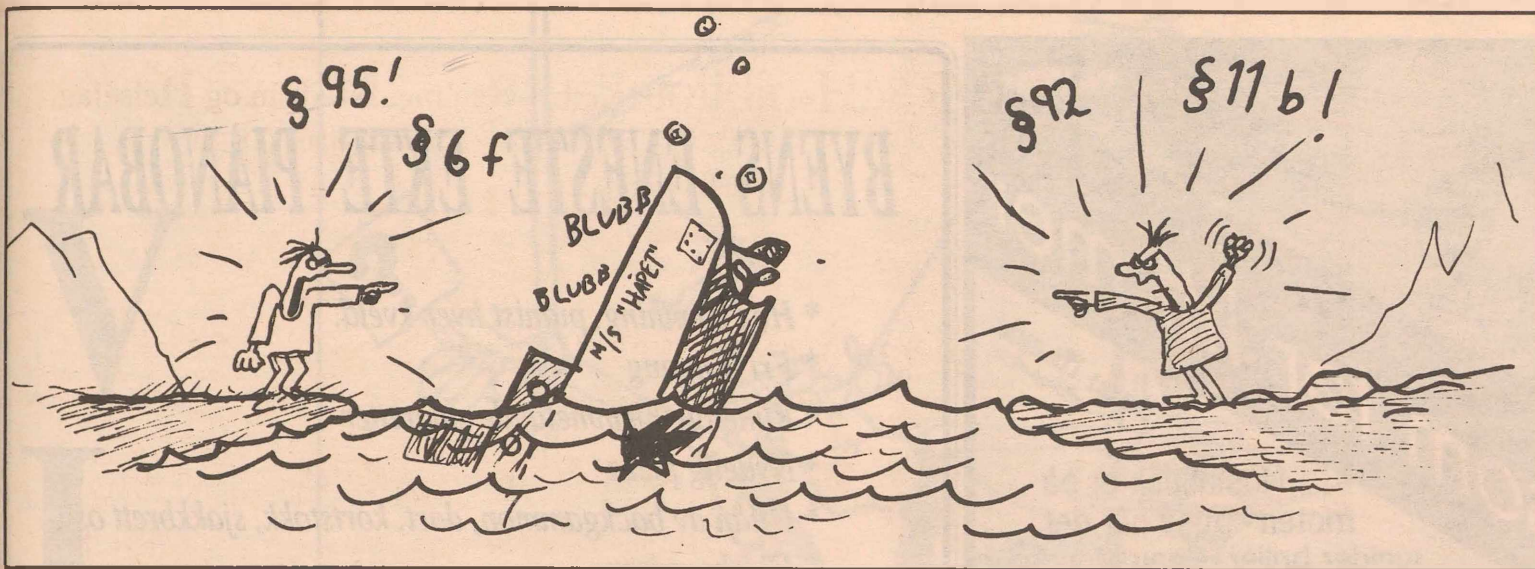
Kjærbygga: Økonomi.

UB/IMV-biblioteket: Institutt for Museums Virksomhet

Arkeologi, zoologi, botanikk, samisk etnografisk og nyere kulturhistorie.
man.-fredag kl.8-15.45
lørdag/søndag stengt

RMH-biblioteket har bøker i realfag, medisin og helsefag foruten hylle på hylle med tidsskrifter.

Nytt spesialfag på 4. avdeling: Internasjonal Handelsrett

Fra og med i høst kan studenter på 4. avdeling ta et nytt og spennende spesialfag. Spesialfaget tar for seg lov og praksis i privat internasjonal handel. De eneste andre spesialfagene på IRV er havrett og samerett.

Faget heter "Law of International Trade" og vil blant annet behandle emner som kjøpsrett, internasjonale kontrakter og sjøforsikring. Foreleser i faget blir Ralph Amissah som er jurist, utdannet i England. Han har arbeidet med fagområdet i flere år og har også holdt foredrag ved andre læresteder.

-Fagets spennvidde er stort, men går i dybden i de sentrale problemstillingene. I dagens samfunn er utrolig mye basert på handel mellom land, alt fra gensere til olje. Ved økende handel mot øst og med EF/EFTA-land, vil også Norge trenge stadig flere som har kunnskap om internasjonale regler i handel, sier Amissah.

- Vi handler om alt fra gensere til olje, sier foreleser i det nye spesialfaget, Ralph Amissah.

Jus- jenter er lite ambisiøse

Det går like mange jenter på jus som gutter. Og de gjør det minst like godt faglig sett. Men guttene har likevel større tro på seg selv, viser det seg. Det er nemlig færre jenter som søker stipendiat- og VITASstillinger. Jusjenter har kanskje ikke så stor selvtillit til tross for gode karakterer.

Mest kjent

En undersøkelse viser at Jushjelpa er det mest kjente utadretta tiltaket ved Universitetet i Tromsø. Jushjelpa er et tilbud om gratis retts hjelp til folk som selv ikke har økonomisk mulighet for å søke juridisk hjelp.

INSTITUTT FOR RETTSVITENSKAP

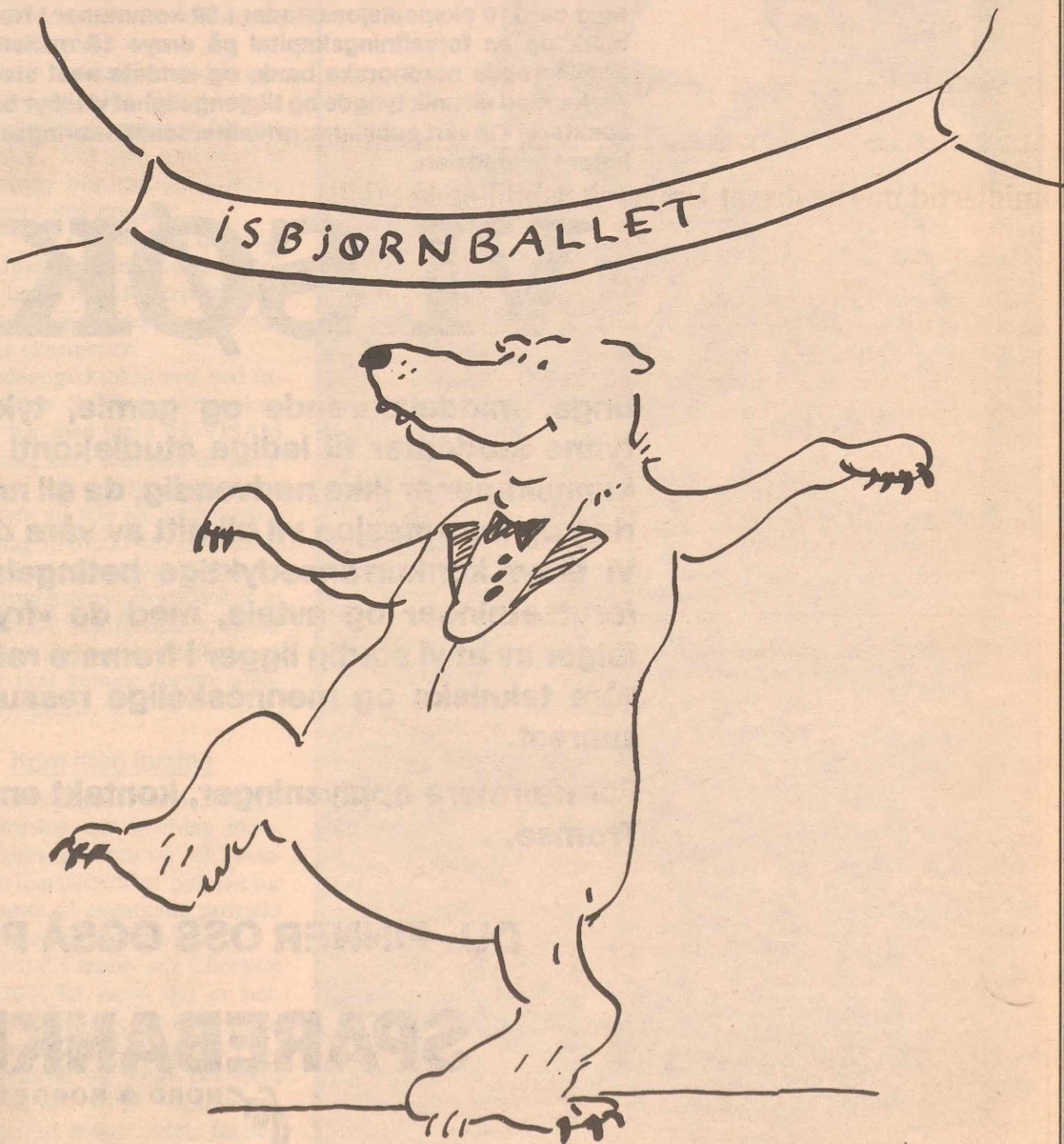
VELKOMMEN alle nye jusstudenter

Her ved Universitetet i Tromsø er det tre studentjuristforeninger. Vi er til for deg, og vi vil derfor at du skal ta kontakt med oss dersom det er noe du lurer på eller noe du mener bør forandres. Vi holder til i "glassburet" bak skapene i underetagen i Universitetsbiblioteket. Telefonnummeret vårt er 083 44185.

- Noe av det vi driver med er:
- Deltagelse på Instituttrådsmøter (JSU).
 - Arrangering av Nordisk Uke (Juristforeningen).
 - STEP- sommerjobb i utlandet (ELSA).
 - Evaluering av pensumlitteratur (JSU).
 - Arrangering av Isbjørnballet (Juristforeningen).
 - Studier i utlandet (ELSA).
 - Evaluering av undervisningen (JSU).
 - Salg av gensere og T-skjorter (Juristforeningen).
 - Arrangering av studieturer (ELSA).

Kort sagt:
JSU (Juridisk Studentutvalg) tar seg av de mer faglige delene av studiet, Juristforeningen tar seg av de mer sosiale sidene av studiet, mens ELSA (European Law Student Assosiation) har med kontakten med utlandet å gjøre.

VI SEES PÅ
SEMINARET
FOR NYE
STUDENTER

Isbjørnballet er noe man ikke bør gå glipp av som jusstudent.

For deg som tør litt mer

Beau Monde

Nostalgisk er på moten - også når det gjelder briller. Beau Monde er amerikanske briller fra 30-årene med eksklusive detaljer som du vil sette pris på. Kvaliteten er meget høy, derfor er ikke Beau Monde blandt de rimeligste. Men du verden så flott du blir!

Møt oss ansikt til ansikt, så skal vi sammen velge den brillen som passer best for deg!

R
RODENSTOCK

Optikus Magnus Jacobsen
Inneh. Optiker Stein M. Jacobsen
Fr. Langesgt. 29 - Tlf. 083.82 710 - 9000 TROMSØ
BRILLER OG KONTAKTLINSER

BYENS ENESTE EKTE PIANOBAR

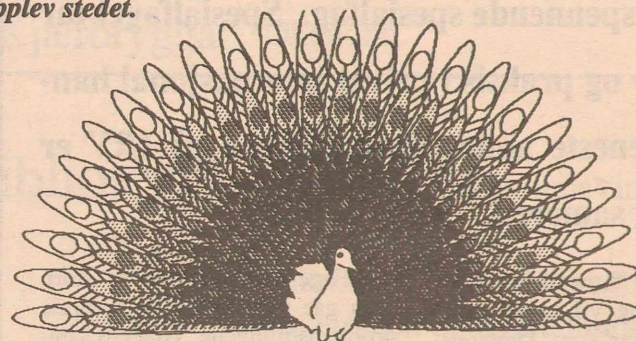
- * Høy stemning, pianist hver kveld.
- * Fri inngang
- * Rimelige hjemmelagde småretter
- * Nydelig pizza
- * Utlån av backgammon, dart, kortstokk, sjakkbrett osv.
- * Ferske aviser

Og mye, mye mer!!!

Stedet der studentene trives aller mest.

Åpningstider:	
Søndag - torsdag	15.00 - 02.00
Fredag	13.00 - 04.00
Lørdag	12.00 - 04.00

Opplev stedet.

PEACOCK
TROMSØ
STORGT. 45 - TLF. 083 - 82 512

Sparebanken Nord-Norge og Sparebanken Nordland er under sammenslåing. Med ca. 110 ekspedisjonssteder i 69 kommuner i Nordland, Troms og Finnmark og en forvaltningskapital på drøye 18 milliarder kroner, blir vi den dominerende nordnorske bank, og landets nest største sparebank. Det er derfor med en unik tyngde og tilgjengelighet vi tilbyr banktjenester - over hele spekteret - til vårt publikum: privatpersoner, næringsliv og offentlige virksomheter i landsdelen.

VI SØKER

unge, middelaldrende og gamle, tykke, middels og tynne studenter til ledige studiekonti i vår bank. For kunnskaper er ikke nødvendig, da all nødvendig opplæring og informasjon vil bli gitt av våre dyktige fagfolk. Vi tilbyr konkurransedyktige betingelser etter behov, forutsetninger og avtale, med de «frynsegoder» som følger av at vi stadig ligger i fremste rekke i utvikling av våre tekniske og menneskelige ressurser. Tiltredelse snarest.

For nærmere opplysninger, kontakt en av våre filialer i Tromsø.

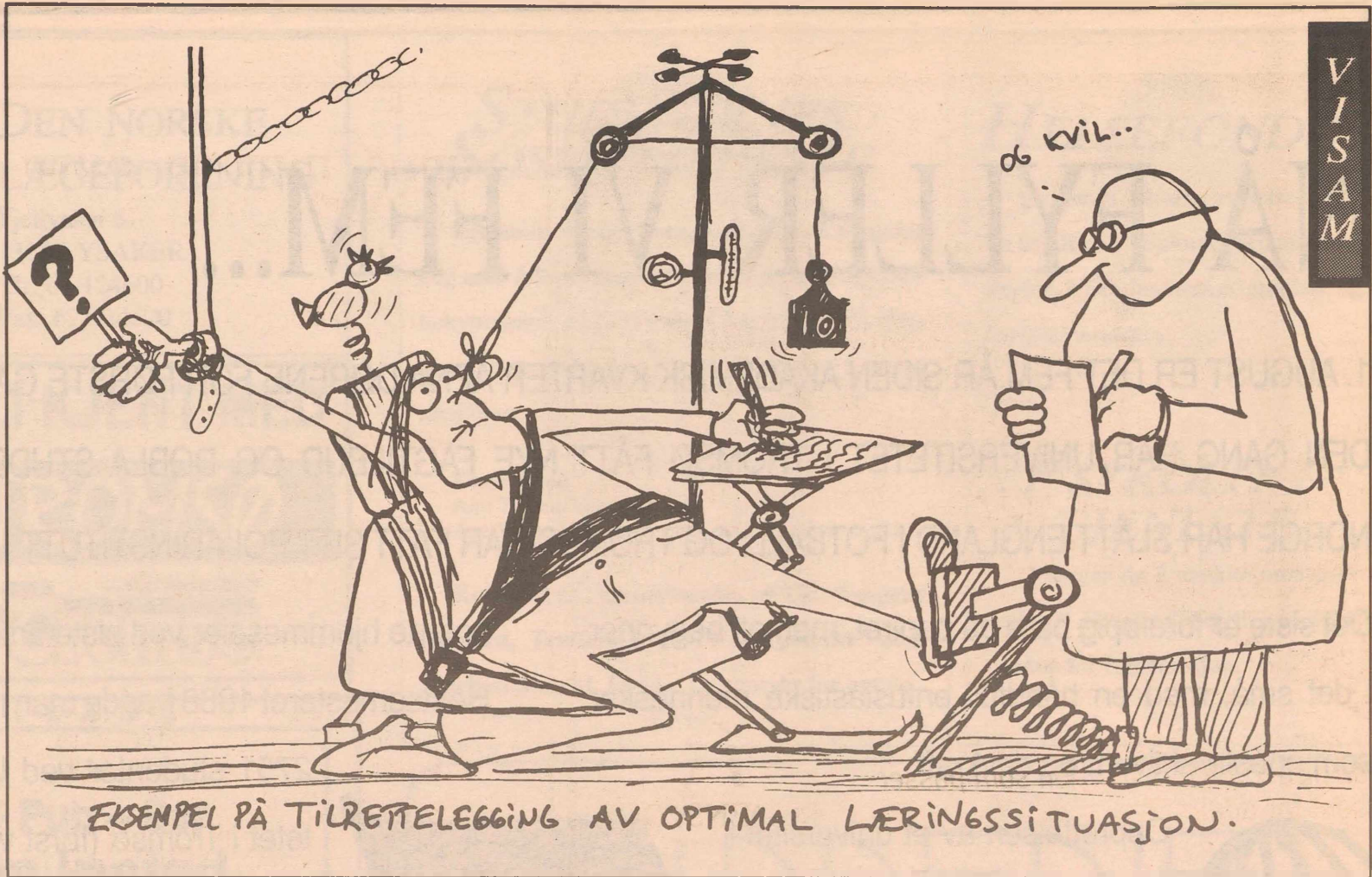
DU FINNER OSS OGSÅ PÅ RITØ

SPAREBANKEN

for NORD + NORGE

ET STUDIUM VERDT!

VISAM

VISAM

- Bedrer din studietid

VISAM er en forkortelse av "Fra visjon til samvirke". Bak denne betegnelsen ligger det et prosjekt som skal gjøre studietiden bedre og lettere for studentene.

Staten har nemlig gitt midler til Universitetet i Tromsø, 1,7 millioner i året, for å få studentene fortere gjennom studiemølla, samtidig som vi studenter skal få bedre studiekvaliteten og -miljøet.

VISAM er et samarbeidsprosjekt mellom Universitetet og Samskipnaden. Olga Dysthe er ansatt som prosjektleder. Einar Størkersen er styreleder, mens Terje Thomsen og André Alfredsen er engasjert som vitenskapelige assistenter. Høsten 1993 vil det også bli ansatt en egen prosjektmedarbeider.

Hele prosjektet går over fem

år og ble oppstartet høsten 1992. Målsettingen er å gi støtte til prøvordninger som vil forbedre studieorganisasjonen. Håpet er at når midlene opphører om fem år, vil de nye ordningene vise seg å være så gode at de kan bli permanente.

-Det er vanskelig å legge ned et prosjekt som fungerer bra. Instituttene vil da forhåpentligvis se betydningen av de nye tiltakene og prioritere disse, håper André Alfredsen.

Bedre karakterer

VISAM gir direkte støtte til instituttene. Blant annet kan det

nevnes at IMR, IBG, ISL, IRV, ISV og fagområdet medisin har mottatt støtte.

-På kurset K-100 på IMR har strykprosenten gått drastisk ned etter at VISAM gikk inn med midler til å forbedre undervisningen, opplyser André.

-Dette har de gjort ved å opprette noe de kaller faglig sosiale nettverkgrupper primært for nye studenter. Det vil i praksis si at studentene blir satt til å jobbe sammen i små grupper.

IRV har fått støtte til det samme. Jusstudentene har dessuten fått et bedre tilbud i skriveutrustning slik at de kan forbedre seg til vanskelige eksamener.

Pedagogikkseksjonen ved institutt for Samfunnsvitenskap (ISV) har med hjelp fra VISAM satt igang kurs som skal lære studentene å skrive oppgaver. Dessuten vil alle på pedagogikk grunnfag få tilbud om tre veiledningstimer i forbindelse med semesteroppgaven. Formålet er at karakterene skal forbedres, strykprosenten reduseres og at flere studenter skal komme fortere gjennom systemet.

Kom med forslag

Alle studenter kan komme med forslag om hvordan eksamensform, pensum og undervisningen kan forbedres. Søknad for å få støtte til eventuelle prosjekt må gå gjennom instituttet.

-Men det lønner seg å benytte dette tilbudet mens det er her. Studentene bør selv tenke igjenom hva som kan forbedres i deres situasjon og legge det frem for de fagansvarlige. Instituttene kan da ikke lenger avfeie forslag med at de ikke har råd, ettersom de har anledning til å søke om støtte fra oss, avslutter André Alfredsen.

Einar Størkersen, Olga Dysthe, André Alfredsen og Terje Thomsen er prosjektets glade medarbeidere.

VISAM prosjekter og tildelte midler

Prosjekt	Tiltak vår -93	Tiltak høst -93
DMK-kjemi	4 faglig sosiale nettverkgrupper	faglig sosiale nettverkgrupper. Ber permanentiseres fra og med V-94
IRV	Skriveutrustning	Skriveutrustning
ISL-Nordisk	undervisningsassistenter i skrivning av novellanalyse + rapportering	evaluering som utføres av Janne Pettersen (APPU)
ISL-Engelsk	"Tutorordning" for grunn- og mellomfagsstudenter + rapportering	"Tutorordning" for grunn- og mellomfagsstudenter + rapportering
ISV-Historie	Skoleing for lærere og gruppeledere (ms)	videreutvikle skriveutrustning og å integrere skriveutrustning i ordinær seminargruppeundervisning
Fagområdet Medisin	a) Ferdighetslaboratorium Prosjektleder b) Studieplanadministrator	Ferdighetslaboratorium Prosjektleder Studieplanadministrator
ISV-Oeologi		evaluering av: -11 begyner og videregående kurs (mht studieforutsetninger og studieforberedelse) -hovedfagsstudiet i Oeologi (mht utdanning på Hf studiet)
VISAM	a) 2 kurs for hovedfagsstudenter (januar) b) Skoleingseminar, 2 dager (april)	Skrivekurs hovedfag Oppfølging av skoleingseminar
VISAM	---	konferanse om skrivning/læring på Universitetet
ISV-All.	---	Forsøk med stilling som Konsulent/Opplysningsleder for studentundervisere. (Evaluering)
ISV-Ped./Skoleforb.	---	Forsøk med studentledet oppgavekurs og oppgaveveiledning for grunnfagsstudenter. (Evaluering)
ISV-Ped./Skoleforb.	---	Støtte til honorering av 15 studenter til dagbokskriving i forbindelse med hovedfagsprosjekt (oppgave) om begynerstudenter, oppgaven fra v.g. skole til universitetet
DMK-Matematikk Prosjekt Me-100	---	Utvikle gruppe undervisning ved Me-100-metodikk i gruppe undervisninga lære studentene studieteknikk

NÅ FYLLER VI FEM...

1. AUGUST ER DET FEM ÅR SIDEN AKADEMISK KVARTER ÅPNA DØRENE FOR FØRSTE GANG. SIDEN DEN GANG HAR UNIVERSITETET I TROMSØ FÅTT NYE FAGTILBUD OG DOBLA STUDENTTALLET, NORGE HAR SLÅTT ENGLAND I FOTBALL, OG TROMSØ HAR FÅTT SITT POLARINSTITUTT.

Det siste er foreløpig bare på papiret, men alt begynner i det små, med en håndfull entusiastiske mennesker som eneste aktivum og drivkraft.

noterte hjemmeseier ved siste årsoppgjør.

Høstsemesteret 1988 hadde man registrert

2751 studenter ved Universi-

tetet i Tromsø (først våren 1989

vippa man over 3000).

Akademisk Kvarter omsatte i august 1988 for 1,3 millioner kroner (i august 1993 forventer vi nærmere 3 millioner).

I løpet av disse årene har vi foretatt over 50 000 bestillinger og hatt rundt 25 000 titler innom hyllene.

Bokhandelen har fått bra økonomi, flere ansatte og gode hjelpemidler.

Du har fått bedre bokutvalg og bedre sevice.

ÆRES DEN SOM ÆRES BØR...

Det er deg vi har å takke, du som er student i Tromsø og som kjøper dine bøker hos oss; du har lagt igjen så mange penger på Akademisk Kvarter at du har sikra framtida til din egen bokhandel.

Opprettelsen av et universitet i

Tromsø? Latterlig!

Norge i verdenstoppen i fotball?

Flytting av polarinstituttet?

De blir sett på som fantaster og gærninger, alle som går i bresjen

for tilsynelatende håpløse prosjekter. Og de bruker gjerne mange og lange år før staheten, viljen, de gode argumentene og entusiasmen endelig gir resultater.

I all beskjedenhet syns vi at Aka-

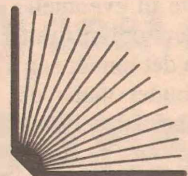
demisk Kvarter også er en skål verdt, om enn ikke så betydningsfullt som opprettelsen av et universitet eller flyttingen av et polarinstitutt.

Vi har kommet gjennom det økonomiske minefeltet og

5

GRATULERER MED 5-ÅRS DAGEN

(DET ER DU SOM HAR GRUNN TIL Å FEIRE!)

AKADEMISK KVARTER
B O K H A N D L E R I

HOVEDGÅRDEN, UNIVERSITETET I TROMSØ, 9005 TROMSØ - TLF. 083 44920, FAX 083 44919

DEN NORSKE LÆGEFORENING

Fjellveien 5
1324 LYSAKER
Tlf: 67-124600
Fax: 67-124620

BLI KJENT MED

TROMSØ

...din lokalavis

TROMSØ

L·E M·I·R·A·G·E

Café – Pub – Bar
Byens insted

L·E M·I·R·A·G·E

Storgt 42, tlf. 86 260

Tromsøs matsted

STUDENTENES SOSIALTJENESTE

Gjennom en eller flere samtaler kan vi hjelpe deg med å finne løsninger på både små og store bekymringer av faglig eller sosial art. Gå ikke alene med problemer over lang tid; ta kontakt med oss:

Kaare Olsen	tlf. 44594
Ann Torunn Olsen	tlf. 44595
Ane Marie Hektoen	tlf. 44596 (utenl. stud.)

Kontoret er i kjelleretasjen på UB. Inngang fra nord. Treffetid kl 10-14. "Åpen tid" uten timebestilling kl. 13-14. Ta kontakt for avtale.

HELSEFONDET

gir delvis dekning av helsemessige utgifter. Søknadsskjema med regler i Studentsamskipnaden og Sosialtjenesten.

PSYKOLOG- TJENESTE

Trenger du å snakke med psykolog? Henvend deg til sosialtjenesten for informasjon.

KLIPPERIET

hår- og sminkeverksted

Kirkegt. 12 - 9000 Tromsø - Tlf. 77 68 23 43

-Treffsted midt i byen

-God mat til rimelige priser

*-Gratinerte pannekaker med kjøttfyll -
vår spesialitet!*

-Gratinerte smørbrød

-Rimelig lunsj

*-Varm mat til stengetid
A la carte'meny*

Storgata 51, 9000 Tromsø

Åpent hverdager mellom klokken 11.00 - 02.00

Fredag og lørdag; 11.00 - 04.00

HÅLOGALAND TEATER

presenterer høsten 1993

Ronja Røverdatter

Av Astrid Lindgren

Instruktør: Knut Walle Scenografi: Tom Berre

Jane Kelly, Trond Ove Skrødal, Kristian Figenschow jr., Maria Toming,
Svenn B. Syrin, Mathias Calmeyer, Guri Johnson, Arne Skog,
Sverre Kjelsberg, Inge Kolsvik, Jon Andreassen

Generalprøve: 26. august Premiere: 27. august
Spilles i Tromsø f.o.m. 28.8 t.o.m. 15.9 alle dager kl. 18

HOVEDSCENEN

Priser kr. 130 (v) og kr. 80 (b)

20 % rabatt ved billettkjøp før 25.8
kr. 100 (v) og kr. 60 (b)

Othello

av William Shakespeare

Øversettelse Ragnar Olsen

Regi, scenografi og kostymer Jos Groenier

Lysdesign Reinier Tweebeke

Mathias Calmeyer, Ketil Høegh, Trond Ove Skrødal,
Janne Cathrin Langaas, Svenn Bernhard Syrin, Maria Toming,
John Sigurd Kristensen, Guri Johnson, Knut Walle,
Kristian Fredrik Figenschow jr., Sverre Kjelsberg, Inge Kolsvik

Generalprøve: 22. september Premiere: 23. september

Spilles i Tromsø 24.9 - 2.10

LILLESCENEN

Priser kr. 110 og kr. 70 (studenter)

Annen produksjon og gjestespill

GENSVAR

en forestilling i samarbeid med
Universitetet i Tromsø
premiere 4. september

Dansens År 93 Landet Rundt
RIKSTEATRET og HAMMERFEST
BALLETVKSTED

Solveig Leinan Hermo
12. september

Riksteatret og Nationaltheatret
PÅKLEDEREN

Toralf Maurstad og Espen Skjønberg
6. oktober

KJØP SESONGKORT NÅ! 30 - 60 % rabatt

4 forestillinger for kun kr. 320 (voksne)
og kr. 180 (studenter, barn og pensjonister)

Billetter til alle forestillinger i salg nå.

Kulturhuset tlf 083 10009 (12 - 17 hv.d 11 - 14 lø)

Dansens År 93
i samarbeid med Tromsø Danseteater

Venus i blått

av Mette Brantzeg / Alina Reyes

Koreografi og instruksjon:

Mette Brantzeg

med Sally Eilertsen, Marianne Nordnes

og Janne C. Langaas

Generalprøve: 27. august Premiere: 28. august

spilles i Tromsø 29.8 - 1.9

LILLESCENEN

Priser kr. 90 og kr. 50

UKONTO

UFØREFORSIKRING MED
SPAREMULIGHET FOR UNGDOM.

Hos Vital kan du kjøpe uføreforsik-
ring uten å betale for annen
forsikring i tillegg.

Besøksadresse: Skippergt. 41, Tromsø - Tlf.: 08 34 38 50

JA TAKK! Send meg straks informasjon om
U-KONTO!

Navn:

Adresse:

Postnr.:

Sted:

Tlf. dag:

Kveld:

Fyll ut kupongen og send den til:
Vital Forsikring A.S, 9005 Tromsø

Vi vil takke alle som har hjulpet oss å lage denne
informasjonsavisa.

Takk til Magnus Skaar som har skaffet annonser og
lest koektur. Takk til Erik Ødegaard som har tegnet
alle tegningene. Og takk til alle andre som har vært
hyggelige mot oss.

Det er vi som har skrevet, tatt bilder og laget lay-
outen. Bladet Tromsø har trykket avisa i fire tusen
eksemplarer.

Utropiaredaksjonen står ikke ansvarlig
for dette nummeret.

Hilsen Marianne Tønnessen og Anna Katarina Grova